

Briselē, 26.7.2013.
COM(2013) 570 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI UN
REVĪZIJAS PALĀTAI**

EIROPAS SAVIENĪBAS KONSOLIDĒTIE PĀRSKATI - 2012. FINANŠU GADS

SATURS

	<u>Lpp.</u>
KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIEZĪME	5
ES BUDŽETS: NO SAGATAVOŠANAS LĪDZ IZPILDEI	7
I DAĻA: KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN PASKAIDROJUMI	11
Bilance	14
Finanšu darbības rezultātu pārskats	15
Naudas plūsmas pārskats	16
Pārskats par neto aktīvu pārmaiņām	17
Finanšu pārskatu paskaidrojumi	18
II DAĻA: KOPSAVILKUMA PĀRSKATI PAR BUDŽETA IZPILDI UN PASKAIDROJUMI	92
ES budžeta izpildes rezultāti un paskaidrojumi	95
Kopsavilkuma pārskati par budžeta izpildi	106

KONSOLIDĒTO FINANŠU PĀRSKATU PIEZĪME

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati sagatavoti, pamatojoties uz iestāžu un struktūru sniegto informāciju atbilstoši 148. panta 2. punktam Finanšu regulā, ko piemēro Eiropas Savienības vispārējam budžetam. Ar šo paziņojumu, ka tie sagatavoti atbilstoši Finanšu regulas IX sadaļas prasībām un saskaņā ar finanšu pārskatu paskaidrojumos izklāstītajiem grāmatvedības principiem, noteikumiem un metodēm.

No minēto iestāžu un struktūru grāmatvežiem, kas apliecinājuši informācijas ticamību, esmu saņēmis visu informāciju, kas nepieciešama, lai sagatavotu finanšu pārskatus, kuros atspoguļoti Eiropas Savienības aktīvi un saistības, kā arī budžeta izpilde.

Ar šo apliecinu, ka, pamatojoties uz šo informāciju un pārbaudēm, kuras uzskatīju par nepieciešamām, lai apstiprinātu Eiropas Komisijas pārskatus, man ir pietiekama pārliecība, ka finanšu pārskati no visiem būtiskajiem viedokļiem sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Eiropas Savienības finanšu stāvokli, darbību rezultātiem un naudas plūsmu.

[paraksts]

Manfred Kraff

Komisijas grāmatvedis

2013. gada 24. jūlijā

ES BUDŽETS: NO SAGATAVOŠANAS LĪDZ IZPILDEI

Eiropas Savienības (ES) konsolidētie gada finanšu pārskati sniedz informāciju par ES iestāžu, aģentūru un citu struktūru darbībām, ņemot vērā budžetu un uzkrāšanas principu grāmatvedībā. Šajos finanšu pārskatos nav ietverti dalībvalstu gada finanšu pārskati.

1. GADA BUDŽETS

No ES budžeta tiek finansēti dažādi politikas virzieni un programmas visā ES. Atbilstoši dalībvalstu noteiktajām prioritātēm daudzgadu finanšu shēmā Komisija īsteno konkrētas programmas, darbības un projektus konkrētā jomā. Tas var būt, piemēram, atbalsts izglītības projektiem studentu un pasniedzēju mobilitātes veicināšanai, atbalsts zemniekiem, produktīviem ieguldījumiem darbavietu radīšanai vai saglabāšanai, atbalsts attīstībai, kā arī projekti, kuru mērķis ir nodrošināt labāku darba vidi strādājošiem ES un uzlabot ārējo robežu kontroli.

Vairāk nekā 90 % no ES budžeta tiek izmantoti tādu ES politikas virzietu un darbību finansēšanai, par kuriem ir vienojušās visas dalībvalstis. Tieši sasaisti starp gada budžetu un ES politikas virzieniem nodrošina budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām. Klasifikācija budžeta līdzekļu sadalei pa darbības jomām ļauj skaidri noteikt ES politikas jomas un katrai jomai piešķirto kopējo līdzekļu apmēru.

Politikas jomas tiek iedalītas apmēram 200 darbībās, no kurām vairāk nekā 110 darbības ietver darbības budžeta pozīcijas un attiecīgi tiek atspoguļotas budžeta klasifikācijā kā budžeta nodaļas. Šīs politikas jomas ir galvenokārt vērstas uz darbību, jo to pamatdarbību mērķis ir palīdzēt trešām personām to attiecīgās darbības sfērā. Tomēr citas politikas jomas, piemēram, „Koordinācija un juridiskās konsultācijas” un „Budžets”, ir horizontālas un nodrošina pienācīgu Komisijas darbību. Dalījums darbībās nodrošina kopēju ietvaru prioritāšu noteikšanai, plānošanai, budžeta veidošanai, uzraudzībai un pārskatu sniegšanai, un tā galvenais mērķis ir veicināt saimniecisku, efektīvu un racionālu līdzekļu izmantošanu.

Budžetu sagatavo Komisija, un Parlaments un Padome par to parasti vienojas decembra vidū atbilstīgi Līguma par ES darbību 314. pantā noteiktajai procedūrai.

2. KĀ TIEK FINANSĒTA ES

ES ir pieejamas divas finansējuma kategorijas: pašu resursu ieņēmumi un dažādi ieņēmumi.

2.1. Pašu resursu ieņēmumi

Pašu resursu ieņēmumi ES tiek uzkrāti automātiski, ļaujot ES finansēt savu budžetu un negaidot valstu iestāžu attiecīgu lēmumu. Budžeta finansēšanai nepieciešamo pašu resursu kopējo apmēru nosaka, no kopējiem izdevumiem atskaitot citus ieņēmumus. Kopējais pašu resursu apmērs nedrīkst pārsniegt 1,23 % no ES nacionālā kopienākuma (NKI). Pašu resursus var iedalīt tradicionālajos pašu resursos, pašu resursos, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN), un resursos, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI).

2.2. Citi ieņēmumi

Citi ieņēmumi no ES darbībām parasti veido mazāk nekā 10 % no kopējiem ieņēmumiem. Tos veido, piemēram, soda naudas par konkurences noteikumu pārkāpšanu un rīkojumi atgūt līdzekļus no privātā un publiskā sektora parādniekiem saistībā ar ES projektu pārvaldību. Šajā kategorijā ietilpst arī Tiesas piespriestie soda maksājumi no dalībvalstīm, kuras nepilda kādu konkrētu spriedumu. Par jebkuru laikā nesamaksātu parādu tiek aprēķināti soda procenti. Ja parādu nav nomaksājusi kāda trešā persona, kas nav dalībvalsts, Komisija (un Padome) var pieņemt lēmumus, kas uzliek pienākumu maksāt, un tie izpildāmi tieši un atbilstoši spēkā esošajai civilprocesa kārtībai teritorijā, kurā lēmums jāpilda. Parādniekiem, kuri nepilda saistības, piemēro parādu iekasēšanas procedūras, ko veic Komisijas Juridiskais dienests, izmantojot ārējus juridiskos birojus.

3. KĀ PĀRVALDA UN TĒRĒ ES BUDŽETU

3.1. Primārie darbības izdevumi

ES darbības izdevumi aptver finanšu shēmas dažādās izdevumu kategorijas, un tiem ir dažādi veidi atkarībā no tā, kā tiek izmaksāta un pārvaldīta nauda. Finanšu pārskatos 2012. gadam Komisijas izdevumiem piemēro:

tiešu centralizētu pārvaldību — gadījumos, kad budžetu tieši pilda Komisijas dienesti;

netiešu centralizētu pārvaldību — gadījumos, kad Komisija uztic budžeta izpildes uzdevumus ES vai valstu tiesību aktos paredzētām struktūrām, piemēram, publisko tiesību ES aģentūrām vai struktūrām, kuras pilda publisko pasūtījumu;

decentralizētu pārvaldību — gadījumos, kad Komisija deleģē noteiktus budžeta izpildes uzdevumus trešām valstīm;

dalītu pārvaldību — saskaņā ar šo pārvaldības metodi budžeta izpildes uzdevumi tiek deleģēti dalībvalstīm. Šajā kategorijā ir lielākā daļa izdevumu, un tiek aptvertas tādas jomas kā lauksaimniecības izdevumi un strukturālas darbības;

kopīgu pārvaldību — saskaņā ar šo metodi Komisija uztic noteiktus izpildes uzdevumus kādai starptautiskai organizācijai.

Šī klasifikācija mainīsies 2014. gadā, stājoties spēkā atjauninātajai Finanšu regulai.

3.2. Dažādie finanšu dalībnieki Komisijā

Komisāru kolēģija uzņemas kopīgu politisku atbildību, bet praksē pati neīsteno tai piešķirtās budžeta izpildes pilnvaras. Katru gadu tā deleģē šos uzdevumus atsevišķiem ierēdņiem, kuri atskaitās kolēģijai un ievēro Finanšu regulu un Civildienesta noteikumus. Attiecīgos darbiniekus — parasti ģenerāldirektorus un dienestu vadītājus — sauc par deleģētajiem kredītrikotājiem. Tie savukārt var tālāk deleģēt budžeta izpildes uzdevumus pastarpināti deleģētiem kredītrikotājiem.

Kredītrikotāji atbild par visu pārvaldības procesu: tie gan nosaka, kas jādara, lai tiktu sasniegti iestādes noteiktie politikas mērķi, gan pārvalda sāktās darbības no darbības un budžeta viedokļa, tostarp uzņemas juridiskas saistības, uzrauga darbības rezultātus, veic maksājumus un nepieciešamības gadījumā atgūst līdzekļus. Katrā dienestā pareiza finanšu pārvaldība un pienācīga atbildība tiek nodrošināta, no iekšējās revīzijas un darbības atbilstības kontroles nodalot pārvaldības kontroli (ko īsteno kredītrikotāji), nosakot skaidrus iekšējās kontroles standartus (pamatojoties uz starptautiskiem standartiem), *ex-ante* un *ex-post* kontroli, neatkarīgu iekšējo revīziju, pamatojoties uz riska novērtējumiem, un regulāru pārskatu sniegšanu par darbībām atsevišķiem komisāriem.

Katram kredītrikotājam jāsaģatavo gada darbības pārskats par tā pārziņā esošajām darbībām. Pārskatā kredītrikotājs ziņo par politikas rezultātiem un sniedz pamatotu apliecinājumu, ja tam tāds ir, ka pārskatā norādītajām darbībām piešķirtie līdzekļi izmantoti paredzētajam mērķim atbilstīgi pareizas finanšu pārvaldības principiem un izveidotās kontroles procedūras pietiekami garantē pamatā esošo darījumu likumību un pareizību. Pamatojoties uz Finanšu regulas 66. pantu, Komisija pieņem kopsavilkuma ziņojumu (sintēzes ziņojumu) par visiem gada darbības pārskatiem, iekšējā revidenta vispārēju atzinumu, saskaņā ar kuru Komisija uzņemas vispārēju politisku atbildību par ES budžeta pārvaldību atbilstīgi LESD 317. pantam. Pārskats un gada darbības pārskati pieejami vietnē http://ec.europa.eu/atwork/planning-and-preparing/synthesis-report/index_lv.htm.

Grāmatvedis izpilda kredītrikotāju saģatavotos maksājumu rīkojumus un rīkojumus par līdzekļu atgūšanu un atbild par finanšu līdzekļu pārvaldību, grāmatvedības noteikumu un metožu noteikšanu, grāmatvedības sistēmu apstiprināšanu, grāmatvedības uzskaites veikšanu un iestādes gada finanšu pārskatu saģatavošanu. Turklāt grāmatvedim jāparaksta gada finanšu pārskati, apliecinot, ka tie no visiem būtiskajiem viedokļiem patiesi atspoguļo finanšu stāvokli, darbības rezultātus un naudas plūsmas.

3.3. Saistības izmantot ES budžetu

Lai varētu uzņemties juridiskas saistības, iesaistot trešās personas (piemēram, parakstīt līgumu vai dotāciju nolīgumu), gada budžetā jābūt budžeta pozīcijai attiecīgās darbības veikšanai. Budžeta pozīcijā jābūt arī pietiekamiem līdzekļiem izdevumu saģšanai. Ja šie nosacījumi ir izpildīti, nepieciešamie līdzekļi jārezervē budžetā, uzņemoties budžeta saistības grāmatvedības sistēmā.

Līdzekļus no ES budžeta nedrīkst tērēt, kamēr kredītrikotājs nav uzņēmis juridiskas saistības.

Pēc apstiprināšanas budžeta saistības tiek reģistrētas budžeta grāmatvedības sistēmā un apropriācijas tiek atbilstīgi izmantotas. Tomēr tas neietekmē finanšu kontus (virsrāmatu), jo izdevumi vēl nav radušies.

3.4. Maksājuma veikšana

3.4.1. Vispārīgi noteikumi

Maksājumu nevar veikt, ja budžeta saistības nav apstiprinājis kredītrikotājs, kas veic attiecīgo darbību. Pēc maksājuma apstiprināšanas grāmatvedības sistēmā tiek veikts pārvedums uz saģņēmēja kontu. Komisija veic vairāk nekā 1,8 miljonus maksājumu gadā. Komisija ir *SWIFT* (*Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication*; Vispasaules Starpbanku finanšu telekomunikāciju sabiedrība) dalībiece.

3.4.2. Priekšfinansējums, izmaksu pārskati un izdevumu attiecināmība

Priekšfinansējums ir maksājums, kas paredzēts, lai saģņēmējam piešķirtu naudas līdzekļu avansu, t. i., apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos laika posmā, kas noteikts saskaņā ar konkrētajām juridiskajām saistībām. Apgrozāmos līdzekļus vai avansu izmanto paredzētajam mērķim juridiskajās saistībās noteiktā perioda laikā vai atmaksā: ja saģņēmējam nav attiecināmo izdevumu, tam priekšfinansējums jāatdod ES. Tādējādi samaksātais priekšfinansējums nav galīgie izdevumi, kamēr nav izpildīti attiecīgie nolīguma noteikumi, tāpēc to grāmato ES bilanciē aktīvos tad, kad tiek veikts sākotnējais maksājums. Priekšfinansējuma aktīva summa tiek samazināta (pilnībā vai daļēji), apstiprinot attiecināmās izmaksas un atmaksātās summas.

Kādu laiku pēc priekšfinansējuma maksājuma veikšanas attiecīgā ES struktūra saģņems izmaksu pieprasījumu, kas pamato to, kā saģņēmējs iztērējis priekšfinansējuma summu atbilstīgi juridiskajām

saistībām. Gada laikā nosūtīto izmaksu pieprasījumu biežums mainās atkarībā no finansējamā pasākuma veida un nosacījumiem, un izmaksu pieprasījumi nav obligāti jāsaņem gada beigās. Attiecināmības kritēriji ir noteikti pamatdokumentā, uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, citos dotāciju saņēmējiem paredzētos informatīvos dokumentos un/vai dotāciju nolīgumu pantos. Pēc analīzes attiecināmās summas tiek grāmatotas izdevumos un saņēmējs tiek informēts par neattiecināmām summām.

4. Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Saskaņā ar pamatdokumentiem, kuri izriet no ES līguma, ES ir pilnvarota pieņemt aizņemšanās programmas, lai mobilizētu finanšu resursus, kuri ir nepieciešami finanšu palīdzības sniegšanai dalībvalstīm un valstīm, kas nav dalībvalstis. Eiropas Komisija, darbojoties ES vārdā, patlaban īsteno trīs svarīgākās programmas: Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu (EFSM), maksājumu bilances (MB) atbalstu un makrofinansiālo atbalstu; saskaņā ar šīm programmām tā var piešķirt aizdevumus un finansējumu, emitējot parāda instrumentus kapitāla tirgos vai izmantojot finanšu iestādes. Tā kā piesaistītais finansējums ir paralēla darbība, tas tieši neietekmē ES budžetu, tomēr no juridiskā viedokļa ES pienākums ir apkalpot aizņemtos līdzekļus kā parādu.

5. ES budžeta aizsardzība: finanšu korekcijas un līdzekļu atgūšana

Finanšu regula un citi piemērojamie tiesību akti, īpaši par lauksaimniecību un kohēzijas politiku, piešķir tiesības veikt izdevumu pārbaudes vairākus gadus pēc tam, kad izdevumi ir radušies. Konstatējot kļūdas, neatbilstības vai krāpšanu, piemēro līdzekļu atmaksāšanu vai finanšu korekcijas. Kļūdu, neatbilstību vai krāpšanas konstatēšana un korigēšana ir pēdējais posms kontroles sistēmās, un tās ir nozīmīgas pareizas finanšu pārvaldības parādīšanai.

Dotāciju gadījumā uz budžetu attiecināmo izdevumu atbilstību pārbauda attiecīgie ES dienesti vai dalībvalstis dalītas pārvaldības gadījumā, pamatojoties uz pamatojuma dokumentiem, kas norādīti piemērojamos tiesību aktos vai katras dotācijas nosacījumos. Lai panāktu mērķi, kas ir optimālāka sasaiste starp kontroles sistēmu izmaksām un ieguvumiem, pamatojuma dokumentu pārbaudes saistībā ar galīgajiem pieprasījumiem saskaņā ar tiešo centralizēto pārvaldību ir daudz intensīvākas nekā starpposma pieprasījumiem, tādēļ starpposma maksājumos konstatētās kļūdas tiek labotas, veicot galīgā maksājuma korekciju. Turklāt ES un/vai dalībvalstij ir pienākums pārbaudīt pamatojuma dokumentu īstumu, veicot pārbaudes pieprasījuma iesniedzēja atrašanās vietā finansējamās darbības īstenošanas laikā un/vai pēc īstenošanas (*ex-post*). Piemērojamajos tiesību aktos ir noteiktas dažādas procedūras Komisijas un dalībvalstu konstatētu kļūdu, neatbilstību vai krāpšanas gadījumiem; sīkāku informāciju skatīt finanšu pārskatu **6.** paskaidrojumā.

6. FINANŠU PĀRSKATU SNIEGŠANA

ES finanšu pārskatus veido divas atsevišķas, bet savstarpēji saistītas daļas:

- a) finanšu pārskati;
- b) pārskati par budžeta izpildi, kuros sniegta sīkāka informācija par budžeta izpildi.

Komisija pieņem gada finanšu pārskatus un iesniedz vispirms Revīzijas palātai revīzijas veikšanai un tad Eiropas Parlamentam un Padomei izpildes procesa ietvaros.

Papildus gada pārskatiem tiek sagatavoti arī mēneša pārskati par budžeta izpildi.

6.1. Finanšu pārskati

Komisijas grāmatveža pienākums ir sagatavot ES finanšu pārskatus un nodrošināt, ka tie no visiem būtiskajiem viedokļiem patiesi atspoguļo ES finanšu stāvokli, darbības rezultātus un naudas plūsmas. Finanšu pārskati tiek sagatavoti atbilstīgi ES grāmatvedības noteikumiem, kuru pamatā ir starptautiskie publiskā sektora grāmatvedības standarti. Sīkāku informāciju skatīt finanšu pārskatu **1.** paskaidrojumā.

6.2. Budžeta konti

Komisijas grāmatveža pienākums ir sagatavot pārskatus par budžeta izpildi gan mēneša, gan gada griezumā. Administratīvās apropriācijas un darbības apropriācijas ir iekļautas tikai Komisijas budžetā. Pārējām iestādēm ir tikai administratīvās apropriācijas. Turklāt budžetā ir nošķirtas divu veidu apropriācijas: nediferencētās un diferencētās. Nediferencētās apropriācijas izmanto, lai finansētu vienam gadam paredzētas darbības (tās atbilst gada pārskata principam). Diferencētās apropriācijas tika ieviestas, lai gada pārskata principu saskaņotu ar vajadzību pārvaldīt daudzgadu darbības. Ar tām tiek plānots aptvert galvenokārt daudzgadu darbības. Diferencētās apropriācijas iedala saistību apropriācijās un maksājumu apropriācijās:

- **saistību apropriācijas** sedz tādu juridisko saistību kopējās izmaksas, kuras rodas kārtējā finanšu gadā saistībā ar darbībām, kuras ilgst vairākus gadus. Tomēr budžeta saistības darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu finanšu gadu, var tikt sadalītas, veicot gada maksājumus vairākus gadus;
- **maksājumu apropriācijas** sedz izdevumus par saistībām, kas radušās kārtējā un/vai iepriekšējos finanšu gados.

Pēc diferencēto apropriāciju ieviešanas izveidojās starpība starp uzņemtajām saistībām un veiktajiem maksājumiem. Minētā starpība atbilst nenokārtotām saistībām un atspoguļo laika nobīdi starp brīdi, kad saistības rodas, un brīdi, kad tiek veikti attiecīgie maksājumi. To sauc par *RAL* („*Reste à Liquider*”).

7. REVĪZIJA UN IZPILDES APSTIPRINĀJUMS

7.1. Revīzija

ES gada finanšu pārskatu un līdzekļu pārvaldības revīziju veic Revīzijas palāta kā ārējie revidenti, un Palāta sagatavo ikgadēju ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Palātas galvenais uzdevums ir veikt ārēju, neatkarīgu ES gada finanšu pārskatu revīziju. Savas darbības ietvaros Palāta sagatavo:

- 1) ikgadēju ziņojumu par darbībām, kas tiek finansētas no vispārējā budžeta, sīki izklāstot savus novērojumus par gada finanšu pārskatiem un to pamatā esošajiem darījumiem;
- 2) atzinumu, kura pamatā ir veiktā revīzija un kurš parādās gada pārskatā kā ticamības deklarācija, par i) finanšu pārskatu ticamību un ii) pamatā esošo darījumu likumību un pareizību, aptverot gan no nodokļu maksātājiem iekasētos ieņēmumus, gan maksājumus galasaņēmējiem;
- 3) īpašos ziņojumus, kuros izklāstīti konkrētās jomās veikto revīziju konstatējumi.

7.2. Izpildes apstiprinājums

Pēdējais budžeta cikla posms ir konkrētā finanšu gada budžeta izpildes apstiprinājums. Budžeta izpildi ES apstiprina Eiropas Parlaments. Tas nozīmē, ka pēc revīzijas un gada finanšu pārskatu pabeigšanas Padomes pienākums ir sagatavot ieteikumu un tad Eiropas Parlaments Komisijai un citām ES struktūrām sniedz izpildes apstiprinājumu par iepriekšējā finanšu gada ES budžeta izpildi. Lēmuma pamatā ir gan gada finanšu pārskatu pārbaude, Komisijas ikgadējais novērtējuma ziņojums un Palātas ikgadējais ziņojums, gan Komisijas atbildes, un tiek ņemtas vērā arī Komisijas sniegtās atbildes un sīkāka informācija, kuru Komisija sniegusi pēc pieprasījuma.

Izpildes apstiprinājums ir budžeta izpildes ārējās kontroles politikas aspekts un lēmums, ar kuru Eiropas Parlaments pēc Padomes ierosinājuma „atbrīvo” Komisiju (un citas ES struktūras) no pienākuma pārvaldīt konkrētu budžetu, jo tas nozīmē, ka budžets vairs nepastāv. Izpildes apstiprinājuma procedūrai var būt viens no šādiem trim iznākumiem: izpilde tiek apstiprināta, izpildes apstiprināšana tiek atlikta vai izpilde netiek apstiprināta. Eiropas Parlamenta ikgadējās budžeta izpildes apstiprinājuma procedūras neatņemama daļa ir uzklaušošana, kurā piedalās komisāri, un Eiropas Parlamenta Budžeta kontroles komitejas locekļi tiem uzdod jautājumus par to pārziņā esošajām politikas jomām. Plenārsēdē tiek pieņemts galīgais ziņojums par izpildes apstiprinājumu, tostarp izteikts īpašs lūgums Komisijai veikt pasākumus. *ECOFIN* pieņem Padomes ierosinājumu apstiprināt izpildi. Uz Eiropas Parlamenta ziņojumu par izpildes apstiprinājumu un Padomes ierosinājumu apstiprināt izpildi attiecas ikgadējais ziņojums par turpmākiem pasākumiem, kurā Komisija ieskicē noteiktus pasākumus, kurus tā veikusi, lai izpildītu Eiropas Parlamenta izteiktos pieprasījumus un Padomes ierosinājumus.

EIROPAS SAVIENĪBAS

KONSOLIDĒTIE

FINANŠU PĀRSKATI UN

PASKAIDROJUMI*

2012. FINANŠU GADS

* Tā kā skaitļi noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati šajās budžeta tabulās var nesakrist.

SATURS

Lpp.

I DAĻA: KONSOLIDĒTIE FINANŠU PĀRSKATI UN PASKAIDROJUMI

Bilance	14
Finanšu darbības rezultātu pārskats	15
Naudas plūsmas pārskats	16
Pārskats par neto aktīvu pārmaiņām	17
Finanšu pārskatu paskaidrojumi:	18
1. Nozīmīga grāmatvedības politika	19
2. Paskaidrojumi par bilanci	29
3. Paskaidrojumi par finanšu darbības rezultātu pārskatu	49
4. Paskaidrojumi par naudas plūsmas pārskatu	59
5. Iespējamie aktīvi un iespējamās saistības un cita nozīmīga informācija	60
6. ES budžeta aizsardzība	63
7. Finanšu atbalsta mehānismi	73
8. Finanšu risku pārvaldība	79
9. Informācija par saistītām personām	85
10. Notikumi pēc bilances datuma	87
11. Konsolidācijas darbības joma	88

BILANCE

miljonos EUR

	Paska idrojū ms	31.12.2012.	31.12.2011.
ILGTERMIŅA AKTĪVI			
Nemateriālie aktīvi	2.1.	188	149
Pamatlīdzekļi	2.2.	5978	5071
Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitīti ieguldījumi	2.3.	392	374
Finanšu aktīvi	2.4.	62 311	43 672
Debitoru parādi un atgūstamās summas	2.5.	564	289
Priekšfinansējums	2.6.	44 505	44 723
		113 938	94 278
APGROZĀMIE LĪDZEKĻI			
Krājumi	2.7.	138	94
Finanšu aktīvi	2.8.	1981	3721
Debitoru parādi un atgūstamās summas	2.9.	14 039	9 477
Priekšfinansējums	2.10.	13 238	11 007
Nauda un naudas ekvivalenti	2.11.	10 674	18 935
		40 070	43 234
AKTĪVI KOPĀ		154 008	137 512
ILGTERMIŅA SAISTĪBAS			
Pensijas un citi darbinieku pabalsti	2.12.	(42 503)	(34 835)
Uzkrājumi	2.13.	(1258)	(1495)
Finanšu saistības	2.14.	(57 232)	(41 179)
Citas saistības	2.15.	(2527)	(2059)
		(103 520)	(79 568)
ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS			
Uzkrājumi	2.16.	(806)	(270)
Finanšu saistības	2.17.	(15)	(51)
Kreditoru parādi	2.18.	(90 083)	(91 473)
		(90 904)	(91 794)
SAISTĪBAS KOPĀ		(194 424)	(171 362)
NETO AKTĪVI		(40 416)	(33 850)
Rezerves	2.19.	4061	3608
No dalībvalstīm pieprasāmās summas*	2.20.	(44 477)	(37 458)
NETO AKTĪVI		(40 416)	(33 850)

* Eiropas Parlaments 2012. gada 13. decembrī pieņēma budžetu, kurā paredzēti maksājumi ES īstermiņa saistību segšanai no pašu resursiem, ko 2013. gadā iekasēs vai pieprasīs no dalībvalstīm. Turklāt saskaņā ar 83. pantu Civildienesta noteikumos (Padomes 1968. gada 29. februāra Regula Nr. 259/68 ar grozījumiem) dalībvalstis kopīgi garantē saistības pensijām.

FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

miljonos EUR

	Pask aidr oju ms	2012	2011
PAMATDARBĪBAS IEŅĒMUMI			
Ieņēmumi no pašu resursiem un iemaksām	3.1.	130 919	124 677
Citi pamatdarbības ieņēmumi	3.2.	6826	5376
		137 745	130 053
PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI			
Administratīvie izdevumi	3.3.	(9320)	(8976)
Pamatdarbības izdevumi	3.4.	(124 633)	(123 778)
		(133 953)	(132 754)
PĀRPALIKUMS/(DEFICĪTS) NO PAMATDARBĪBAS			
		3792	(2701)
Finanšu ieņēmumi	3.5.	2157	1491
Finanšu izdevumi	3.6.	(1942)	(1355)
Pensiju un citu darbinieku pabalstu saistību pārmaiņas		(8846)	1212
Kopuzņēmumu un asociēto iestāžu neto deficīta daļa	3.7.	(490)	(436)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI		(5329)	(1789)

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

miljonos EUR

	Pask aidro jums	2012	2011
Gada saimnieciskās darbības rezultāti		(5329)	(1789)
Pamatdarbība	4.2.		
Amortizācija		39	33
Nolietojums		405	361
Aizdevumu (palielinājums)/samazinājums		(16 062)	(27 692)
Debitoru parādu un atgūstamo summu (palielinājums)/samazinājums		(4837)	1605
Priekšfinansējuma (palielinājums)/samazinājums		(2013)	(1534)
Krājumu (palielinājums)/samazinājums		(44)	(3)
Uzkrājumu palielinājums/(samazinājums)		299	234
Finanšu saistību palielinājums/(samazinājums)		16 017	27 781
Citu saistību palielinājums/(samazinājums)		468	(45)
Kreditoru parādu palielinājums/(samazinājums)		(1390)	6944
Iepriekšējā gada budžeta pārpalikums kā bezskaidras naudas ieņēmumi		(1497)	(4539)
Citas bezskaidras naudas līdzekļu pārmaiņas		260	(75)
Pensiju un darbinieku pabalstu saistību palielinājums/(samazinājums)		7668	(2337)
Ieguldījumu darbība	4.3.		
Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu (palielinājums)/samazinājums		(1390)	(693)
Pēc pašu kapitāla metodes uzskaitītu ieguldījumu (palielinājums)/samazinājums		(18)	118
Pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu (palielinājums)/samazinājums		(837)	(1 497)
NETO NAUDAS PLŪSMA		(8261)	(3128)
Naudas un naudas ekvivalentu neto pieaugums/(samazinājums)		(8261)	(3128)
Nauda un naudas ekvivalenti gada sākumā	2.11.	18 935	22 063
Nauda un naudas ekvivalenti gada beigās	2.11.	10 674	18 935

PĀRSKATS PAR NETO AKTĪVU PĀRMAIŅĀM

miljonos EUR

	Rezerves (A)		No dalībvalstīm pieprasāmās summas (B)		Neto aktīvi =(A)+(B)
	Patiesās vērtības rezerve	Citas rezerves	Uzkrātais pārpalikums/(deficīts)	Gada saimnieciskās darbības rezultāti	
ATLIKUMS 31.12.2010.	(61)	3545	(48 163)	17 232	(27 447)
Garantiju fonda rezerves pārmaiņas		165	(165)		0
Patiesās vērtības pārmaiņas	(47)				(47)
Citi		2	(30)		(28)
2010. gada saimnieciskās darbības rezultātu sadalījums		4	17 228	(17 232)	0
Dalībvalstīm kreditētie 2010. gada budžeta rezultāti			(4539)		(4539)
Gada saimnieciskās darbības rezultāti				(1789)	(1789)
ATLIKUMS 31.12.2011.	(108)	3716	(35 669)	(1789)	(33 850)
Garantiju fonda rezerves pārmaiņas		168	(168)		0
Patiesās vērtības pārmaiņas	258				258
Citi		21	(19)		2
2011. gada saimnieciskās darbības rezultātu sadalījums		6	(1795)	1789	0
Dalībvalstīm kreditētie 2011. gada budžeta rezultāti			(1497)		(1497)
Gada saimnieciskās darbības rezultāti				(5329)	(5329)
ATLIKUMS 31.12.2012.	150	3911	(39 148)	(5 329)	(40 416)

Finanšu pārskatu paskaidrojumi

1. NOZĪMĪGA GRĀMATVEDĪBAS POLITIKA

1.1. JURIDISKAIS PAMATS UN GRĀMATVEDĪBAS NOTEIKUMI

Eiropas Savienības (ES) finanšu pārskatus kārtos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regulu (EK, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 298, 2012. gada 26. oktobris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Eiropas Savienības vispārējam budžetam (turpmāk „Finanšu regula”), un Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Finanšu regulas piemērošanai.

ES sagatavo savus finanšu pārskatus saskaņā ar Finanšu regulas 143. pantu, pamatojoties uz uzkrāšanas principa grāmatvedības noteikumiem, kas ir izstrādāti atbilstīgi starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (SPSGS). Šos Komisijas grāmatveža pieņemtus grāmatvedības noteikumus piemēro visās iestādēs un ES struktūrās, uz kurām attiecas konsolidācija, lai ieviestu vienotu grāmatvedības, novērtēšanas un pārskatu sagatavošanas noteikumu kopumu, tādējādi saskaņojot finanšu pārskatu sagatavošanas un konsolidācijas procesu. Uzskaiti veic euro, pamatojoties uz kalendāro gadu.

1.2. GRĀMATVEDĪBAS PRINCIPI

Finanšu pārskatu mērķis ir sniegt plašam lietotāju lokam noderīgu informāciju par iestādes finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmām. Attiecībā uz ES kā publiskā sektora iestādi mērķi ir konkrētāki – sniegt lēmumu pieņemšanai noderīgu informāciju un apliecināt iestādes atbildību par tai uzticētajiem līdzekļiem. Šis dokuments sagatavots, ņemot vērā minētos mērķus.

Vispārējie apsvērumi (vai grāmatvedības principi), kas jāņem vērā, sagatavojot finanšu pārskatus, ir noteikti ES grāmatvedības 2. noteikumā, un tie ir tādi paši kā 1. SPSGS, proti: patiesa uzrādīšana, grāmatošana pēc uzkrāšanas principa, darbības turpināšana, konsekventa uzrādīšana, apkopošana, kompensēšana un salīdzināma informācija.

Šo finanšu pārskatu sagatavošanas nolūkā saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem un principiem vadībai ir jāveic aplēses, kuras ietekmē paziņotās summas noteiktos bilances un finanšu darbības rezultātu pārskata posteņos, kā arī uzrādīto informāciju par iespējamajiem aktīviem un saistībām.

1.3. KONSOLIDĀCIJA

Konsolidācijas mērogs

Konsolidētajos ES finanšu pārskatos ir iekļautas visas nozīmīgākās kontrolētās struktūras (iestādes un aģentūras), asociētās iestādes un kopuzņēmumi, proti, 51 kontrolētā struktūra, 5 kopuzņēmumi un 4 asociētās iestādes. Pilns konsolidēto iestāžu saraksts ir sniegts **11.1.** paskaidrojumā. Salīdzinājumā ar 2011. gadu konsolidācijas darbības joma ir palielinājusies par vienu kontrolēto struktūru (aģentūru). Šādi papildinājumi būtiski neietekmē konsolidētos finanšu pārskatus.

Kontrolētās struktūras

Lēmums iekļaut struktūru konsolidācijā ir balstīts uz kontroles koncepciju. Kontrolētās struktūras ir visas tās iestādes, kurām ES ir tieši vai netieši pilnvarota noteikt finanšu un darbības politikas virzienus, lai varētu gūt labumu no šo struktūru darbības. Šādām pilnvarām jābūt īstenojamām. Kontrolētās struktūras ir pilnībā konsolidētas. Konsolidācija sākas kontroles pastāvēšanas pirmajā dienā un beidzas līdz ar kontroles izbeigšanos.

Izplatītākie kontroles rādītāji ES ir šādi: struktūras izveide ar dibināšanas līgumu vai sekundārajiem tiesību aktiem, finansējums no vispārējā budžeta, balsstiesības vadības iestādēs, Eiropas Revīzijas palātas veikta revīzija un budžeta izpildes apstiprināšana Eiropas Parlamentā. Ir skaidrs, ka ir jāizvērtē katra struktūra, lai izlemtu, vai kontroles noteikšanai pietiek ar vienu vai visiem iepriekš minētajiem kritērijiem.

Saskaņā ar šo pieeju ES iestādes (izņemot ECB) un aģentūras (izņemot bijušā otrā pīlāra aģentūras) atrodas tikai un vienīgi ES kontrolē un attiecīgi tās tiek konsolidētas. Turklāt likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (EOTK) arī tiek uzskatīta par kontrolētu struktūru.

Ir izslēgti visi būtiskie savstarpējie darījumi un atlikumi starp ES kontrolētajām struktūrām, savukārt nerealizētā peļņa un zaudējumi saistībā ar savstarpējiem darījumiem nav būtiski un tāpēc nav izslēgti.

Kopuzņēmumi

Kopuzņēmums ir līgumiska vienošanās, saskaņā ar kuru ES un viena vai vairākas personas („uzņēmēji”) apņemas veikt saimniecisku darbību, kas pakļauta kopīgai kontrolei. Kopīga kontrole ir darbības, kas ietver pakalpojuma potenciālu, kontroles tieša vai netieša ar līgumu noteikta savstarpēja dalīšana.

Līdzdalību kopuzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi, un sākotnēji to atzīst, ņemot vērā izmaksas. ES daļa tās kopīgi kontrolēto struktūru darbības rezultātos ir atzīta finanšu darbības rezultātu pārskatā, un tās daļa rezervju pārmaiņās ir atzīta rezervēs. Kopuzņēmuma bilances vērtību finanšu pārskatos bilances datumā iegūst, sākotnējām izmaksām pieskaitot visas pārmaiņas (turpmākās iemaksas, saimnieciskās darbības rezultātu daļu un rezervju pārmaiņas, vērtības samazinājumus un dividendes).

Nerealizētā peļņa un zaudējumi no ES un kopīgi kontrolēto struktūru savstarpējiem darījumiem nav būtiski, tāpēc tie nav izslēgti. Kopuzņēmumu grāmatvedības politika, ko piemēro līdzīgiem darījumiem un notikumiem līdzīgos apstākļos, var atšķirties no ES pieņemtās politikas.

Asociētās iestādes

Asociētās iestādes ir tās iestādes, kuras ES tieši vai netieši būtiski ietekmē, bet nekontrolē. Pieņem, ka pastāv būtiska ietekme, ja ES tieši vai netieši ir 20 % vai vairāk balsstiesību.

Līdzdalība asociētajās iestādēs tiek uzskaitīta, izmantojot pašu kapitāla metodi, un sākotnēji tiek atzīta, ņemot vērā izmaksas. ES daļa tās asociēto iestāžu darbības rezultātos ir atzīta finanšu darbības rezultātu pārskatā, un tās daļa rezervju pārmaiņās tiek atzīta rezervēs. Asociētās iestādes bilances vērtību finanšu pārskatos bilances datumā iegūst, sākotnējām izmaksām pieskaitot visas pārmaiņas (turpmākās iemaksas, saimnieciskās darbības rezultātu daļu un rezervju pārmaiņas, vērtības samazinājumus un dividendes). No asociētās iestādes saņemtā peļņa samazina aktīva uzskaites vērtību. Nerealizētā peļņa un zaudējumi no ES un tās asociēto iestāžu savstarpējiem darījumiem nav būtiski, tāpēc tie nav izslēgti.

Asociēto iestāžu grāmatvedības politika, ko piemēro līdzīgiem darījumiem un notikumiem līdzīgos apstākļos, var atšķirties no ES pieņemtās politikas. Ja ES pieder 20 % vai vairāk ieguldījumu kapitāla fondā, ES to necenšas būtiski ietekmēt. Tāpēc šādus fondus uzskata par finanšu instrumentiem un iedala kā pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus.

Nekonsolidētās struktūras, kuru līdzekļus pārvalda Komisija

ES darbinieku veselības apdrošināšanas shēmas, Eiropas Attīstības fonda un Dalībnieku garantiju fonda naudas līdzekļus pārvalda Komisija to vārdā, taču, tā kā šīs struktūras neatrodas ES kontrolē, tās netiek konsolidētas ES finanšu pārskatos; sīkāku informāciju par attiecīgajām summām skatīt **11.2.** paskaidrojumā.

1.4. SAGATAVOŠANAS PAMATS

1.4.1. Valūta un konvertēšanas bāze

Darbības un pārskata valūta

Finanšu pārskatus sagatavo miljonos euro, un euro ir ES darbības un pārskata valūta.

Darījumi un atlikumi

Darījumus ārvalstu valūtā pārvērš euro atbilstoši valūtas kursam, kas ir spēkā darījuma veikšanas dienā. Peļņu un zaudējumus no ārvalstu valūtas darījumu norēķiniem un no ārvalstu valūtā izteiktu monetāro aktīvu un saistību pārrēķināšanas atbilstoši valūtas kursam gada beigās norāda finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Pamatlīdzekļiem un nemateriāliem aktīviem, kuri saglabā savu vērtību euro pēc to iegādes datumā spēkā esošā valūtas maiņas kursa, piemēro dažādas pārrēķina metodes.

Ārvalstu valūtā izteiktu monetāro aktīvu un saistību atlikumus gada beigās pārrēķina euro pēc kursa 31. decembrī:

EURO kurss

Valūta	31.12.2012.	31.12.2011.	Valūta	31.12.2012.	31.12.2011.
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,0740	4,4580
CZK	25,1510	25,7870	RON	4,4445	4,3233
DKK	7,4610	7,4342	SEK	8,5820	8,9120
GBP	0,8161	0,8353	CHF	1,2072	1,2156
HUF	292,3000	314,5800	JPY	113,6100	100,2000
LVL	0,6977	0,6995	USD	1,3194	1,2939
LTL	3,4528	3,4528			

Ārvalstu valūtā izteiktu un pārdošanai pieejamu monetāro finanšu instrumentu patiesās vērtības pārmaiņas, kas saistītas ar valūtas pārrēķina starpību, atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Pārrēķina starpību nemonetāriem finanšu aktīviem un saistībām, kas tiek turēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Pārrēķina starpību nemonetāriem finanšu instrumentiem, kas klasificēti kā pieejami pārdošanai, ietver patiesās vērtības rezervē.

1.4.2. Aplēšu izmantošana

Saskaņā ar SPSGS un vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem finanšu pārskatos noteikti ir ietvertas summas, kas balstītas uz vadības aplēsēm un pieņēmumiem, pamatojoties uz ticamāko pieejamo informāciju. Būtiskās aplēses ietver arī aplēses par darbinieku pabalstu saistībām, uzkrājumiem, finanšu risku attiecībā uz krājumiem un debitoru parādiem, uzkrātajiem ienākumiem un izdevumiem, iespējamiem aktīviem un saistībām, kā arī nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu vērtības samazinājumu. Faktiskie rezultāti var atšķirties no aplēsēm. Pārmaiņas aplēsēs atspoguļo periodā, kad tās kļūst zināmas.

1.5. BILANCE

1.5.1. Nemateriālie aktīvi

Iegādātās datorprogrammu licences norāda, ņemot vērā sākotnējās izmaksas, no kurām atskaitīta uzkrātā amortizācija un vērtības samazinājuma zaudējumi. Aktīvu amortizāciju rēķina, izmantojot lineāro metodi, tiem noteiktajā lietderīgās lietošanas laikā. Pašu radītus nemateriālos aktīvus kapitalizē tad, kad ir izpildīti ES grāmatvedības noteikumu būtiskie kritēriji. Kapitalizējamās izmaksas ietver visas tieši attiecināmās izmaksas, kas nepieciešamas aktīva radīšanai, ražošanai un sagatavošanai darbam atbilstīgi vadības iecerēm. Izmaksas, kas saistītas ar pētniecības darbībām, nekapitalizējamās izstrādes izmaksas un uzturēšanas izmaksas to rašanās brīdī atzīst par izdevumiem.

1.5.2. Pamatlīdzekļi

Visus pamatlīdzekļus uzrāda to sākotnējās izmaksās, no kurām atskaitīts uzkrātais nolietojums un vērtības samazinājuma zaudējumi. Sākotnējās izmaksas ietver izdevumus, kas ir tieši attiecināmi uz aktīva iegādi vai radīšanu.

Turpmākās izmaksas ietver aktīva uzskaites vērtībā vai pēc vajadzības atzīst par atsevišķiem aktīviem tikai tad, ja ir ticams, ka ES saņems ar pamatlīdzekli saistītos nākotnes saimnieciskos labumus vai kalpošanas potenciālu un pamatlīdzekļa izmaksas var ticami novērtēt. Remontdarbu un uzturēšanas izmaksas atspoguļo finanšu darbības rezultātu pārskatā finanšu periodā, kurā minētās izmaksas radušās.

Zeme un mākslas darbi netiek attiecināts nolietojums, jo to lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots. Uz nepabeigtiem pamatlīdzekļiem neattiecinā nolietojumu, jo šie aktīvi vēl nav pieejami lietošanai. Lai noteiktu citu aktīvu atlikušo vērtību to lietderīgās lietošanas laikā, nolietojumu aprēķina, izmantojot lineāro metodi, šādi:

Aktīva veids	Lineārā nolietojuma likme
Ēkas	4 %
Pamatlīdzekļi	no 10 % līdz 25 %
Mēbeles	no 10 % līdz 25 %
Aprīkojums	no 10 % līdz 33 %
Transportlīdzekļi	25 %
Datortehnika	25 %
Citi materiālie aktīvi	no 10 % līdz 33 %

Pamatlīdzekļu atsavināšanas peļņu un zaudējumus nosaka, ieņēmumus, no kuriem atskaitīti pārdošanas izdevumi, salīdzinot ar atsavinātā pamatlīdzekļa uzskaites vērtību, un tos iekļauj finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Noma

Materiālo aktīvu nomu, kad ES būtībā uzņemas visus riskus un iegūst ar īpašumtiesībām saistītos ieguvumus, klasificē kā finanšu nomu. Sākumā finanšu nomu kapitalizē vai nu nomātā aktīva patiesajā vērtībā, vai arī minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, atkarībā no tā, kura no tām ir mazāka. Katru nomas maksājumu sadala starp saistībām un finanšu maksām, lai panāktu nemainīgas likmes piemērošanu nesamaksātajam finanšu atlikumam. Nomā saistības, atskaitot finanšu maksas, ietver pārējās saistībās (ilgtermiņa un īstermiņa). Finanšu izmaksu procentu likmes daļu atspoguļo finanšu darbības rezultātu pārskatā visā nomas periodā tā, lai saistību atlikumam katrā periodā būtu nemainīga periodiska procentu likme. Saskaņā ar finanšu nomu turētājiem aktīviem nolietojumu aprēķina vai nu aktīva lietderīgās lietošanas laikā, vai arī nomas termiņā, atkarībā no tā, kurš no šiem termiņiem ir īsāks.

Nomu, kurā iznomātājs saglabā būtisku daļu no riska un atlīdzības saistībā ar īpašumtiesībām, klasificē kā operatīvo nomu. Maksājumus, kas veikti saistībā ar operatīvo nomu, nomas periodā atspoguļo finanšu darbības rezultātu pārskatā, izmantojot lineāro nolietojuma metodi.

1.5.3. Nefinanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Uz aktīviem, kuru lietderīgās lietošanas laiks ir neierobežots, amortizāciju/nolietojumu neattiecinā, bet katru gadu novērtē vērtības samazinājumu. Amortizējamiem/nolietojamiem aktīviem vērtības samazinājumu novērtē, kad vien notikumi vai apstākļu maiņa liecina par iespējamību neatgūt aktīva uzskaites vērtību. Vērtības samazinājuma zaudējumus atzīst tādā apmērā, par kādu aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā atgūstamo summu. Atgūstamā summa ir lielākā no šādām summām: aktīva patiesā vērtība, no kuras atskaitītas pārdošanas izmaksas, vai tā lietošanas vērtība.

Nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu atlikušo vērtību un lietderīgās lietošanas laiku pārskata un vajadzības gadījumā koriģē vismaz reizi gadā. Aktīva uzskaites vērtību nekavējoties daļēji noraksta līdz tā atgūstamajai summai, ja aktīva uzskaites vērtība pārsniedz tā aplēsto atgūstamo summu. Ja iepriekšējos gados atzītie vērtības samazinājuma iemesli vairs nepastāv, attiecīgi veic vērtības samazinājuma zaudējumu apvērsi.

1.5.4. Ieguldījumi

Līdzdalība asociētajās iestādēs un kopuzņēmumos

Līdzdalību asociētajās iestādēs un kopuzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi. Pašu kapitāla izmaksas koriģē, lai atspoguļotu asociēto iestāžu un kopuzņēmumu neto aktīvu palielinājuma vai samazinājuma daļu, kas attiecas uz ES pēc sākotnējās atzīšanas, ja pastāv vērtības samazinājuma pazīmes, un daļēji noraksta līdz mazākajai atgūstamajai summai, ja nepieciešams. Atgūstamo summu nosaka, kā aprakstīts **1.5.3.** paskaidrojumā. Ja vērtības samazinājuma iemesls vēlāk vairs nepastāv, veic vērtības samazinājuma zaudējumu apvērsi līdz uzskaites vērtībai, kāda būtu noteikta, ja nebūtu atzīti nekādi vērtības samazinājuma zaudējumi.

Ieguldījumi riska kapitāla fondos

Ieguldījumus riska kapitāla fondos klasificē kā pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus (skatīt **1.5.5.** paskaidrojumu) un attiecīgi uzskaita patiesajā vērtībā ar peļņu un zaudējumiem, kas rodas no patiesās vērtības pārmaiņām (tostarp valūtas pārrēķina starpības), kas atzītas patiesās vērtības rezervē.

Tā kā ieguldījumiem riska kapitāla fondos nav noteiktas tirgus cenas aktīvā tirgū, tos novērtē, izskatot katru gadījumu atsevišķi ņemot vērā izmaksas vai attiecināmo neto aktīvu vērtību (NAV), atkarībā no tā, kurš no abiem lielumiem ir mazāks. Nerealizēto peļņu, kas rodas, nosakot patieso vērtību, atzīst rezervēs, bet nerealizētos zaudējumus novērtē, lai noteiktu vērtības samazinājuma zaudējumus un to, vai tie atzīstami kā vērtības samazinājuma zaudējumi finanšu darbības rezultātu pārskatā vai kā pārmaiņas patiesās vērtības rezervē.

1.5.5. Finanšu aktīvi

Klasifikācija

ES savus finanšu aktīvus iedala šādās kategorijās: finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, aizdevumi un debitoru parādi, līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi un pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi. Finanšu instrumentu klasifikācija tiek noteikta sākotnējās atzīšanas brīdī un pārvērtēta katrā bilances datumā.

i) Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Finanšu aktīvu iekļauj šajā kategorijā, ja tas iegūts galvenokārt ar mērķi to ātri pārdot vai to šādi iedalījusi ES. Šajā kategorijā iekļauj arī atvasinātos instrumentus. Šīs kategorijas aktīvus klasificē kā apgrozāmos līdzekļus, ja tos plāno realizēt 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma.

ii) Aizdevumi un debitoru parādi

Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem, kuri netiek kotēti aktīvā tirgū. Tie rodas, kad ES nodrošina naudu, preces vai pakalpojumus tieši debitoram bez nodoma attiecīgo debitoru parādu pārdot. Tos ietver ilgtermiņa aktīvos, izņemot gadījumus, kad to termiņš ir 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma.

iii) Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi

Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi ir tādi neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un noteiktu termiņu, kurus ES noteikti vēlas turēt līdz termiņa beigām un var tā turēt. Šā finanšu gada laikā ES nebija neviena ieguldījuma šajā kategorijā.

iv) Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kas iedalīti šajā kategorijā vai nav iekļauti nevienā citā kategorijā. Tos klasificē kā apgrozāmos līdzekļus vai ilgtermiņa aktīvus atkarībā no laika perioda, kurā ES plāno no tiem atbrīvoties: parasti tas ir atlikušais termiņš bilances datumā. Ieguldījumus nekonsolidētās struktūrās un citus kapitāla ieguldījumus (piemēram, riska kapitāla darījumus), kurus neuzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi, arī klasificē kā pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus.

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kā arī līdz termiņa beigām turētu un pārdošanai pieejamu finanšu aktīvu iegādi vai pārdošanu atzīst darījuma datumā (t. i., datumā, kurā ES uzņemas saistības pirkt vai pārdot aktīvu). Aizdevumus atzīst, kad nauda ir samaksāta aizņēmējiem avansa veidā. Finanšu instrumentus sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem, kurus neuzskaita patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas pieskaita patiesajai vērtībai, veicot sākotnējo atzīšanu. Finanšu aktīvus, kurus uzskaita patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, un darījuma izmaksas ir izdevumi finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu aktīva patiesā vērtība sākotnējās atzīšanas brīdī parasti ir darījuma cena (t. i., saņemtās atlīdzības patiesā vērtība). Tomēr, ja piešķir bezprocentu ilgtermiņa aizdevumu vai ilgtermiņa aizdevumu ar procentu likmi, kas ir zemāka par tirgus likmi, tā patieso vērtību var aplēst kā visu nākotnē saņemamo naudas ieņēmumu pašreizējo vērtību, kas diskontēta, izmantojot līdzīga instrumenta ar līdzīgu kredītvērtējumu dominējošo tirgus procentu likmi.

Aizdevumus, kas piešķirti no aizņemtiem līdzekļiem, novērtē to nominālsummā, ko uzskata par aizdevuma patieso vērtību. Pamatojams minēts turpmāk.

- ES aizdevumiem ir īpaša „tirgus vide”, kas ievērojami atšķiras no kapitāla tirgus, kurā tiek emitētas komercobligācijas vai valsts obligācijas. Tā kā aizdevējiem šajos tirgos ir iespēja izvēlēties alternatīvus ieguldījumus, iespēju varbūtība ir iekļauta tirgus cenās. Taču ES šāda alternatīvo ieguldījumu iespēja nepastāv, jo tai nav atļauts ieguldīt naudu kapitāla tirgos. ES tikai aizņemas līdzekļus, lai aizdotu tos ar tādu pašu likmi. Tas nozīmē, ka ES nav alternatīvas iespējas aizdot vai ieguldīt summas, ko tā ir aizņēmusies. Attiecīgi nav izvēles izmaksu un bāzes salīdzinājumam ar tirgus likmēm. Faktiski ES aizdevumu darbība pati par sevi nozīmē tirgu. Tā kā izvēles izmaksu „iespēja” netiek piemērota, tirgus cena nesniedz patiesu priekšstatu par ES aizdevumu darījumu būtību. Tāpēc nav pareizi noteikt ES aizdevumu patieso vērtību, atsaucoties uz komercobligācijām vai valsts obligācijām.
- Tā kā nav aktīva tirgus vai līdzīgu darījumu salīdzinājumam, procentu likme, kas ES jāizmanto, lai noteiktu patieso vērtību aizdevumu darījumiem saskaņā ar EFSM, MB un citiem līdzīgiem aizdevumiem, ir pieprasītā procentu likme.
- Turklāt attiecībā uz šiem aizdevumiem aizdevumi un aizņēmumi savstarpēji izlīdzinās to kompensējošā rakstura dēļ. Tādējādi aizdevuma efektīvā procentu likme ir vienāda ar saistīto aizņēmumu efektīvo procentu likmi. Darījuma izmaksas, kas radušās ES un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, tieši atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu instrumentu atzīšanu pārtrauc, ja tiesības saņemt naudas plūsmas no ieguldījumiem ir beigušās vai nodotas citam un ES būtībā ir nodevusi visus riskus un ieguvumus, kas izriet no īpašumtiesībām.

Turpmākais novērtējums

i) Finanšu aktīvus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc tam uzskaita patiesajā vērtībā. Peļņu un zaudējumus, kas rodas no patiesās vērtības pārmaiņām kategorijā „finanšu instrumenti, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā”, ietver finanšu darbības rezultātu pārskatā periodā, kurā tie rodas.

ii) Aizdevumus un debitoru parādus, kā arī līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus uzskaita amortizētajās izmaksās, piemērojot efektīvo procentu metodi. Tādu aizdevumu gadījumā, kuri piešķirti no aizņemtiem līdzekļiem, gan aizdevumiem, gan aizņēmumiem piemēro vienu un to pašu efektīvo procentu likmi, jo šiem aizdevumiem ir kompensējošu darbību iezīmes, un atšķirības starp aizdevuma un aizņēmuma nosacījumiem un summām nav būtiskas. Darījuma izmaksas, kas radušās ES un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, tiek tieši atzītas finanšu darbības rezultātu pārskatā.

iii) Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi. ES patlaban nav līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu.

iv) Pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus pēc tam uzskaita patiesajā vērtībā. Peļņu un zaudējumus no pārdošanai pieejamu aktīvu patiesās vērtības pārmaiņām atzīst patiesās vērtības rezervē. Ja pārdošanai pieejamus aktīvus pārdod vai to vērtība samazinās, iepriekš patiesās vērtības rezervē atzītās patiesās vērtības uzkrātās korekcijas atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Procentus par pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, kuri aprēķināti, izmantojot efektīvo procentu metodi, atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Dividendes par pārdošanai pieejamiem kapitāla instrumentiem atzīst, kad stājas spēkā ES tiesības saņemt maksājumu.

Aktīvos tirgos kotētu ieguldījumu patiesās vērtības pamatā ir pašreizējās pirkšanas cenas. Ja finanšu aktīvam ir neaktīvs tirgus, ES nosaka patieso vērtību, izmantojot novērtēšanas metodes (tas attiecas arī uz biržas sarakstā neiekļautiem vērtspapīriem). Var izmantot nesenus nesaistītu pušu darījumus, atsaucies uz citiem būtībā līdzīgiem instrumentiem, diskontētās naudas plūsmu analīzi, iespēju līgumu cenu noteikšanas modeļus un citas novērtēšanas metodes, kuras parasti izmanto tirgus dalībnieki.

Ja nevar ticami noteikt tādu kapitāla instrumentos veiktu ieguldījumu patieso vērtību, kuriem aktīvā tirgū nav noteiktas tirgus cenas, šādus ieguldījumus novērtē izmaksās, no kurām atskaitīti vērtības samazinājuma zaudējumi.

Finanšu aktīvu vērtības samazinājums

ES katrā bilances datumā novērtē, vai ir objektīvi pierādījumi tam, ka finanšu aktīva vērtība ir samazinājusies. Finanšu aktīva vērtība ir samazinājusies un zaudējumi no vērtības samazināšanās ir radušies tikai tad, ja ir objektīvi pierādījumi par vērtības samazinājumu viena vai vairāku notikumu rezultātā, kas risinājušies pēc konkrētā aktīva sākotnējās atzīšanas, un ar zaudējumiem saistītais notikums (vai notikumi) ietekmē aplēstās finanšu aktīva nākotnes naudas plūsmas, un šādu ietekmi var ticami aplēst.

a) Aktīvi, kurus uzskaita amortizētās izmaksās

Ja ir objektīvi pierādījumi tam, ka vērtības samazināšanās aizdevumiem un debitoru parādiem vai līdz termiņa beigām turētiem ieguldījumiem, kurus uzskaita amortizētās izmaksās, rada zaudējumus, šo zaudējumu apjomu nosaka kā starpību starp aktīva uzskaites vērtību un plānotās nākotnes naudas plūsmas pašreizējo vērtību (izņemot kredītzaudējumus nākotnē, kuri vēl nav radušies), to diskontējot atbilstoši finanšu aktīva sākotnējai efektīvajai procentu likmei. Aktīva uzskaites vērtību samazina, un zaudējumu summu atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Ja aizdevumam vai līdz termiņa beigām turētam ieguldījumam ir mainīga procentu likme, diskonta likme vērtības samazinājuma zaudējumu novērtēšanai ir līgumā noteiktā pašreizējā efektīvā procentu likme. Ar ķīlu nodrošināta finanšu aktīva plānotās nākotnes naudas plūsmas pašreizējās vērtības aprēķinā tiek atspoguļotas naudas plūsmas, ko var radīt ienākumi no nodrošinājuma pārdošanas, no kuriem atskaitītas nodrošinājuma iegūšanas un pārdošanas izmaksas, neatkarīgi no tā, vai tiesību atņemšana uz ieķīlātu īpašumu ir ticama vai ne. Ja kādā no nākamajiem periodiem vērtības samazinājuma zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums ir objektīvi attiecināms uz notikumu, kas risinās pēc vērtības samazinājuma atzīšanas, tad iepriekš atzīto vērtības samazinājuma zaudējumu apvērsi veic, izmantojot finanšu darbības rezultātu pārskatu.

b) Aktīvi, kurus uzskaita patiesajā vērtībā

Tādu kapitāla ieguldījumu gadījumā, kuri klasificēti kā pārdošanai pieejami finanšu aktīvi, nosakot, vai vērtspapīru vērtība ir samazinājusies, ņem vērā to, vai vērtspapīra patiesā vērtība ir būtiski vai pastāvīgi (ilgstoši) samazinājusies, kļūstot mazāka par tā izmaksām. Ja ir šādi pierādījumi attiecībā uz pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, uzkrātos zaudējumus, kas aprēķināti kā starpība starp iegādes izmaksām un pašreizējo patieso vērtību, no kuras atskaitīti finanšu aktīva vērtības samazinājuma zaudējumi, kas jau iepriekš atzīti finanšu darbības rezultātu pārskatā, izņem no rezervēm un atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Finanšu darbības rezultātu pārskatā atzīto kapitāla instrumentu vērtības samazinājuma zaudējumu apvērsi neveic, izmantojot finanšu darbības rezultātu pārskatu. Ja kādā no nākamajiem periodiem palielinās pārdošanai pieejama parāda instrumenta patiesā vērtība un šis palielinājums ir objektīvi attiecināms uz notikumu, kas risinās pēc vērtības samazinājuma zaudējumu atzīšanas, vērtības samazinājuma zaudējumu apvērsi veic, izmantojot finanšu darbības rezultātu pārskatu.

1.5.6. Krājumi

Krājumus uzskaita vai nu izmaksās, vai arī neto pārdošanas vērtībā, atkarībā no tā, kurš no abiem lielumiem ir mazāks. Izmaksas nosaka, izmantojot metodi „pirmais iekšā — pirmais ārā” (FIFO). Gatavo

preču un nepabeigto ražojumu izmaksas ietver izejmateriālu, tiešās darbaspēka izmaksas, citas tieši attiecināmās izmaksas un saistītās netiešās ražošanas izmaksas (pamatojoties uz parasto darbības jaudu). Neto pārdošanas vērtību aprēķina, no parastā uzņēmējdarbības gaitā paredzētās pārdošanas cenas atskaitot pabeigšanas izmaksas un pārdošanas izdevumus. Ja krājumus tur sadalei bez maksas vai par nominālmaksu, tos novērtē vai nu izmaksās, vai arī pašreizējās aizstāšanas izmaksās, atkarībā no tā, kuras ir mazākas. Pašreizējās aizstāšanas izmaksas ir izmaksas, kas ES rastos, iegādājoties šādu aktīvu pārskata datumā.

1.5.7. Priekšfinansējuma summas

Priekšfinansējums ir maksājums, kas paredzēts, lai saņēmējam piešķirtu naudas līdzekļu avansu, t. i., apgrozāmos līdzekļus. To var sadalīt vairākos maksājumos laikposmā, kas noteikts konkrētajā priekšfinansējuma nolīgumā. Apgrozāmos līdzekļus vai avansu atmaksā vai izmanto paredzētajam mērķim nolīgumā noteiktajā laikposmā. Ja saņēmējam nerodas attiecināmie izdevumi, viņam minētais priekšfinansējums jāatdod ES. Priekšfinansējuma summu samazina (pilnībā vai daļēji), apstiprinot attiecināmās izmaksas (šo summu atzīst par izdevumiem) un atmaksātās summas.

Gada beigās neizmaksātās priekšfinansējuma summas novērtē sākotnējā samaksātajā summā (sākotnējās samaksātajās summās), no kā atskaita: atmaksātās summas, izdevumos ierakstītās attiecināmās summas, aplēstās attiecināmās summas, kas gada beigās vēl nav dzēstas, un vērtības samazinājumus.

Procentus par priekšfinansējumu atzīst, kad tie nopelnīti saskaņā ar attiecīgā nolīguma noteikumiem. Gada beigās, pamatojoties uz ticamāko informāciju, aplēš uzkrātos procentu ieņēmumus, ko ietver bilancē.

1.5.8. Debitoru parādi

Debitoru parādus uzskaita sākotnējā summā, atskaitot daļēji norakstīto vērtības samazinājumu. Debitoru parādu vērtības samazinājumu daļēji noraksta, ja ir objektīvi pierādījumi tam, ka ES nevarēs saņemt visu pienākošo summu atbilstoši sākotnējiem noteikumiem par debitoru parādiem. Daļēji norakstītā summa ir starpība starp aktīva uzskaites vērtību un atgūstamo summu. Daļēji norakstīto summu atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Tiek veikta arī vispārēja daļēja norakstīšana, pamatojoties uz iepriekšējo pieredzi, neizpildītajiem rīkojumiem atgūt līdzekļus, kuriem vēl nav piemērota konkrēta daļējā norakstīšana. Skatīt turpmāk **1.5.14.** paskaidrojumu par gada beigās uzkrātiem ienākumiem.

1.5.9. Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti ir finanšu instrumenti, un tos definē kā apgrozāmos līdzekļus. Šeit ietilpst nauda kasē, pieprasījuma noguldījumi bankās, citi īstermiņa ieguldījumi ar augstu likviditāti un ar sākotnējo termiņu, kas nepārsniedz trīs mēnešus.

1.5.10. Pensijas un citi pabalsti darbiniekiem

Pensiju saistības

ES pārvalda noteiktu pabalstu pensiju plānus. Lai gan vienu trešdaļu šo pabalstu paredzamo izmaksu veido darbinieku iemaksas no algas, pensiju saistības nav fondētas. Bilancē atzītās saistības attiecībā uz noteiktu pabalstu pensiju plāniem ir noteiktā pabalsta pienākuma pašreizējā vērtība bilances datumā. Noteikto pabalsta pienākumu aprēķina aktuāri, izmantojot plānotās vienības kredītmehānismu. Noteikta pabalsta pienākuma pašreizējo vērtību nosaka, diskontējot aplēstās nākotnes naudas aizplūdes, izmantojot procentu likmes pensiju izmaksāšanas valūtā denominētām valsts obligācijām, kuru dzēšanas termiņš aptuveni atbilst attiecīgo pensiju saistību termiņiem.

Aktuāro peļņu un zaudējumus, kas rodas no pieredzes korekcijām un aktuāro pieņēmumu pārmaiņām, nekavējoties atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā. Iepriekšējās darba izmaksas nekavējoties atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, ja vien pārmaiņas pensiju plānā nav atkarīgas no nosacījuma, ka darbiniekiem ir jāpaliek dienestā noteiktu laika periodu (tiesību piešķiršanas periods). Šādā gadījumā iepriekšējās darba izmaksas tiesību piešķiršanas periodā amortizē, izmantojot lineāro metodi.

Pēcnodarbinātības slimības pabalsti

ES nodrošina veselības pabalstus saviem darbiniekiem, apmaksājot ārstniecības izdevumus. Ikdienas pārvaldībai izveidots atsevišķs fonds. Šo sistēmu izmanto esošie darbinieki, pensionāri, atraitņi un to apgādājamās personas. Pabalstus, ko piešķir „nestrādājošiem” (pensionāriem, bāreņiem u. c.), klasificē kā „Pēcnodarbinātības pabalstus darbiniekiem”. Ņemot vērā šo pabalstu būtību, ir nepieciešams aktuāra aprēķins. Saistības bilancē nosaka līdzīgi kā pienākumus attiecībā uz pensijām (skatīt iepriekš).

1.5.11. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, ja ES pagātnes notikumu rezultātā ir pašreizējs juridisks vai prakses radīts pienākums pret trešām personām un ir ļoti iespējams, ka minētā pienākuma izpildei būs nepieciešams iztērēt līdzekļus, un šo summu var ticami aplēst. Nākotnes zaudējumiem no pamatdarbības uzkrājumus neatzīst. Uzkrājumu summa ir labākā aplēse par prognozējamajiem izdevumiem, kas būs vajadzīgi, lai

pārskata datumā izpildītu pašreizēju pienākumu. Ja uzkrājumus veido lielam skaitam posteņu, pienākumu aplēš, izvērtējot visus iespējamus iznākumus saistībā ar to iespējamību („paredzamās vērtības” metode).

1.5.12. Finanšu saistības

Finanšu saistības klasificē kā finanšu saistības patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā vai kā finanšu saistības amortizētajās izmaksās (aizņēmumus). Aizņēmumus veido aizņēmumi no kredītiestādēm un parādi, ko apliecina attiecīgi sertifikāti. Aizņēmumus sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā, no izsniegšanas ieņēmumiem (saņemtās atlīdzības patiesā vērtība) atskaitot radušās darījuma izmaksas. Turpmāk tos atzīst amortizētās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi. Jebkuru starpību starp ieņēmumiem, no kuriem atskaitītas darījuma izmaksas, un dzēšanas vērtību atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā aizņēmumu periodā, izmantojot efektīvo procentu metodi.

Finanšu saistības klasificē kā ilgtermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad to dzēšanas termiņš nepārsniedz 12 mēnešus pēc bilances datuma. Ņemot vērā būtiskuma apsvērumus, aizdevumiem, kas piešķirti no aizņemtiem līdzekļiem, efektīvo procentu metodi nepiemēro aizdevumiem un aizņēmumiem. Darījuma izmaksas, kas radušās ES un vēlāk pieprasītas no aizdevuma saņēmēja, tieši atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā.

Finanšu saistības, kas patiesajā vērtībā iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ietver atvasinātos instrumentus, ja to patiesā vērtība ir negatīva. Tos uzskaita tāpat kā finanšu aktīvus patiesajā vērtībā peļņas vai zaudējumu aprēķinā; skatīt **1.5.5.** paskaidrojumu.

1.5.13. Kreditoru parādi

Liela daļa ES kreditoru parādu nav saistīta ar preču vai pakalpojumu iegādi, bet tie ir nesamaksātie dotāciju vai cita veida ES finansējuma saņēmēju iesniegtie izmaksu pieprasījumi. Tos grāmato kā kreditoru parādus pieprasītās summas apjomā pēc izmaksu pieprasījuma saņemšanas. Pēc pārbaudes un attiecināmo izmaksu apstiprināšanas kreditoru parādus vērtē atbilstoši apstiprinātajai attiecināmajai summai.

Kreditoru parādus, ko rada preču un pakalpojumu iegāde, atzīst sākotnējā summā, saņemot rēķinu, un attiecīgos izdevumus iegrāmato, kad preces vai pakalpojumi saņemti un ES to ir apstiprinājis.

1.5.14. Uzkrātie un nākamo periodu ienākumi un maksas

Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem darījumus un notikumus atzīst finanšu pārskatos periodā, uz kuru tie attiecas. Uzskaites perioda beigās uzkrātos izdevumus atzīst, pamatojoties uz aplēsto summu, kas attiecīgajā periodā jāpārceļ uz nākamo periodu. Uzkrāto izdevumu aprēķinu veic saskaņā ar Komisijas sīki izstrādātām darbības un prakses pamatnostādnēm, kuru mērķis ir nodrošināt to, ka finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu.

Arī ieņēmumus uzskaita periodā, uz kuru tie attiecas. Ja gada beigās ES ir sniegusi pakalpojumu vai piegādājusi preces, bet rēķins vēl nav izsniegts, vai arī ja pastāv līgumiska vienošanās (t. i., atsaucoties uz kādu līgumu), uzkrātie ienākumi tiks atzīti finanšu pārskatos.

Savukārt, ja gada beigās rēķins ir izsniegts, bet pakalpojumi vēl nav sniegti vai preces vēl nav piegādātas, ieņēmumus attiecina uz nākamo periodu un atzīst nākamajā uzskaites periodā.

1.6. FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATS

1.6.1. Ieņēmumi

Ar komerciālu apmaiņu nesaistīti ieņēmumi

Šie ieņēmumi ir lielākā ES ieņēmumu daļa un ietver galvenokārt tiešos un netiešos nodokļus un pašu resursus. Papildus nodokļiem ES var saņemt arī citu personu maksājumus, piemēram, nodevas, soda naudas un ziedojumus.

Resursi, kuru pamatā ir NKI, un PVN resursi

Ieņēmumus atzīst par periodu, kad Eiropas Komisija nosūta dalībvalstīm iemaksas pieprasījumu. Tos novērtē pieprasītās summas apmērā. Tā kā PVN un NKI resursu pamatā ir attiecīgā budžeta gada datu aplēses, notiekot pārmaiņām, tos var pārskatīt, līdz dalībvalstis iesniedz galīgos datus. Aplēses pārmaiņu ietekmi ņem vērā, nosakot tā perioda neto pārpalikumu vai deficītu, kurā pārmaiņas notikušas.

Tradicionālie pašu resursi

Debitoru parādus un ar tiem saistītus ieņēmumus atzīst, kad no dalībvalstīm saņemti attiecīgie mēneša A pārskati (tostarp iekasētās nodevas un parāda summas, kuras ir garantētas un netiek apstrīdētas). Pārskata datumā ieņēmumus, ko dalībvalstis attiecīgajā periodā iekasējušas, bet vēl nav samaksājušas Eiropas Komisijai, aplēš un atzīst par uzkrātajiem ieņēmumiem. No dalībvalstīm saņemtajos ceturkšņa B pārskatos (tostarp nodevas, kas nav ne iekasētas, ne garantētas, kā arī parādnieka apstrīdētās

garantētās summas) tos atzīst par ieņēmumiem, atskaitot iekasēšanas izmaksas (25 %), uz kurām dalībvalstīm ir tiesības. Turklāt finanšu darbības rezultātu pārskatā atzīst vērtības samazinājumu par summu, kas ir parāda un atgūstamās summas aplēstā starpība.

Soda naudas

Ieņēmumus no soda naudām atzīst, kad ES ir pieņēmusi lēmumu uzlikt soda naudu un tas oficiāli paziņots adresātam. Ja ir šaubas par uzņēmuma maksātspēju, atzīst prasījuma vērtības samazinājumu. Pēc lēmuma pieņemšanas par soda naudas uzlikšanu parādnieki divu mēnešu laikā pēc paziņojuma datuma:

- vai nu akceptē lēmumu (šādā gadījumā tiem ir jāsamaksā soda nauda norādītajā termiņā, un ES pilnībā iekasē attiecīgo summu);
- vai arī neakceptē lēmumu, iesniedzot pārsūdzību saskaņā ar ES tiesību aktiem.

Tomēr pat pārsūdzības iesniegšanas gadījumā soda naudas pamatsumma ir jāsamaksā noteiktajā trīs mēnešu termiņā, jo pārsūdzība nenozīmē maksājuma atlikšanu (ES līguma 278. pants), taču noteiktos apstākļos un ar Komisijas grāmatveža piekrišanu maksājuma vietā var iesniegt bankas garantiju.

Ja uzņēmums iesniedz pārsūdzību attiecībā uz lēmumu un ir veicis soda naudas pagaidu maksājumu, summu atspoguļo kā iespējamās saistības. Tomēr, tā kā adresāta pārsūdzība par ES lēmumu nav pamats soda naudas atlikšanai, saņemto naudu izmanto, lai dzēstu debitoru parādu. Ja maksājuma vietā tiek saņemta garantija, soda nauda joprojām tiek uzskatīta par debitoru parādu. Ja ir iespēja, ka Vispārējā tiesa varētu pieņemt ES nelabvēlīgu nolēmumu, atzīst uzkrājumus šā riska segšanai. Ja maksājuma vietā iesniegta garantija, nenomaksāto debitoru parādu daļēji noraksta pēc vajadzības. Eiropas Komisijas saņemtos uzkrātos procentus par bankas kontiem, kuros noguldīti saņemtie maksājumi, atzīst par ieņēmumiem, attiecīgi palielinot iespējamās saistības.

Ieņēmumi no komerciālas apmaiņas

Ieņēmumus no preču un pakalpojumu pārdošanas atzīst, kad pircējam nodoti būtiskie riski un ieguvumi, kas izriet no preču īpašumtiesībām. Ieņēmumus no darījuma, kas ietver pakalpojumu sniegšanu, atzīst, ņemot vērā darījuma pabeigtības stadiju pārskata datumā.

Procentu ienākumi un izdevumi

Procentu ienākumus un izdevumus atzīst finanšu darbības rezultātu pārskatā, izmantojot efektīvo procentu metodi. Tā ir finanšu aktīva vai finanšu saistību amortizēto izmaksu aprēķināšanas metode un metode procentu ienākumu vai procentu izdevumu sadalei attiecīgajā periodā. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, ES izdara aplēsi par naudas plūsmām, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līguma noteikumus (piemēram, priekšapmaksas iespējas), bet neņem vērā kredītzaudējumus nākotnē. Aprēķinā iekļauj visas maksas un procentu punktus, ko līgumslēdzēja puses ir maksājušas vai saņēmušas un kas ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, kā arī darījuma izmaksas un visas citas uzcenojuma vai diskonta summas.

Ja finanšu aktīva vai līdzīgu finanšu aktīvu grupas vērtību daļēji noraksta vērtības samazinājuma zaudējumu rezultātā, šādu zaudējumu aprēķināšanai procentu ienākumus atzīst, izmantojot nākotnes naudas plūsmas diskontēšanā lietoto procentu likmi.

Dividenžu ienākumi

Dividenžu ienākumus atzīst, kad rodas tiesības saņemt maksājumu.

1.6.2. Izdevumi

Ar komerciālu apmaiņu saistītus izdevumus saistībā ar preču un pakalpojumu iegādi atzīst, kad ES saņēmusi preces vai pakalpojumus un to apstiprinājusi. Izdevumus novērtē sākotnējā rēķina izmaksu apmērā. Ar komerciālu apmaiņu nesaistīti izdevumi ir raksturīgi ES un veido tās izdevumu lielāko daļu. Minētie izdevumi attiecas uz pārvedumiem līdzekļu saņēmējiem, un tie var būt trīs veidu: maksājumi, pamatojoties uz noteiktām saņēmēja tiesībām saņemt maksājumu, pārvedumi saskaņā ar līgumu un neatkarīgas dotācijas, dāvinājumi un ziedojumi.

Pārvedumus atzīst par izdevumiem periodā, kurā risinās pārvedumu pamatojošie notikumi, ja šāda veida pārvedumi atļauti noteikumos (Finanšu regulā, Civildienesta noteikumos vai citos noteikumos) vai arī parakstīts pārvedumu apstiprinošs līgums, saņēmējs ir izpildījis noteiktus attiecināmības kritērijus, un summu var ticami aplēst.

Tad, kad tiek saņemts maksājuma pieprasījums vai izmaksu atlīdzinājuma pieprasījums un tas atbilst izdevumu atzīšanas kritērijiem, to atzīst kā izdevumus par attiecināmo summu. Gada beigās aplēš saņēmējiem pienākošos attiecināmos izdevumus, par kuriem vēl nav sniegts pārskats, un grāmato kā uzkrātos izdevumus.

1.7. IESPĒJAMIE AKTĪVI UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

1.7.1. Iespējamie aktīvi

Iespējams aktīvs ir aktīvs, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki turpmākie notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus ES nespēj pilnībā ietekmēt. Iespējamu aktīvu atspoguļo pārskatos, ja saimnieciskie labumi vai kalpošanas potenciāls ir ticams.

1.7.2. Iespējamās saistības

Iespējamās saistības ir saistības, kas varētu rasties iepriekšēju notikumu rezultātā atkarībā no tā, vai īstenosies viens vai vairāki turpmākie notikumi, par kuru iespējamību pašlaik trūkst pārliecības un kurus ES nespēj pilnībā ietekmēt; vai pašreizējs pienākums, kura pamatā ir iepriekšēji notikumi, bet kuru neatzīst, jo nav ticams, ka pienākuma izpildei būs vajadzīga saimnieciskos labumus vai kalpošanas potenciālu ietverošu resursu aizplūde, vai retajos gadījumos, kad pienākuma apmēru nevar pietiekami ticami novērtēt.

2. PASKAIDROJUMI PAR BILANCI

ILGTERMIŅA AKTĪVI

2.1. NEMATERIĀLIE AKTĪVI

miljonos EUR

	Summa
Bruto uzskaites vērtība 31.12.2011.	301
Iegūšana	89
Atsavināšana	(11)
Citas pārmaiņas	0
Bruto uzskaites vērtība 31.12.2012.	379
Uzkrātā amortizācija 31.12.2011.	(152)
Amortizācija attiecīgajā gadā	(39)
Atsavināšana	4
Citas pārmaiņas	(4)
Uzkrātā amortizācija 31.12.2012.	(191)
Neto uzskaites vērtība 31.12.2012.	188
<i>Neto uzskaites vērtība 31.12.2011.</i>	<i>149</i>

Iepriekš minētās summas galvenokārt ir saistītas ar datorprogrammām.

2.2. PAMATLĪDZEKĻI

Kategorijā „Nepabeigtie pamatlīdzekļi” 2012. gada 31. decembrī ir iekļauti aktīvi EUR 660 miljonu apmērā (EUR 219 miljoni 2011. gadā) saistībā ar ES globālo navigācijas satelītu sistēmu — projektu *Galileo*, kuru veido sadarbībā ar Eiropas Kosmosa aģentūru (EKA). Kad sistēma tiks pabeigta, tā ietvers 30 satelītus, 2 kontroles centrus un 16 zemes stacijas. Bilancē norādītā summa atspoguļo kapitalizējamās izmaksas, kas Komisijai radušās saistībā ar šo projektu kopš 2011. gada 22. oktobra; tas ir datums, kurā veiksmīgi tika palaisti sistēmas pirmie divi satelīti. Kā paskaidrots iepriekšējā gada pārskatā, pirms šā datuma Komisija uzskatīja, ka projekts atrodas izpētes posmā, tādējādi saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem visas radušās izmaksas tika norakstītas izdevumos. Kopš projekta sākuma un līdz pašreizējās finanšu shēmas beigām plānotais budžets ir EUR 3837 miljoni. Nākamajā finanšu shēmā paredzēts EUR 5400 miljonus izlietot šādām darbībām: pilnībā izvērst un izmantot sistēmu, līdz 2020. gadam īstenot *Galileo* pakalpojumus un sagatavot satelītu konstelācijas nākamo paaudzi; to pilnībā finansēs no ES budžeta. 2012. gadā nekapitalizējamās attīstības izmaksas EUR 13 miljonu apmērā tika atzītas izdevumos.

Bilances datumā pavisam tikuši palaisti četri satelīti kopš 2011. gada oktobra, un pēc to testēšanas pabeigšanas tiks noslēgts projekta „apstiprināšanas orbītā” (*In-Orbit Validation*) posms. Šo posmu kopīgi finansēja ES un EKA, un saskaņā ar dotāciju nolīgumu, kas noslēgts starp šīm divām pusēm, EKA veiks izbūvēto aktīvu oficiālu nodošanu ES. Šim juridiskajam aktīvu pārvedumam būs nepieciešams EKA Padomes līgums, jo visas EKA dalībvalstis, izņemot Norvēģiju un Šveici, ir arī ES dalībvalstis. Šobrīd Komisijai nav pamata uzskatīt, ka EKA dalībvalstis varētu bloķēt šādu pārvedumu.

PAMATLĪDZEKĻI

miljonus EUR

	Zeme Un Ēkas	Aprīkojums un iekārtas	Mēbeles un transport- līdzekļi	Dator- tehnika	Pārējie materiālie aktīvi	Finanšu noma	Nepabeigtie aktīvi	KOPĀ
Bruto uzskaites vērtība iepriekšējā gada beigās	4118	528	229	557	228	2685	645	8990
Iegūšana	96	42	22	52	11	511	583	1317
Atsavināšana	(26)	(23)	(21)	(54)	(11)	0	0	(135)
Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām	102	8	0	12	0	(14)	(111)	(3)
Citas pārmaiņas	24	3	3	11	3	(1)	1	44
Bruto uzskaites vērtība gada beigās	4314	558	233	578	231	3181	1118	10 213
Uzkrātais nolietojums iepriekšējā gada beigās	(1999)	(425)	(166)	(396)	(137)	(796)		(3919)
Nolietojuma maksa attiecīgajā gadā	(138)	(45)	(20)	(67)	(21)	(114)		(405)
Atkal iegūtais nolietojums	0	0	0	0	0	1		1
Atsavināšana	3	23	21	51	10	5		113
Pārvietojumi starp aktīvu kategorijām	-	0	0	(11)	0	14		3
Citas pārmaiņas	(3)	(2)	(1)	(13)	(2)	(7)		(28)
Uzkrātais nolietojums gada beigās	(2137)	(449)	(166)	(436)	(150)	(897)		(4235)
NETO UZSKAITES VĒRTĪBA 31.12.2012.	2177	109	67	142	81	2284	1118	5978
NETO UZSKAITES VĒRTĪBA 31.12.2011.	2119	103	63	161	91	1889	645	5071

Izdevumi, kuri vēl jāveic saistībā ar finanšu nomu un līdzīgiem prasījumiem, norādīti bilancē kā ilgtermiņa un īstermiņa saistības (skatīt 2.15. un 2.18.1. paskaidrojumu). Tos iedala šādi:

Finanšu noma

 miljonus
EUR

Apraksts	Kumulatīvie izdevumi (A)	Nākamo periodu maksājumi				Kopējā vērtība (A+B)	Turpmākie izdevumi par aktīviem (C)	Aktīvu vērtība (A+B+ C)	Nolietojums (D)	Neto uzskaites vērtība=(A+B+C+D)
		< 1 gads	> 1 gads	> 5 gadi	Saistības kopā (B)					
Zeme un ēkas	992	63	342	1686	2091	3083	61	3144	(877)	2267
Pārējie materiālie aktīvi	18	7	11	1	19	37	-	37	(20)	17
Kopā 31.12.2012.	1010	70	353	1687	2110	3120	61	3181	(897)	2284
Procenti		85	307	502	893					
Turpmāko periodu minimālie nomas maksājumi kopā		155	660	2189	3003					

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

31.12.2012.

*Turpmāko periodu minimālie
nomas maksājumi kopā
31.12.2011.*

153

608

1859

2620

2.3. PĒC PAŠU KAPITĀLA METODES UZSKAITĪTI IEGULDĪJUMI

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Līdzdalība kopuzņēmumos	2.3.1.	42	62
Līdzdalība asociētās iestādēs	2.3.2.	350	312
Kopā		392	374

2.3.1. Līdzdalība kopuzņēmumos

miljonos EUR

	GJU	SESAR	ITER	IMI	FCH	Kopā
Summa 31.12.2011.	0	0	0	25	37	62
Iemaksas	-	70	116	98	54	338
Neto rezultātu daļa	-	(70)	(106)	(91)	(91)	(358)
Summa 31.12.2012.	0	0	10	32	0	42

Līdzdalību kopuzņēmumos uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi. Turpmāk minētās uzskaites vērtības tiek attiecinātas uz ES, pamatojoties uz tās līdzdalības īpatsvaru:

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Ilgtermiņa aktīvi	226	211
Apgrozāmie līdzekļi	106	123
Ilgtermiņa saistības	0	0
Īstermiņa saistības	(291)	(314)
Ieņēmumi	8	8
Izdevumi	(427)	(379)

Likvidējamais kopuzņēmums *Galileo (GJU)*

Kopuzņēmuma *Galileo (GJU)* likvidācija tika sākta 2006. gada beigās, un process joprojām turpinās. Tā kā 2012. gadā struktūra nestrādāja un joprojām turpinājās likvidācija, nebija nekādu ieņēmumu vai izdevumu.

Kopuzņēmums *SESAR*

Šā kopuzņēmuma mērķis ir nodrošināt Eiropas gaisa satiksmes vadības sistēmas modernizāciju un Eiropas gaisa satiksmes vadības ģenerālplāna ātru īstenošanu, koordinējot un koncentrējot visus attiecīgos pētniecības un izstrādes centienus ES. 2012. gada 31. decembrī Komisijai piederēja 46,12 % no līdzdalības *SESAR*. Kopējais (orientējošais) paredzētais Komisijas ieguldījums *SESAR* (no 2007. līdz 2013. gadam) ir EUR 700 miljoni. Kumulatīvā neatzītā daļa no zaudējumiem šajā periodā ir EUR 157 miljoni.

ITER Starptautiskā kodolsintēzes enerģijas organizācija (*ITER*)

ITER ietilpst ES, Ķīna, Indija, Krievija, Dienvidkoreja, Japāna un ASV. *ITER* tika izveidota, lai: pārvaldītu *ITER* iekārtas, sekmētu *ITER* iekārtu ekspluatāciju, veicinātu sabiedrības izpratni par kodolsintēzes enerģiju un tās pieņemšanu un veiktu jebkuras citas darbības, kas ir vajadzīgas tās mērķa sasniegšanai. ES (*Euratom*), tostarp arī dalībvalstu un Šveices, ieguldījumu *ITER International* nodrošina ar Kodolsintēzes enerģijas aģentūras starpniecību. Kopējo ieguldījumu juridiski uzskata par *Euratom* ieguldījumu *ITER*, jo dalībvalstīm un Šveicei nepieder daļa *ITER*. Tā kā ES juridiski pieder līdzdalības daļa kopuzņēmumā *ITER International*, Komisijai šī līdzdalība ir jāatzīst savos pārskatos. 2012. gada 31. decembrī Komisijai piederēja 44,25 % no līdzdalības *ITER*. Kopējais (orientējošais) paredzētais *Euratom* ieguldījums *ITER* (no 2007. līdz 2041. gadam) ir EUR 8949 miljoni.

Kopīgās tehnoloģiju ierosmes

Publiskās un privātās partnerības kopīgo tehnoloģiju ierosmju veidā, kas ir ieviestas kā kopuzņēmumi Līguma 187. panta izpratnē, ir izveidotas, lai īstenotu Lisabonas Izaugsmes un nodarbinātības programmas mērķus. *IMI* un *FCH* ir ietverti šajā izdevumu kategorijā, bet trīs citi, proti, *ARTEMIS*, *Clean Sky* un *ENIAC*, lai arī tos juridiski uzskata par kopuzņēmumiem, grāmatvedības vajadzībām jāklasificē kā asociētās iestādes (un tāpēc tie iekļauti 2.3.2. paskaidrojumā), jo Komisijai tajos ir būtiska ietekme, nevis kopīga kontrole.

IMI kopīga tehnoloģiju ierosme novatorisku zāļu jomā

IMI kopuzņēmums atbalsta sākotnējo farmaceitisko izpēti un izstrādi dalībvalstīs un asociētajās valstīs nolūkā palielināt pētniecības ieguldījumus biofarmācijas nozarē, kā arī veicina mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) iesaistīšanos tā darbībā. 2012. gada 31. decembrī Komisijai piederēja 78,58 % no līdzdalības IMI. Maksimālais orientējošais Komisijas ieguldījums nepārsniegs EUR 1 miljardu līdz 2017. gada 31. decembrim.

Kopuzņēmums „Kurināmā elementi un udeņradis” (FCH)

Kopuzņēmuma FCH mērķis apvienot publiskā un privātā sektora resursus, lai stiprinātu pētniecības pasākumus, tādējādi palielinot Eiropas pētniecības centienu vispārējo efektivitāti un paātrinot kurināmā elementu un udeņraža tehnoloģiju izstrādi un izmantošanu. 2012. gada 31. decembrī Komisijai piederēja 80,6 % no līdzdalības FCH. Maksimālais orientējošais ES ieguldījums nepārsniegs EUR 470 miljonus līdz 2017. gada 31. decembrim. Kumulatīvā neatzītā daļa zaudējumos ir EUR 12 miljoni.

2.3.2. Līdzdalība asociētās iestādēs

	<i>miljonos EUR</i>				
	EIF	ARTEMIS	Clean Sky	ENIAC	Kopā
Summa 31.12.2011.	292	0	0	20	312
Iemaksas	-	22	97	16	135
Daļa neto pārpalikumā/(deficitā)	9	(22)	(97)	(22)	(132)
Pārējie pašu kapitāla pārvietojumi	35	-	-	-	35
Summa 31.12.2012.	336	0	0	14	350

Līdzdalību asociētajās iestādēs uzskaita, izmantojot pašu kapitāla metodi. Turpmāk minētās uzskaites vērtības tiek attiecinātas uz ES, pamatojoties uz tās līdzdalības īpatsvaru:

	<i>miljonos EUR</i>	
	31.12.2012.	31.12.2011.
Aktīvi	505	460
Saistības	(191)	(162)
Ieņēmumi	33	28
Deficīts	(177)	(182)

Eiropas Investīciju fonds (EIF)

Eiropas Investīciju fonds (EIF) ir Eiropas Savienības finanšu iestāde, kuras specializācija ir riska kapitāla un garantiju nodrošināšana MVU. Komisija ir apmaksājusi 20 % no savas līdzdalības, nepieprasītais atlikums atbilst EUR 720 miljoniem.

	<i>Miljonos EUR</i>	
EIF	Kopējais EIF kapitāls	Komisijas parakstītais kapitāls
Kopējais pamatkapitāls	3 000	900
Apmaksātais	(600)	(180)
Nepieprasītais	2 400	720

Kopuzņēmums ARTEMIS

Šī iestāde tika izveidota, lai ieviestu kopīgo tehnoloģiju ierosmi ar privāto sektoru par iegultajām datorsistēmām. Maksimālais orientējošais Komisijas ieguldījums nepārsniegs EUR 420 miljonus. Kumulatīvā neatzītā daļa no zaudējumiem ir EUR 5 miljoni (95,2 % no līdzdalības).

Kopuzņēmums Clean Sky

Šīs iestādes mērķis ir paātrināt nekaitīgas gaisa pārvadājumu tehnoloģijas izstrādi, pārbaudi un demonstrēšanu ES un jo īpaši izveidot pilnībā novatorisku gaisa transporta sistēmu, lai mazinātu gaisa transporta ietekmi uz apkārtējo vidi. Maksimālais orientējošais Komisijas ieguldījums nepārsniegs EUR 800 miljonus. Kumulatīvā neatzītā daļa no zaudējumiem ir EUR 48 miljoni (62,89 % no līdzdalības).

Kopuzņēmums ENIAC

ENIAC mērķis ir noteikt kopīgi saskaņotu pētniecības programmu nanoelektronikas jomā, lai noteiktu pētniecības prioritātes galveno kompetenču attīstībai un pieņemšanai šajā jomā. Šos mērķus īsteno, apkopojot publiskā un privātā sektora resursus, lai atbalstītu projektu veidā īstenotus pētniecības un izstrādes pasākumus. ES kopējās saistības nepārsniegs EUR 450 miljonus. 2012. gada 31. decembrī Komisijai piederēja 95,90 % no līdzdalības ENIAC.

2.4. ILGTERMIŅA FINANŠU AKTĪVI

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	2.4.1.	4870	2272
Aizdevumi	2.4.2.	57 441	41 400
Kopā		62 311	43 672

2.4.1. Pārdošanai pieejamie ilgtermiņa finanšu aktīvi

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Garantiju fonds*	1327	1475
Likvidējamā EOTK	1102	-
BUFI ieguldījumi	832	-
Riska dalīšanas finanšu mehānisms (RDFM)	593	-
Aizdevumu garantiju instruments <i>TEN-T</i> projektiem (LGTT)	52	-
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	52	-
Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka	188	188
Riska kapitāla darījumi	123	134
ETF uzsākšanas mehānisms	305	234
Citi pārdošanai pieejami ieguldījumi	296	241
Kopā	4870	2272

* Garantiju fondā tiek turētas Komisijas emitētās EFSM obligācijas, tādēļ tās jāizslēdz.

Lai labāk atspoguļotu reālo ekonomikas situāciju, sākot no 2012. gada visi pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi tiks uzrādīti atbilstīgi to atlikušajam termiņam bilances datumā. Aktīvi, kuru dzēšanas termiņš pārskatu sniegšanas datumā ir vairāk nekā viens gads, tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi, savukārt aktīvi, kuru dzēšanas termiņš ir līdz 2013. gada beigām, tiek uzrādīti kā apgrozāmie līdzekļi (skatīt 2.8. paskaidrojumu). Iepriekš uzrādītais Garantiju fonda apmērs 2012. gadā atšķirībā no 2011. gada uzrādīts bez naudas un naudas ekvivalentiem (2011. gadā — EUR 302 miljoni) un attiecīgajām saistībām (2011. gadā — EUR 1 miljons). Ja 2011. gada finanšu pārskatos būtu ievērota šāda pieeja, veidotos šāds salīdzinājums:

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Garantiju fonds*	1327	973
Likvidējamā EOTK	1102	982
BUFI ieguldījumi	832	588
Riska dalīšanas finanšu mehānisms (RDFM)	593	365
Aizdevumu garantiju instruments <i>TEN-T</i> projektiem (LGTT)	52	47
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	52	91
Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka	188	188
Riska kapitāla darījumi	123	134
ETF uzsākšanas mehānisms	305	234
Citi pārdošanai pieejami ieguldījumi	296	241
Kopā	4870	3843

* Garantiju fondā tiek turētas Komisijas emitētās EFSM obligācijas, tādēļ tās jāizslēdz.

Garantiju fonds

Garantiju fonds ārējām darbībām attiecas uz aizdevumiem, ko ES garantē saskaņā ar Padomes lēmumu, jo īpaši Eiropas Investīciju bankas (EIB) aizdevumiem ārpus ES un aizdevumiem saistībā ar makrofinansālu atbalstu (MFA aizdevumi), kā arī *Euratom* aizdevumiem ārpus ES. Tas ir ilgtermiņa instruments, lai segtu neatmaksātus aizdevumus, kurus garantējusi ES. Fonda līdzekļus veido iemaksas no ES vispārējā budžeta, kas atbilst 9 % no darbību kapitāla vērtības, procentu ienākumi no ieguldījumiem, kuros izmantoti fonda aktīvi, un summas, kas atgūtas no saistības nepildošiem parādniekiem, attiecībā uz kuriem fondam nācies pildīt sniegtās garantijas. Ja gada beigās izveidojas pārpalikums, to atmaksā, iekļaujot ES budžetā kā ieņēmumus.

ES jāiekļauj garantijas rezerve trešām valstīm izsniegtiem aizdevumiem. Šī rezerve paredzēta Garantiju fonda prasību un, ja nepieciešams, tādu garantiju pieprasījumu finansēšanai, kas pārsniedz fondā pieejamos līdzekļus, tā, lai šīs summas varētu ieskaitīt budžeta izdevumos. Šī rezerve atbilst plānotajai summai, kas ir 9 % no aizdevumu atlikuma gada beigās.

Likvidējamā EOTK

Saistībā ar likvidējamās EOTK apmēru visi pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi ir parāda vērtspapīri, kuri ir denominēti EUR un tiek kotēti aktīvā tirgū. 2012. gada 31. decembrī tādu parāda vērtspapīru apjoms (izteikts patiesajā vērtībā), kuru dzēšanas termiņš iestāsies 2013. gadā, bija EUR 490 miljoni (EUR 481 miljoni 2011. gadā).

BUFI ieguldījumi

Iepriekš iekasētās soda naudas kopš 2010. gada 1. janvāra pārvalda Komisija īpaši izveidotā fondā (BUFI) un tās tiek ieguldītas finanšu instrumentos, kuri tiek iedalīti pārdošanai pieejamos finanšu aktīvos.

Riska dalīšanas finanšu mehānisms (RDFM)

Riska dalīšanas finanšu mehānismu pārvalda EIB, un Komisijas ieguldījumu portfelis tiek izmantots, lai veidotu uzkrājumus finanšu risku aizdevumiem un garantijām, ko EIB piešķirusi atbilstīgiem pētniecības projektiem. Kopējais Komisijas budžets ir EUR 1 miljards, tas ir paredzēts laikam no 2007. gada līdz 2013. gadam, un no šīs summas ne vairāk kā EUR 800 miljoni ir no īpašas programmas „Sadarbība” un ne vairāk kā EUR 200 miljoni ir no programmas „Kapacitāte”. EIB pati uzņēmusies saistības nodrošināt tādu pašu summu.

2012. gada 31. decembrī Komisija kopā ar EBTA un trešo valstu iemaksām bija iemaksājusi RDFM EUR 1006 miljonus. Minētās iemaksas EIB ieguldīja obligācijās (patiesā vērtība 2012. gada 31. decembrī bija EUR 754 miljoni) un naudas un termiņnoguldījumos (EUR 314 miljoni). Summa EUR 948 miljoni ir norādīta kā iespējamās saistības (5.2.1. paskaidrojums) un atspoguļo aplēsi par maksimālajiem zaudējumiem 2012. gada 31. decembrī, kādi Komisijai būtu, ja netiktu pildītas saistības par EIB piešķirtajiem aizdevumiem vai garantijām saistībā ar RDFM. Jāņem vērā, ka Komisijas vispārējais risks ir ierobežots un nepārsniedz summu, kādu Komisija iemaksā mehānismā.

Aizdevumu garantiju instruments TEN-T projektiem (LGTT)

Aizdevumu garantiju instruments TEN-T projektiem piešķir garantijas, lai mazinātu ieņēmumu risku TEN transporta projektiem sākumgados. Konkrēti tas nozīmē, ka garantija segtu rezerves kredītlīnijas, kuras varētu tikt izmantotas tikai tad, ja projekta naudas plūsmas nebūtu pietiekamas augstākas kārtas parāda apkalpošanai. Instruments ir Komisijas un EIB kopīgs finanšu produkts, un TEN-T regulā ir paredzēti EUR 500 miljoni no ES budžeta piešķiršanai 2007.–2013. gadā. EIB piešķirs papildu EUR 500 miljonus, tādējādi kopējā instrumentam pieejamā summa būs EUR 1 miljards.

Komisija 2012. gada 31. decembrī bija iemaksājusi LGTT EUR 155 miljonus. EIB to ieguldīja obligācijās (patiesā vērtība 2012. gada 31. decembrī bija EUR 75 miljoni) un termiņnoguldījumos (EUR 88 miljoni). 2012. gada beigās bija parakstīti aizdevumi par EUR 523 miljoniem, un tos attiecīgi sedz garantija. Summa EUR 39 miljoni ir norādīta kā iespējamās saistības (5.2.1. paskaidrojums) un atspoguļo aplēsi par maksimālajiem zaudējumiem 2012. gada 31. decembrī, kādi Komisijai būtu, ja netiktu pildītas saistības par EIB piešķirtajiem aizdevumiem saistībā ar LGTT darbībām. Tā ir 7,4 % no kopējās garantētās summas. Jāņem vērā, ka Komisijas vispārējais risks ir ierobežots un nepārsniedz summu, kādu Komisija iemaksā instrumentā.

Eiropas Rekonstrukcijas un attīstības banka (ERAB)

Tā kā ERAB netiek kotēta biržā un ņemot vērā līguma ierobežojumus, kas noteikti ERAB statūtos, kuri cita starpā attiecas uz līdzdalības daļu pārdošanu, nepārsniedzot iegādes izmaksas un tikai esošajiem daļu turētājiem, Komisijas daļu ERAB novērtē, no izmaksām atskaitot daļēji norakstīto vērtības samazinājumu.

	<i>miljonos EUR</i>	
ERAB	Kopējais ERAB kapitāls	Komisijas parakstītā daļa
Kopējais pamatkapitāls	29 601	900
Apmaksātais	(6202)	(188)
Nepieprasītais	23 399	712

Riska kapitāla darījumi

Riska kapitāla darījumos summas tiek piešķirtas finanšu starpniekiem, lai finansētu ieguldījumus pašu kapitālā. Tos pārvalda EIB un finansē saskaņā ar Eiropas kaimiņattiecību politiku.

ETF uzsākšanas mehānisms ietver Izaugsmes un nodarbinātības programmu, MAP programmu, CIP programmu un tehnoloģiju nodošanas izmēģinājuma projektu, kas ir EIF aizgādībā un nodrošina atbalstu jaunu MVU izveidei un finansēšanai, ieguldot līdzekļus piemērotos specializētos riska kapitāla fondos. Gada beigās tika pieņemtas saistības vēl par EUR 122 miljoniem ETF uzsākšanas mehānismam, taču partneri šos līdzekļus vēl nav izmantojuši.

Citi pārdošanai pieejami ieguldījumi

Citas lielākās summas pārdošanai pieejamos ilgtermiņa ieguldījumos ir šādas: **Eiropas Fondam Dienvidaustrumu Eiropai** (EUR 113 miljoni), **Vides izaugsmes fondam** (EUR 39 miljoni) un **GEEREF fondam** (EUR 68 miljoni).

2.4.2. Ilgtermiņa aizdevumi

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
No ES budžeta un EOTK piešķirtie aizdevumi	2.4.2.1.	162	170
No aizņemtiem līdzekļiem piešķirtie aizdevumi	2.4.2.2.	57 279	41 230
Kopā		57 441	41 400

2.4.2.1. No Eiropas Savienības budžeta un likvidējamās EOTK piešķirtie aizdevumi

miljonos EUR

	Aizdevumi ar īpašiem nosacījumiem	EOTK aizdevumi mājokļa iegādei	Kopā
Kopā 31.12.2011.	151	19	170
Jauni aizdevumi	-	-	-
Atmaksātās summas	(17)	(4)	(21)
Valūtas maiņas starpības	1	-	1
Uzskaites vērtības pārmaiņas	11	1	12
Kopā 31.12.2012.	146	16	162

Aizdevumi ar īpašiem nosacījumiem tiek piešķirti ar preferenciālām procentu likmēm, īstenojot sadarbību ar valstīm, kuras nav dalībvalstis. Visas summas atmaksājamas vairāk nekā 12 mēnešus pēc gada beigām. Efektīvās procentu likmes par šiem aizdevumiem ir no 7,73 % līdz 14,507 %.

2.4.2.2. No aizņemtiem līdzekļiem piešķirtie aizdevumi

miljonos EUR

	MFA	Euratom	MB	EFSM	Likvidējamā EOTK	Kopā
Kopā 31.12.2011.	595	451	11 625	28 344	266	41 281
Jauni aizdevumi	39	-	-	15 800	-	15 839
Atmaksātās summas	(84)	(24)	-	-	(46)	(154)
Valūtas maiņas starpības	-	-	-	-	5	5
Uzskaites vērtības pārmaiņas	(1)	(2)	(2)	332	(4)	323
Kopā 31.12.2012.	549	425	11 623	44 476	221	57 294
Parāda summa < 1 gads	15	-	-	-	-	15
Parāda summa > 1 gads	534	425	11 623	44 476	221	57 279

Šo summu lielo palielinājumu ir izraisījuši EFSM aizdevumi, kas izmaksāti 2012. gadā, un to atspoguļo ES aizņēmumu palielinājums (skatīt 2.14. paskaidrojumu). Sīkāku informāciju par aizņēmumu un aizdevumu darbībām skatīt 7. paskaidrojumā.

2.5. ILGTERMIŅA DEBITORU PARĀDI UN ATGŪSTAMĀS SUMMAS

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Dalībvalstis	545	268
Citas	19	21
Kopā	564	289

No minētajiem debitoru parādiem EUR 550 miljoni (EUR 273 miljoni 2011. gadā) attiecas uz darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu.

Dalībvalstu maksājamo summu palielinājums ir saistīts ar neizpildītajiem grāmatojumu noskaidrošanas lēmumiem saistībā ar ELGF un ELFLA lauku attīstībai.

2.6. ILGTERMIŅA PRIEKŠFINANSĒJUMS

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Priekšfinansējums	2.6.1.	40 790	40 625
Nākamo periodu izdevumi	2.6.2.	3715	4098
Kopā		44 505	44 723

2.6.1. Priekšfinansējums

Priekšfinansējuma atgūstamības vai izlietojuma laiks nosaka, vai to uzrāda kā īstermiņa vai ilgtermiņa priekšfinansējumu. Izlietojumu nosaka projekta pamatā esošā nolīgumā. Visas atmaksātās summas vai izlietojumu, kas jāmaksā līdz 12 mēnešiem pirms pārskata datuma, uzrāda kā īstermiņa priekšfinansējumu.

Par priekšfinansējumu saņemtās garantijas

Tās ir garantijas, ko Komisija atsevišķos gadījumos pieprasa no saņēmējiem, kas nav dalībvalstis, izmaksājot avansa maksājumus (priekšfinansējumu). Ir divas vērtības, kuras tiek uzrādītas šiem garantijas veidiem: „nominālās” un „aktuālās” vērtības. „Nominālās” vērtības pamatojošais notikums ir saistīts ar garantijas esību. „Aktuālās” vērtības garantijas pamatojošais notikums ir priekšfinansējuma maksājums un/vai priekšfinansējuma dzēšana pēc tam. 2012. gada 31. decembrī tādu garantiju „nominālā” vērtība, kuras saņemtas par priekšfinansējumu, bija EUR 1348 miljoni, savukārt šo garantiju „aktuālā” vērtība bija EUR 1083 miljoni (attieciņi EUR 1330 miljoni un EUR 1083 miljoni 2011. gadā).

Atsevišķas priekšfinansējuma summas, kas izmaksātas saskaņā ar Septīto pētniecības pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (FP7), faktiski sedz Dalībnieku garantiju fonds (DGF): 2012. gadā izmaksātā priekšfinansējuma kopsumma bija EUR 4 miljardi (EUR 3,3 miljardi 2011. gadā). Šis fonds ir ar ES nesaistīta vienība un netiek konsolidēts ES finanšu pārskatos; **11.2.3.** paskaidrojums.

miljonos EUR

Pārvaldības veids	31.12.2012.	31.12.2011.
Tieša centralizēta pārvaldība	1249	1219
Netieša centralizēta pārvaldība	1042	774
Decentralizēta pārvaldība	677	697
Dalīta pārvaldība	37 214	37 249
Kopīga pārvaldība	592	686
Īsteno citas iestādes un aģentūras	16	-
Kopā	40 790	40 625

Lielākās ilgtermiņa priekšfinansējuma summas saistītas ar struktūrfondu pasākumiem 2007.–2013. gada plānošanas periodam: EUR 23,9 miljardi Reģionālās attīstības fondam (ERAF) un Kohēzijas fondam (KF), EUR 6,5 miljardi Sociālajam fondam (ESF), EUR 6,1 miljards Lauksaimniecības fondam lauku attīstībai (ELFLA) un EUR 0,6 miljardi zivsaimniecības fondam (EZF). Tā kā daudzi no šiem projektiem pēc būtības ir ilgtermiņa projekti, attiecīgajiem avansa maksājumiem jābūt pieejamiem ilgāk par vienu gadu. Tāpēc šis priekšfinansējuma summas uzrādītas kā ilgtermiņa aktīvi.

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Priekšfinansējums veido lielu daļu no kopējiem ES aktīviem, un tāpēc tiem tiek regulāri pievērsta pienācīga uzmanība. Jānorāda, ka priekšfinansējuma summām dažādās programmās ir jābūt pietiekamām, lai saņemējam nodrošinātu nepieciešamos apgrozāmos līdzekļus, lai sāktu projektu, vienlaikus aizsargājot ES finanšu intereses un ņemot vērā juridiskos, darbības un izmaksu efektivitātes ierobežojumus. Komisija ir pienācīgi ņēmusi vērā visus šos elementus, lai uzlabotu priekšfinansējuma pārbaudi.

2.6.2. Nākamo periodu izdevumi

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Finansēšanas vadības instrumenti	2717	3378
Atbalsta shēmas	998	720
Kopā	3715	4098

Saskaņā ar shēmu struktūrfondu programmām 2007.–2013. gadam maksājumus no ES budžeta dalībvalstīm var veikt kā ieguldījumus finansēšanas vadības instrumentos (izdevumu, ieguldījumu pašu kapitālā vai garantiju veidā), par kuru izveidi un pārvaldību ir atbildīgas dalībvalstis. Šiem instrumentiem neizlietotie naudas līdzekļi gada beigās nonāk ES īpašumā (tāpat kā standarta priekšfinansējums), un tādējādi tos uzrāda kā aktīvus Komisijas bilancē. Tomēr tiesību pamataktos nav noteikts dalībvalstu pienākums sniegt periodiskus ziņojumus Komisijai par šo avansu izmantošanu, un dažos gadījumos tie pat nav jānorāda Komisijai iesniegtajos izdevumu pārskatos. Tādējādi, pamatojoties uz informāciju par līdzekļu izmantojumu, kas saņemta no dalībvalstīm, katra gada beigās tiek veikta šā aktīva vērtības aplēse.

Izdevumu kategorijā „Atbalsta shēmas” iekļautās summas ir Komisijas aplēse par atvērtiem avansa maksājumiem dažādām atbalsta shēmām (valsts atbalstam, tirgus pasākumi saistībā ar ELGF).

APGROZĀMIE LĪDZEKĻI

2.7. KRĀJUMI

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Zinātniskie materiāli	81	78
Citi	57	16
Kopā	138	94

2.8. ĪSTERMIŅA FINANŠU AKTĪVI

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	2.8.1.	1858	3619
Aizdevumi	2.8.2.	123	102
Kopā		1981	3721

2.8.1. Pārdošanai pieejami īstermiņa finanšu aktīvi

Pārdošanai pieejamos finanšu aktīvus iegādājas to atdeves vai peļņas dēļ vai tos tur, lai izveidotu noteiktu aktīvu struktūru vai likviditātes papildu avotu, un tāpēc tos iespējams pārdot, lai nodrošinātu likviditātes vajadzības, vai reaģējot uz procentu likmju pārmaiņām. Tabulā turpmāk sniegts pārskats par pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, kuru atlikušais dzēšanas termiņš ir līdz 2013. gada beigām:

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Garantiju fonds	268	-
Likvidējamā EOTK	490	1463
BUFI ieguldījumi	845	1358
Riska dalīšanas finanšu mehānisms (RDFM)	160	547
Aizdevumu garantiju instruments <i>TEN-T</i> projektiem (LGTT)	23	97
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	69	151
Citi pārdošanai pieejami ieguldījumi	3	3
Kopā	1858	3619

Atbilstīgi **2.4.1.** paskaidrojumam, sākot no 2012. gada, ir mainīta pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu uzrādīšana. Ja 2011. gada finanšu pārskatos būtu ievērota šāda pieeja, veidotos šāds salīdzinājums:

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Garantiju fonds	268	201
Likvidējamā EOTK	490	481
BUFI ieguldījumi	845	770
Riska dalīšanas finanšu mehānisms (RDFM)	160	182
Aizdevumu garantiju instruments <i>TEN-T</i> projektiem (LGTT)	23	49
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	69	60
Citi pārdošanai pieejami ieguldījumi	3	3
Kopā	1858	1746

2.8.2. Īstermiņa aizdevumi

Šajā izdevumu kategorijā iekļauj aizdevumus, kuru atlikušais galīgais dzēšanas termiņš ir mazāk nekā 12 mēneši pēc bilances datuma (sīkāku informāciju skatīt **2.4.2.2.** paskaidrojumā). Tāpat šajā izdevumu kategorijā iekļauj Eiropas Ārējās darbības dienestu termiņnoguldījumus (EUR 42 miljonus) un likvidējamo EOTK (EUR 22 miljoni).

2.9. ĪSTERMIŅA DEBITORU PARĀDI UN ATGŪSTAMĀS SUMMAS

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Soda naudas	2.9.1.	4090	3125
Dalībvalstis	2.9.2.	6270	2693
Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi	2.9.3.	3368	3267
Citi debitoru parādi un atgūstamās summas	2.9.4.	311	392
Kopā		14 039	9477

Kopsummā ietverta aplēse EUR 13 729 miljoni (EUR 8955 miljoni 2011. gadā), kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu.

2.9.1. Soda naudas

Tās ir atgūstamas summas saistībā ar Komisijas uzliktajām soda naudām EUR 4357 miljonu apmērā (EUR 3369 miljoni 2011. gadā), no kurām atskaitīta norakstītā summa EUR 267 miljoni (EUR 244 miljoni 2011. gadā).

Garantijas par kopējo summu EUR 2513 miljoni saņemtas par soda naudām, kas nav samaksātas 2012. gada 31. decembrī (EUR 3012 miljoni 2011. gadā) saistībā ar šiem debitoru parādiem. Jāņem vērā, ka no debitoru parādiem EUR 1471 miljonam samaksas termiņš bija pēc 2012. gada 31. decembra.

2.9.2. Dalībvalstis

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Debitoru parādi saistībā ar ELGF un lauku attīstību		
ELGF	1172	1439
ELFLA	14	23
PLAI	44	37
SAPARD	136	142
Daļēji norakstītā summa	(814)	(771)
KOPĀ	552	870
Samaksātais un atgūstamais PVN	44	41
Pašu resursi:		
Iekļauts A kontā	45	29
Iekļauts atsevišķā kontā	1294	1263
Saņemamie pašu resursi	3617	-
Daļēji norakstītā summa	(773)	(779)
Citi	16	114
Kopā	4199	627
Citi no dalībvalstīm saņemamie debitoru parādi		
Paredzamā priekšfinansējuma atgūšana	1220	963
Citi	255	192
Kopā	1475	1155
Kopā	6270	2693

Debitoru parādi saistībā ar ELGF un lauku attīstību

Šajā postenī galvenokārt ietilpst tās ELGF līdzekļu saņēmēju parāda summas 31. decembrī, ko dalībvalstis deklarējušas un apstiprinājušas 15. oktobrī. Tika veikta aplēse par debitoru parādiem, kas radušies pēc minētās deklarācijas iesniegšanas līdz 31. decembrim. Komisija arī veic aplēsi par daļēji norakstāmām summām saistībā ar līdzekļu saņēmēju parādiem, kuru atgūšana ir maz ticama. Tas, ka ir veikta šāda korekcija, nenozīmē, ka Komisija atsakās no tiesībām atgūt šīs summas nākotnē. Korekcijā ir iekļauts arī samazinājums par 20 %, kas atbilst summām, ko dalībvalstis drīkst paturēt administratīvo izmaksu segšanai.

Debitoru parādi par pašu resursiem

Faktu, ka ievērojami pieaudzis no dalībvalstīm saņemamo debitoru parādu apjoms, galvenokārt var skaidrot ar to, ka no pašu resursiem EUR 3617 miljoni bija jāsaņem 2012. gada 31. decembrī saistībā ar 2012. gada budžeta 5. un 6. grozījumu. Minētie budžeta grozījumi tika attiecīgi pieņemti 2012. gada 21. novembrī un 2012. gada 12. decembrī. Atbilstīgi Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 10. pantam ierakstus, kuri atbilst NKI pārrēķinam, izdara 2013. gada janvāra pirmajā darba dienā.

Jāņem vērā, ka dalībvalstīm ir tiesības ieturēt 25 % no tradicionālajiem pašu resursiem iekasēšanas izmaksu segšanai, tāpēc iepriekš minētās summas neietver šo atskaitījumu. Pamatojoties uz dalībvalstu iesniegtajām aplēsēm, no summas, kas ir no dalībvalstīm saņemamie debitoru parādi, ir atskaitītas daļēji norakstāmās summas. Tomēr tas nenozīmē, ka Komisija atsakās no tiesībām atgūt šīs vērtības korekcijas.

2.9.3. Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Uzkrātie ienākumi	3002	2952
Nākamo periodu izdevumi	351	296
Citi	15	19
Kopā	3368	3267

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Lielākā summa šajā izdevumu kategorijā ir uzkrātie ienākumi:

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Pašu resursi	2388	2644
Piešķirtie lauksaimniecības ieņēmumi nov. un dec.	218	111
Kohēzijas fonds, Reģionālās attīstības fonds un Lauku attīstības fonds: finanšu korekcijas	276	16
Citi uzkrātie ienākumi	120	181
Kopā	3002	2952

2.9.4. Citi debitoru parādi un atgūstamās summas

Šajā izdevumu kategorijā galvenokārt iekļautas atgūtās priekšfinansējuma summas, atgūtie izdevumi un citi ieņēmumi no administratīvām un parastām darbībām.

2.10. ĪSTERMIŅA PRIEKŠFINANSĒJUMS

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Priekšfinansējums	2.10.1.	9548	8089
Nākamo periodu izdevumi	2.10.2.	3690	2918
Kopā		13 238	11 007

2.10.1. Priekšfinansējums

miljonos EUR

Pārvaldības veids	31.12.2012.	31.12.2011.
Tieša centralizēta pārvaldība	3289	3048
Netieša centralizēta pārvaldība	3908	3037
Decentralizēta pārvaldība	301	330
Dalīta pārvaldība	1008	761
Kopīga pārvaldība	844	803
Īsteno citas iestādes un aģentūras	198	110
Kopā	9548	8089

Patlaban priekšfinansējuma bilancē ir divi atsevišķi komponenti: bruto priekšfinansējums un priekšfinansējumam veidotie uzkrājumi (tos izveido, lai parādītu aplēses par saistītajiem izdevumiem, kuri radušies gada beigās). Abi elementi jāņem vērā, lai atbilstīgi analizētu to, kā gadu no gada mainās pašreizējā neto priekšfinansējuma bilance.

Tajā pašā laikā 2012. gadā vēl par EUR 3 miljardiem samazinājās bruto īstermiņa priekšfinansējums dalītās pārvaldības ietvaros, un tas notika tāpēc, ka ievērojami pietuvojās iepriekšējā plānošanas perioda (2000.–2006. g.) slēgšanas process. Vienlaikus uzkrājumi šim priekšfinansējumam samazinājušies par EUR 3,3 miljardiem, un rezultātā neto pašreizējais priekšfinansējums vispārīgi palielinājies par EUR 0,3 miljardiem. Šo pārmaiņu iemesls ir tas, ka iepriekšējais plānošanas periods 2000.–2006. gadam (patlaban ir tā slēgšanas posms) pārklājas ar pašreizējo plānošanas periodu 2007.–2013. gadam. Saskaņā ar aplēsēm priekšfinansējums saistībā ar iepriekšējo plānošanas periodu ir pilnībā izmantots (t. i., neto atlikums ir nulle), savukārt ir lēsts, ka pašreizējā plānošanas perioda priekšfinansējums 2012. gada 31. decembrī bija tikai daļēji izmantots. Saskaņā ar aplēsēm atlikušo daļu izmantos 2013. gadā vai vēlāk.

Līdzīga situācija vērojama saistībā ar tiešo centralizēto pārvaldību: bruto priekšfinansējums ir samazinājies par EUR 741 miljonu, savukārt neto priekšfinansējums ir nedaudz palielinājies par EUR 241 miljonu.

2.10.2 Nākamo periodu izdevumi

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Finansēšanas vadības instrumenti	1358	1126
Atbalsta shēmas	2332	1792
Kopā	3690	2918

2.11. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Nauda, uz ko neattiecas izmantošanas ierobežojumi	2.11.1.		
Konti valstu kasēs un centrālajās bankās		2203	7450
Tekošie konti		967	1099
Avansa konti		38	43
Pārvedumi (nauda ceļā)		(1)	(5)
Kopā		3207	8587
Nauda, kas pieder finanšu instrumentiem un termiņnoguldījumiem	2.11.2.	2345	2028
Nauda, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi	2.11.3.	5122	8320
Kopā		10 674	18 935

2.11.1. Nauda, uz ko neattiecas izmantošanas ierobežojumi

Nauda, uz ko neattiecas izmantošanas ierobežojumi, ir visi līdzekļi, kurus ES tur kontos katrā dalībvalstī un EBTA valstī (valsts kasē vai centrālajā bankā), tekošajos kontos, avansa kontos, kā arī skaidras naudas līdzekļi sīkiem izdevumiem.

Ievērojamo šādas naudas samazinājumu galvenokārt izraisīja līdzekļu samazināšanās kontos valstu kasēs un centrālajās bankās. Galīgais atlikums par 2012. gadu bija ievērojami mazāks nekā galīgais atlikums par 2011. gadu, jo 2012. gadā bija augsts budžeta izpildes līmenis. Turklāt papildu naudas līdzekļi saistībā ar budžeta grozījumiem 5/2012 un 6/2012 tika saņemti tikai 2013. gadā.

2.11.2. Nauda, kas pieder finanšu instrumentiem un termiņnoguldījumiem

Šajā izdevumu kategorijā uzrādītās summas galvenokārt ir naudas ekvivalenti (EUR 1845 miljoni), kurus pārvalda fiduciāri Komisijas vārdā, lai īstenotu noteiktu finanšu instrumentu programmas, kuras tiek finansētas no ES budžeta, un citi termiņnoguldījumi (EUR 500 miljoni). Tādēļ naudu, kas pieder finanšu instrumentiem, var izmantot tikai attiecīgajā finanšu instrumentu programmā. Gada beigās fiduciāru pārvaldītiem finanšu instrumentiem bija piešķirti EUR 100 miljoni, taču citas puses šos līdzekļus vēl nav izmantojušas.

Kā paskaidrots **2.4.1.** paskaidrojumā, sākot no 2012. gada, tika mainīta pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu un saistītās naudas un naudas ekvivalentu uzrādīšana. 2012. gadā šajā izdevumu kategorijā iekļauj Garantiju fonda naudu un naudas ekvivalentus, savukārt 2011. gadā kopsummā nebija iekļauta Garantijas fonda nauda un naudas ekvivalenti EUR 302 miljonu apmērā, bet Garantijas fonda nauda un naudas ekvivalenti bija iekļauti kā pārdošanai pieejamie ilgtermiņa finanšu aktīvi. Ja jaunais uzrādīšanas veids, tostarp naudas, kas pieder visiem finanšu instrumentiem, iekļaušana vienā pozīcijā, būtu piemērots 2011. gada finanšu pārskatos, salīdzinošie skaitļi būtu EUR 963 miljoni par tekošajiem kontiem un EUR 2466 miljoni par naudu, kas pieder finanšu instrumentiem un termiņnoguldījumiem.

2.11.3. Nauda, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi

Nauda, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi, ir summas, kas saņemtas saistībā ar Komisijas uzliktajām soda naudām, kuru maksājumu vēl var apstrīdēt. Šīs summas tiek turētas īpašos noguldījuma kontos, kas netiek izmantoti citām darbībām. Gadījumos, kad ir iesniegta pārsūdzība vai nav zināms, vai otra puse iesniegs pārsūdzību, attiecīgā summa tiek norādīta kā iespējamās saistības **5.2.** paskaidrojumā.

Šīs naudas samazinājums ir divu iemeslu dēļ: no vienas puses, bijuši vairāki Tiesas galīgie nolēmumi par nozīmīgām summām, bet, no otras, arvien vairāk ticis izmantots īpaši izveidotais fonds soda naudām (*BUFI*). Kopš 2010. gada 1. janvāra visas iepriekš iekasētās soda naudas Komisija pārvalda ar šī fonda

starpniecību un līdzekļi tiek ieguldīti finanšu instrumentos, kuri iedalīti kā pārdošanai pieejami finanšu aktīvi (skatīt 2.4. un 2.8. paskaidrojumu).

ILGTERMIŅA SAISTĪBAS

2.12. PENSIJAS UN CITI DARBINIEKU PABALSTI

	<i>miljonos EUR</i>	
	31.12.2012.	31.12.2011.
Pensijas — darbinieki	37 528	30 617
Pensijas — citi	968	777
Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma	4007	3441
Kopā	42 503	34 835

Pensiju saistību ievērojamo palielinājumu var skaidrot ar piemērotās diskonta likmes apjomīgu samazinājumu, un rezultātā gadā veidojās lieli aktuārie zaudējumi.

2.12.1. Pensijas — darbinieki

Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 83. pantu pabalstu maksājumus, kas paredzēti šajā pensiju shēmā (PSEO: Eiropas Savienības ierēdņu pensiju shēma), veic no ES budžeta. Shēma netiek fondēta, bet dalībvalstis kolektīvi garantē minēto pabalstu maksājumus atbilstīgi šo izdevumu finansēšanai noteiktajam apmēram. Turklāt vienu trešdaļu no šīs shēmas ilgtermiņa finansējuma veido ierēdņu obligātās iemaksas.

Pensiju shēmas saistības tika novērtētas, pamatojoties uz darbinieku un pensionēto darbinieku skaitu 2012. gada 31. decembrī un minētajā datumā piemērojamo Civildienesta noteikumu normām. Šo novērtējumu veica saskaņā ar 25. SPSGS noteikto metodiku (un attiecīgi arī 12. ES grāmatvedības noteikumu). Metodi, ko piemēro minēto saistību aprēķināšanā, sauc par plānotās vienības kredītmēti. Vērtējumā izmantoti šādi vērtēšanas datumā pieejamie galvenie aktuāra pieņēmumi:

Darbinieku pensiju saistības	31.12.2012.	31.12.2011.
Nominālā diskonta likme	3,6 %	4,9 %
Paredzamais inflācijas līmenis	2,0 %	1,8 %
Faktiskā diskonta likme	1,6 %	3,0 %
Laulību varbūtība: vīrietim/sievietei	84 %/38 %	84 %/38 %
Vispārējais algu pieaugums/pensiju pārvērtēšana	0 %	0 %
2008. gada starptautiskā civildienesta ierēdņu dzīves ilguma tabula	Jā	Jā

Darbinieku pabalstu bruto saistību pārmaiņas

	<i>miljonos EUR</i>	
	Saistības darbinieku pensijām	Veselības apdrošināšana
Bruto saistības iepriekšējā gada beigās	34 233	3711
Pakalpojumu/parastās izmaksas	1144	-
Procentu izmaksas	1043	-
Samaksātie pabalsti	(1243)	-
Aktuārā peļņa	6691	567
Pārmaiņas sakarā ar jauniem darbiniekiem	93	-
Bruto saistības gada beigās	41 961	4278
Pensijām piemērotais korekcijas koeficients	1022	-
Pensiju nodokļu atskaitījums	(5455)	-
Plāna aktīvi	-	(271)
Neto saistības gada beigās	37 528	4007

2.12.2. Pensijas – citi

Šeit ietilpst pensiju saistības attiecībā uz Komisijas, Tiesas (un Vispārējās tiesas), Revīzijas palātas, Padomes ģenerālsēkretāru, Ombuda, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja un Eiropas Savienības Civildienesta tiesas esošajiem un bijušajiem locekļiem. Šajā izdevumu kategorijā ietvertas arī saistības attiecībā uz Eiropas Parlamenta deputātu pensijām.

2.12.3. Kopīgā veselības apdrošināšanas shēma

Novērtētas arī aplēstās ES saistības attiecībā uz kopīgajā veselības apdrošināšanas shēmā veicamajām iemaksām par tās pensionētajiem darbiniekiem. Bruto saistības ir novērtētas par EUR 4278 miljoniem, un plāna aktīvi EUR 271 miliona apmērā ir atskaitīti no bruto saistībām, lai iegūtu neto summu. Aprēķinā izmantotā diskonta likme un vispārējais algu pieaugums ir tādi paši kā tie, kas izmantoti darbinieku pensiju vērtējumā.

2.13. ILGTERMIŅA UZKRĀJUMI

miljonos EUR

	Summa 31.12.2011.	Papildu uzkrājumi	Neizmantotās apvērstās summas	Izmantotās summas	Pārvietojums no ilgtermiņa uzkrājumiem	Aplēses pārmaiņa	Summa 31.12.2012.
Tiesas prāvas	368	58	(241)	(53)	0	0	132
Kodol- objekta nojaukšana	1005	0	0	(3)	(29)	24	997
Finanšu	100	38	0	0	(33)	3	108
Citi	22	1	(1)	(1)	0	0	21
Kopā	1495	97	(242)	(57)	(62)	27	1258

Tiesas prāvas

Šeit tiek aplēstas summas, kas, iespējams, būs jāmaksā vairāk nekā 12 mēnešus pēc gada beigām saistībā ar vairākām notiekošām tiesas prāvām. Uzkrājumu samazinājums tiesas prāvām ir galvenokārt saistīts ar ELGF lietas slēgšanu 2012. gadā.

Kodolobjekta nojaukšana

Neatkarīgu ekspertu konsorcijs 2008. gadā atjaunināja savu 2003. gada pētījumu, lai novērtētu KPC kodoliekārtu ekspluatācijas pārtraukšanas un atkritumu apsaimniekošanas programmas izmaksas. Pārskatītā aplēse EUR 1222 miljonu apmērā (iepriekš – EUR 1145 miljoni) ir pamats uzkrājumu iekļaušanai finanšu pārskatos. Saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem aplēstos uzkrājumus indeksē atbilstoši inflācijai un tad diskontē līdz to neto pašreizējai vērtībai (izmantojot euro nulles kupona mijmaiņas darījumu procentu likmju līkni). Ņemot vērā minētās programmas paredzamo ilgumu (aptuveni 20 gadi), jāuzsver, ka pastāv zināma nenoteiktība attiecībā uz šo aplēsi, un galīgās izmaksas varētu atšķirties no pašreiz iegrāmatotajām summām.

Finanšu uzkrājumi

Tie ir uzkrājumi, kas atbilst aplēstajiem zaudējumiem, kuri veidosies saistībā ar garantijām, kas piešķirtas saskaņā ar 1998. gada MVU garantiju mehānismu, 2001. gada MVU garantiju mehānismu un 2007. gada MVU garantiju mehānismu KJP ietvaros un Eiropas progresā mikrofinansēšanas instrumentu (Garantiju), kur Eiropas Investīciju fonds (EIF) var Komisijas uzdevumā savā vārdā izsniegt garantijas, kuru risku uzņemas Komisija. Tomēr ar izmantotām un neizmantotām garantijām saistītais finanšu risks ir ierobežots. Ilgtermiņa finanšu uzkrājumus diskontē līdz to neto pašreizējai vērtībai (izmantojot euro mijmaiņas gada likmi).

2.14. ILGTERMIŅA FINANŠU SAISTĪBAS

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Ilgtermiņa aizņēmumi	57 252	41 200
Garantiju fonds, izslēgšana*	(20)	(21)
Kopā	57 232	41 179

* Garantiju fondā tiek turētas Komisijas emitētās EFSM obligācijas, tādēļ tās jāizslēdz.

Ilgtermiņa aizņēmumi

miljonus EUR

	<i>MFA</i>	<i>Euratom</i>	<i>MB</i>	<i>EFSM</i>	Likvidējamā EOTK	Kopā
Kopā 31.12.2011.	595	451	11 625	28 344	236	41 251
Jauni aizņēmumi	39	-	-	15 800	-	15 839
Atmaksātās summas	(84)	(24)	-	-	(46)	(154)
Valūtas maiņas starpības	-	-	-	-	4	4
Uzskaites vērtības pārmaiņas	(1)	(2)	(2)	332	-	327
Kopā 31.12.2012.	549	425	11 623	44 476	194	57 267
Parāda summa < 1 gads	15	-	-	-	-	15
Parāda summa > 1 gads	534	425	11 623	44 476	194	57 252

Šajā izdevumu kategorijā ietilpst ES aizņēmumi, kuru dzēšanas termiņš pārsniedz vienu gadu. Aizņēmumos ietilpst ar sertifikātiem apliecināti parādi EUR 57 026 miljonu apmērā (EUR 41 011 miljoni 2011. gadā). Uzskaites vērtības pārmaiņas atbilst uzkrāto procentu pārmaiņām. Sīkāku informāciju par aizdevumu un aizņēmumu darbībām skatīt 7. paskaidrojumā.

2.15. CITAS ILGTERMIŅA SAISTĪBAS

miljonus EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Parādi par finanšu izpirkumnomu	2040	1603
Pa daļām apmaksātās ēkas	352	367
Citi	135	89
Kopā	2527	2059

ĪSTERMIŅA SAISTĪBAS
2.16. ĪSTERMIŅA UZKRĀJUMI

miljonus EUR

	Summa 31.12.2011.	Papildu uzkrājumi	Neizmantotās apvērstās summas	Izmantotās summas	Pārvietojums no ilgtermiņa uzkrājumiem	Aplēses pārmaiņa	Summa 31.12.2012.
Tiesas prāvas	17	218	(2)	(9)	0	0	224
Kodol- objekta nojaukšana	29	0	0	(29)	29	0	29
Finanšu	165	30	0	(43)	33	3	188
Citi	59	342	(32)	(5)	1	0	365
Kopā	270	590	(34)	(86)	63	3	806

2.17. ĪSTERMIŅA FINANŠU SAISTĪBAS

Šajā izdevumu kategorijā ietverti aizņēmumi (skatīt 2.14. paskaidrojumu), kuru termiņš ir 12 mēnešu laikā pēc bilances datuma.

2.18. KREDITORU PARĀDI

miljonus EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Ilgtermiņa saistību īstermiņa daļa	2.18.1.	89	81

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Kreditoru parādi	2.18.2.	21 558	22 311
Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi	2.18.3.	68 436	69 081
Kopā		90 083	91 473

2.18.1. Ilgtermiņa saistību īstermiņa daļa

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Parādi par finanšu izpirkumnomu	70	66
Citi	19	15
Kopā	89	81

2.18.2. Kreditoru parādi

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Dalībvalstis	23 029	22 200
Piegādātāji un citi	1704	1611
Aplēstās neattiecināmās summas un vēl neizmaksātās avansa summas	(3175)	(1500)
Kopā	21 558	22 311

Kreditoru parādi ietver izmaksu pārskatus, ko Komisija saņēmusi atbilstīgi dotāciju pasākumiem. Tos kreditē par pieprasīto summu, saņemot pieprasījumu. Ja partneris ir dalībvalsts, tos klasificē kā dalībvalsts kreditoru parādus. Rēķiniem un kredīta avizo, kurus saņem atbilstīgi iepirkumu pasākumiem, piemēro to pašu kārtību. Attiecīgie izmaksu pieprasījumi ņemti vērā gada noslēguma periodizācijas procedūrās. Tāpēc pēc šiem periodizācijas ierakstiem novērtētās attiecināmās summas ir grāmatotas finanšu pārskatos kā izdevumi, savukārt atlikusī daļa ir uzrādīta kā „aplēstās neattiecināmās summas un vēl neizmaksātās avansa summas” (skatīt turpmāk). Lai aktīvus un saistības nenovērtētu par augstu, tika izlemts atspoguļot maksājamo neto summu kā īstermiņa saistības.

Dalībvalstis

Lielākās summas ir saistītas ar nesamaksātiem struktūrfondu izmaksu pieprasījumiem (EUR 5,6 miljardi ESF un EUR 15,6 miljardi ERAF un KF).

Piegādātāji un citi

Šajā izdevumu kategorijā ietvertas parāda summas pēc dotāciju un iepirkumu pasākumiem, kā arī publiskām institūcijām un nekonsolidētajām struktūrām (piemēram, EAF) maksājamās summas.

Aplēstās neattiecināmās summas un vēl neizmaksātās avansa summas

Kreditoru parādi ir samazināti par summu, kas atbilst saņemto, bet vēl nepārbaudīto un par neattiecināmiem uzskatāmo atlīdzības pieprasījumu daļai. Lielākās summas attiecas uz strukturālo darbību ģenerāldirektorātiem. Turklāt kreditoru parādi ir samazināti par saņemto atlīdzības pieprasījumu daļu, kas atbilst nākamo periodu izdevumiem, kas vēl jāizmaksā gada beigās (EUR 2,4 miljardi).

2.18.3. Uzkrātie izdevumi un nākamo periodu ienākumi

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Uzkrātie izdevumi	68 216	68 577
Nākamo periodu ienākumi	201	490
Citi	19	14
Kopā	68 436	69 081

Uzkrāto izdevumu sadalījums ir šāds:

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Lauksaimniecība un lauku attīstība		
ELGF: tiešais atbalsts no 16.10. līdz 31.12.	33 040	33 774
ELGF: tiešais atbalsts — citas tiesības	11 492	10 701
ELGF: cukura nozares pārstrukturēšana	0	224
ELGF: citi	1	23
ELFLA	12 497	12 127
Kopā	57 030	56 849
Strukturālas darbības		
EZF/ZVFI	66	56
ERAF un Kohēzijas fonds	4359	4791
ISPA	382	172
ESF	1378	1687
Kopā	6185	6706
Citi uzkrātie izdevumi		
Pētniecība un izstrāde	1077	1157
Citi	3924	3865
Kopā	5001	5022
Kopā	68 216	68 577

NETO AKTĪVI

2.19. REZERVES

miljonos EUR

	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Patiesās vērtības rezerve	2.19.1	150	(108)
Garantijas fonda rezerve	2.19.2	2079	1911
Citas rezerves	2.19.3	1832	1805
Kopā		4061	3608

2.19.1. Patiesās vērtības rezerve

Saskaņā ar grāmatvedības noteikumiem pārdošanai pieejamo aktīvu patiesās vērtības korekcijas uzskaita, izmantojot patiesās vērtības rezervi. 2012. gadā no patiesās vērtības rezerves tika atskaitīts kumulatīvās patiesās vērtības neto samazinājums EUR 5 miljonu apmērā (EUR 24 miljonu apmērā 2011. gadā) un šī summa tika atzīta finanšu darbības rezultātu pārskatā saistībā ar pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem.

2.19.2. Garantijas fonda rezerve

Šī rezerve atspoguļo plānoto summu, kas ir 9 % no fonda izsniegtajām garantijām, kas ir jātur kā aktīvi.

2.19.3. Citas rezerves

Summa galvenokārt attiecas uz likvidējamās EOTK rezervi (EUR 1534 miljoni) Ogļu un tērauda izpētes fonda aktīviem, un šo rezervi izveidoja saistībā ar EOTK darbības izbeigšanu.

2.20. NO DALĪBVALSTĪM PIEPRASĀMĀS SUMMAS

miljonos EUR

	Summa
No dalībvalstīm pieprasāmās summas 31.12.2011.	37 458
2011. gada budžeta pārpalikuma atdošana dalībvalstīm	1497
Garantiju fonda rezerves pārmaiņas	168
Citu rezervju pārmaiņas	25
Gada saimnieciskās darbības rezultāti	5329
No dalībvalstīm pieprasāmās summas kopā 31.12.2012.	44 477
Sadalījums:	
Pabalsti darbiniekiem	42 503
Citas summas	1974

Šī summa atspoguļo to izdevumu daļu, kas Komisijai jau radušies līdz 2012. gada 31. decembrim un kas jāsedz no turpmāko gadu budžetiem. Daudzus izdevumus saskaņā ar uzkrāšanas principu grāmatvedībā atzīst N gadā, lai gan faktiski tos, iespējams, apmaksās N+1 gadā, un finansēs, izmantojot N+1 gada budžetu. Ja šīs saistības iekļauj finanšu pārskatos un attiecīgās summas finansē no turpmāko gadu budžetiem, gada beigās saistības ievērojami pārsniedz aktīvus. Nozīmīgākās summas, kas jānorāda, ir ELGF pasākumi. Lielāko daļu pieprasāmo summu dalībvalstis faktiski apmaksā īsākā laikposmā nekā 12 mēneši pēc attiecīgā finanšu gada beigām no nākamā gada budžeta.

Pamatā tikai Komisijas saistības par tās darbinieku pabalstiem apmaksā ilgākā periodā, un jāatzīmē, ka pensiju maksājumu finansējumu gada budžetos garantē dalībvalstis. Informācijai skatīt aplēsi par paredzamo darbinieku pabalstu maksājumu sadalījumu:

miljonos EUR

	Summa
2013. gadā maksājamās summas	1399
Pēc 2013. gada maksājamās summas	41 104
Darbinieku pabalstu saistības kopā 31.12.2012.	42 503

Jāņem vērā arī tas, ka iepriekš minētais neietekmē budžeta izpildes rezultātus, — budžeta ieņēmumiem vienmēr ir jāsakrīt ar budžeta izdevumiem vai tie jāpārsniedz, un ieņēmumu pārpalikums tiek atdots atpakaļ dalībvalstīm.

3. PASKAIDROJUMI PAR FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTU PĀRSKATU

3.1. PAŠU RESURSI UN IEŅĒMUMI NO IEMAKSĀM

miljonos EUR

	Pask.	2012	2011
NKI resursi		98 061	88 442
Tradicionālie pašu resursi: muitas nodokļi		16 087	16 528
cukura nodevas		157	161
PVN resursi		14 871	14 763
Pašu resursu ieņēmumi	3.1.1.	129 176	119 894
Budžeta korekcijas	3.1.2.	1439	4533
Trešo valstu (tostarp EBTA) iemaksas		304	250
Kopā		130 919	124 677

3.1.1. Pašu resursu ieņēmumi

Pašu resursi ir galvenais ES pamatdarbības ieņēmumu elements. Tādējādi lielāko daļu izdevumu finansē no pašu resursiem, jo pārējie ieņēmumi ir tikai kopējā finansējuma neliela daļa. Ir triju veidu pašu resursi: tradicionālie pašu resursi, resursi, kuru pamatā ir PVN, un resursi, kuru pamatā ir NKI. Tradicionālie pašu resursi ietver cukura nodevas un muitas nodokļus. Arī korekcijas mehānisms attiecībā uz budžeta nelīdzsvarotību (Apvienotās Karalistes atlaide), kā arī Nīderlandes un Zviedrijas gada NKI iemaksas bruto samazinājums ir pašu resursu sistēmas daļa. Dalībvalstis patur 25 % no tradicionālajiem pašu resursiem kā iekasēšanas izmaksas, un iepriekš minētās summas ir uzrādītas, atņemot šos atskaitījumus.

Jāņem vērā, ka 2011. gadā Beļģijas iestādes iesniedza pieprasījumu atmaksāt līdzekļus apmēram EUR 126 miljonu apmērā (neto summa) par ES budžetā ieskaitītām summām saistībā ar tradicionālajiem pašu resursiem. Komisijas veiktajās pārbaudēs un Revīzijas palātas īstenotajās revīzijās ir uzsvērtas dažas atšķirības Beļģijas grāmatojumu noskaidrošanas un grāmatvedības sistēmās, kas ietekmē ticamību attiecībā uz summām, kas ieskaitītas ES budžetā saskaņā ar tradicionālajiem pašu resursiem, un tika veikta ārējā revīzija. 2013. gada pirmajā pusgadā notika papildu pārbaude, ko veica Komisijas dienesti, lai novērtētu revīzijas rezultātus, tostarp pieprasījumu atmaksāt līdzekļus, un nepieciešamības gadījumā veiktu korektīvus pasākumus. Revīzijas secinājumus papildināja Komisijas pārbaude, apstiprinot, ka pieprasījumā atmaksāt līdzekļus nav būtisku kļūdu un aprēķins ir ticams. Rezultātā 2012. gada 31. decembrī tika iegrāmatoti uzkrājumi Komisijas finanšu pārskatos, lai segtu Beļģijas iestāžu pieprasīto atmaksu, un tā tiks apstrādāta 2013. gadā.

3.1.2. Budžeta korekcijas

Budžeta korekcijas ietver budžeta pārpalikumu no 2011. gada (EUR 1497 miljoni), kas dalībvalstīm tiek atmaksāts netieši, samazinot pašu resursu summas, kas tām ir jāpārskaita ES nākamajā gadā, un tādējādi tās veido 2012. gada ieņēmumus.

3.2. CITI PAMATDARBĪBAS IEŅĒMUMI

miljonos EUR

	Pask.	2012	2011
Soda naudas	3.2.1.	1884	868
Lauksaimniecības nodevas	3.2.2.	87	65
Izdevumu atgūšana	3.2.3.		
Tieša centralizēta pārvaldība		63	76
Netieša centralizēta pārvaldība		30	17
Decentralizēta pārvaldība		27	106
Kopīga pārvaldība		8	3
Dalīta pārvaldība		1376	845
Kopā		1504	1047
Ieņēmumi no administratīvās darbības	3.2.4.		
Personāls		1209	1141
Ar pamatlīdzekļiem saistīti ieņēmumi		23	94
Citi administratīvie ieņēmumi		59	119
Kopā		1291	1354
Dažādi pamatdarbības ieņēmumi	3.2.5		
Korekcijas/uzkrājumi		280	59
Peļņa no valūtas maiņas		335	476
Citi		1445	1507
Kopā		2060	2042
Kopā		6826	5376

3.2.1. Soda naudas

Šie ieņēmumi attiecas uz soda naudām, kuras piemērojusi Komisija par konkurences noteikumu pārkāpumiem. Debitoru parādus un saistītus ieņēmumus atzīst, kad ir pieņemts Komisijas lēmums par soda naudu piemērošanu un ir oficiāli informēts adresāts. Salīdzinājumā ar 2011. gadu ieņēmumi no soda naudām palielinājušies, jo 2012. gadā tika izskatīta lieta par soda naudu ar augstu vērtību saistībā ar TV un datoru monitoru elektronu lampām.

2013. gada martā uzņēmumam *Microsoft* uzlika soda naudu EUR 561 miliona apmērā par to, ka lietotājiem ES tas nebija reklamējis vairākas tīmekļa pārlūkprogrammas, tikai *Internet Explorer*.

3.2.2. Lauksaimniecības nodevas

Šīs summas galvenokārt attiecas uz piena nodevām, kas ir tirgus organizācijas rīks, kura mērķis ir sodīt piena ražotājus, kuri pārsniedz references daudzumu. Tā kā tās nav saistītas ar Komisijas iepriekšējiem maksājumiem, praktiski tās tiek uzskatītas par ieņēmumiem īpašam mērķim.

3.2.3. Izdevumu atgūšana

Šī izdevumu kategorija atspoguļo Komisijas grāmatvedības sistēmā iegrāmatotus Komisijas izdotos iekasēšanas rīkojumus un atskaitījumu no turpmākiem maksājumiem par atgūstamajiem izdevumiem, lai atgūtu izdevumus, kuri iepriekš izmaksāti no vispārējā budžeta, pamatojoties uz pārbaudēm, pabeigtām revīzijām vai attiecināmības analīzi, kopā ar dalībvalstu izdotajiem iekasēšanas rīkojumiem ELGF līdzekļu saņēmējiem. Tā ietver arī uzkrāto ienākumu aplēses pārmaiņas no iepriekšējā gada beigām līdz šim brīdim.

Jāņem vērā, ka šie skaitļi rāda tikai ES korektīvo darbību ietekmi uz grāmatvedību, pamatojoties uz spēkā esošajiem ES grāmatvedības noteikumiem. Tādēļ šie skaitļi nevar rādīt un tie nerāda ES izdevumu atgūšanu pilnībā, jo īpaši par tādām būtiskām izdevumu jomām kā strukturālas darbības, attiecībā uz kurām darbojas īpaši mehānismi, kas nodrošina neattaisnotu summu atlīdzināšanu, no kuriem lielākā daļa neietver iekasēšanas rīkojumu izdošanu, un tādēļ tās neietekmē ES grāmatvedības sistēmu. Kā ieņēmumi nav ietverta arī priekšfinansējuma summu atgūšana saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem. Sīkāka informācija par finanšu korekcijām un izdevumu atgūšanu sniegta 6. paskaidrojumā.

Lauksaimniecība: ELGF un lauku attīstība

Saistībā ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu (ELGF) summas, kas šajā izdevumu kategorijā ir uzskaitītas kā attiecīgā gada ieņēmumi, ir EUR 1020 miljoni, un veidojas šādi:

- atbilstīguma korekcijas, par kurām lēmums pieņemts gada laikā, EUR 724 miljoni;
- krāpšana un pārkāpumi EUR 296 miljonu apmērā: atmaksas summas, ko deklarējušas dalībvalstis un kas atgūtas gada laikā, EUR 195 miljoni, plus EUR 101 miljons, kas ir to nesamaksāto summu palielinājums, ko deklarējušas dalībvalstis un kas atgūstamas gada beigās saistībā ar krāpšanu un pārkāpumiem,.

Strukturālas darbības

- Izdevumu atgūšana izdevumu kategorijā „Strukturāli pasākumi” bija EUR 356 miljoni (EUR 109 miljoni 2011. gadā). Galvenās summas šajā apakš kategorijā ietver Komisijas izdotus iekasēšanas rīkojumus, lai atgūtu iepriekšējo gadu nepamatotus izdevumus EUR 95 miljonu apmērā (tostarp EUR 5 miljonus saistībā ar ELVGF, un uzkrāto ienākumu pārmaiņas (palielinājumu) gada beigās EUR 261 miliona apmērā).

Iekasēšanas rīkojumi tiek izdoti tikai šādos gadījumos:

- Komisija pieņem oficiālus finanšu korekcijas lēmumus pēc tam, kad dalībvalstu pieprasītajās summās ir konstatēti neatbilstīgi izdevumi;
- programmas noslēguma korekcijas rezultātā rodas ES ieguldījuma samazinājums, jo dalībvalsts nav deklarējusi attiecināmos izdevumus pietiekamā apjomā, lai pamatotu kopējo priekšfinansējumu un jau veiktos starpposma maksājumus; šādas operācijas var notikt bez oficiāla Komisijas lēmuma, ja dalībvalsts tam piekrīt;
- atgūto summu atmaksājumi pēc slēgšanas, ja tā notiek pēc tiesvedības pabeigšanas, kas slēgšanas brīdī vēl nebija pabeigta.

Citi iekasēšanas rīkojumi, kas izdoti atbilstīgi strukturālām darbībām, attiecas uz priekšfinansējuma atgūšanu; skatīt 6.5. paskaidrojumu. Šīs summas nav uzrādītas kā ieņēmumi, bet ieskaitītas bilances priekšfinansējuma kategorijā.

3.2.4. Ieņēmumi no administratīvās darbības

Ieņēmumus rada atskaitījumi no darbinieku algām, un šos ieņēmumus veido galvenokārt divas summas — personāla pensijas iemaksas un ienākuma nodokļi.

3.2.5. Dažādi pamatdarbības ieņēmumi

Summa EUR 672 miljonu apmērā (EUR 535 miljoni 2011. gadā) ir saistīta ar summām, kas ir saņemtas no kandidātvalstīm. Peļņa no valūtas maiņas, izņemot finanšu darbību, kas ir aprakstīta 3.5. paskaidrojumā turpmāk, arī ir ietverta šajā izdevumu kategorijā. Tā rodas ikdienas darbību rezultātā un no attiecīgiem darījumiem, kas ir veikti citās valūtās nekā euro, kā arī no pārvērtēšanas gada beigās, kas ir vajadzīga, lai sagatavotu finanšu pārskatus. Tā ir gan realizēta, gan nerealizēta peļņa. Neto peļņa no valūtas maiņas bija EUR 52 miljoni par gadu (EUR 94 miljoni 2011. gadā).

3.3. ADMINISTRATĪVIE IZDEVUMI

miljonos EUR

	2012	2011
Personāla izdevumi	5708	5416
Nolietojums un vērtības samazinājums	451	412
Citi administratīvie izdevumi	3161	3148
Kopā	9320	8976

Šajā izdevumu kategorijā ir iekļauti izdevumi EUR 379 miljonu apmērā (EUR 358 miljoni 2011. gadā) saistībā ar operatīvo izpirkumnomu — summas, kas tiks samaksātas šo izpirkumnomas līgumu darbības atlikušajā laikā, ir šādas:

miljonos EUR

	Nākamo periodu maksājumi			Kopā
	< 1 gads	1–5 gadi	> 5 gadi	
Ēkas	340	947	575	1862
IT materiāli un cits aprīkojums	5	7	0	12
Kopā	345	954	575	1874

3.4. PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI

miljonos EUR

	Pask.	2012	2011
Sākotnējie pamatdarbības izdevumi	3.4.1.		
Tieša centralizēta pārvaldība		9883	10 356
Netieša centralizēta pārvaldība		4151	4119
Decentralizēta pārvaldība		1019	766
Dalīta pārvaldība		106 378	104 067
Kopīga pārvaldība		1819	1714
Kopā		123 250	121 022
Citi pamatdarbības izdevumi	3.4.2.		
Korekcijas/uzkrājumi		427	251
Zaudējumi no valūtas maiņas		281	382
Citi		675	2123
Kopā		1383	2756
Kopā		124 633	123 778

3.4.1. Sākotnējie pamatdarbības izdevumi

ES pamatdarbības izdevumos ir ietvertas finanšu shēmas dažādās izdevumu kategorijas, un tiem ir dažādi veidi atkarībā no tā, kā izmaksā naudu un kā to pārvalda. Lielākā daļa izdevumu ietilpst izdevumu kategorijā „Dalīta pārvaldība”, kas ietver uzdevumu deleģēšanu dalībvalstīm tādās jomās kā ELGF tēriņi un darbības, kuras finansē, izmantojot dažādas strukturālas darbības (Reģionālās attīstības fonds, Sociālais fonds, Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai, Kohēzijas fonds un Zivsaimniecības fonds).

Pamatdarbības izdevumu galvenie elementi aptver šādas jomas: lauksaimniecība un lauku attīstība (EUR 57 miljardi), reģionālā attīstība un kohēzija (EUR 39 miljardi), nodarbinātība un sociālās lietas (EUR 11 miljardi), pētniecība un komunikāciju tīkli, saturs un tehnoloģijas (EUR 6 miljardi) un ārējās attiecības (EUR 3 miljardi).

3.4.2. Citi pamatdarbības izdevumi

Zaudējumi no valūtas maiņas, izņemot no finanšu darbības, kas aprakstīta 3.6. paskaidrojumā turpmāk, rodas ikdienas darbību rezultātā un no attiecīgiem darījumiem, kas ir veikti valūtās, kas nav euro, kā arī no gada beigās veiktas pārvērtēšanas, kas ir vajadzīga, lai sagatavotu finanšu pārskatus; tie ir gan realizēti, gan nerealizēti zaudējumi.

2011. gadā izdevumu kategorijā „Citi” („Citi pamatdarbības izdevumi”) galvenokārt ietvertas korekcijas par soda naudām, kas noteiktas iepriekšējos gados, un to summa ir EUR 1471 miljoni.

Pētniecības un izstrādes izmaksas

Gan administratīvajos izdevumos (3.3. paskaidrojums), gan pamatdarbības izdevumos iekļauti pētniecības un nekapitalizētas izstrādes izmaksas:

miljonos EUR

	2012	2011
Pētniecības izmaksas	331	327
Nekapitalizētas izstrādes izmaksas	76	145
Atzīti kā izdevumi	407	472

3.5. FINANŠU IEŅĒMUMI

miljonos EUR

	2012	2011
Dividenžu ienākumi	12	5
Procentu ienākumi		
Par priekšfinansējumu	28	40
Par novēlotiem maksājumiem	242	89
Par pārdošanai pieejamiem aktīviem	100	113
Par aizdevumiem	1559	921
Par naudu un naudas ekvivalentiem	26	132
Citi	2	5
Kopā	1957	1300
Citi finanšu ienākumi		
Gūtā peļņa no finanšu aktīvu pārdošanas	18	3
Citi	160	178
Kopā	178	181
Pašreizējās vērtības korekcijas	0	1
Peļņa no valūtas maiņas	10	4
Kopā	2157	1491

Finanšu ieņēmumu palielinājumu galvenokārt pamato tas, ka palielinājušies ienākumi no procentiem par aizdevumiem. Palielinājums atbilst lielākam EFSM aizdevumu atlikumam (skatīt 2.4.2. un 7. paskaidrojumu). Tā kā šie aizdevumi ir kompensējoši aizdevumi, atbilstīgi palielinājušies procentu izdevumi par aizdevumiem (skatīt 3.6. paskaidrojumu turpmāk). Ienākumu samazināšanos no naudas un naudas ekvivalentiem pamato tas, ka 2012. gadā ievērojami samazinājušās tirgus procentu likmes. Visvairāk tika skarta tāda kategorija kā iepriekš iekasētas soda naudas. Šajā konkrētajā kategorijā ienākumi no procentiem saruka par apmēram EUR 81 miljonu tādu faktoru ietekmē kā procentu likmju samazinājums un liels skaits slēgtu soda naudas kontu 2012. gadā.

3.6. FINANŠU IZDEVUMI

miljonos EUR

	2012	2011
Procentu izdevumi		
Noma	88	91
Par aizņēmumiem	1545	903
Citi	23	30
Kopā	1656	124
Citi finanšu izdevumi		
Finanšu uzkrājumu korekcijas	75	74
Izdevumi saistībā ar fiduciāru pārvaldītiem finanšu instrumentiem	43	47
Zaudējumi no pārdošanai pieejamo finanšu aktīvu vērtības samazinājuma	8	12
Realizētie zaudējumi no finanšu aktīvu pārdošanas	4	5
Citi	143	144
Kopā	273	282
Zaudējumi no valūtas maiņas	13	49
Kopā	1942	1355

3.7. ĪPATSVARŠ ASOCIĒTO IESTĀŽU UN KOPUZŅĒMUMU NETO DEFICĪTĀ

Saskaņā ar grāmatvedības pašu kapitāla metodi Komisija iekļauj finanšu darbības rezultātu pārskatā savu daļu savu kopuzņēmumu un asociēto iestāžu neto deficītā (skatīt arī 2.3.1. un 2.3.2. paskaidrojumu).

3.8. IEŅĒMUMI NO DARĪJUMIEM, KAS NAV SAISTĪTI AR KOMERCIĀLU APMAIŅU

2012. gadā finanšu darbības rezultātu pārskatā atzīti ieņēmumi no darījumiem, kas nav saistīti ar komerciālu apmaiņu, EUR 137 023 miljonu apmērā (EUR 130 391 miliona apmērā 2011. gadā).

3.9. PĀSKATU SNIEGŠANA PA SEGMENTIEM

Pārskatā pa segmentiem ir sniegts pamatdarbības ieņēmumu un izdevumu sadalījums pa politikas jomām, kas balstīts uz budžeta līdzekļu sadales struktūru pa darbības jomām Komisijā. Politikas jomas var sagrupēt trīs apakšgrupās — „darbības Eiropas Savienībā”, „darbības ārpus Eiropas Savienības” un „dienesti un pārējās darbības”.

„Darbības Eiropas Savienībā” ir lielākā no šīm izdevumu kategorijām, jo tajā ir ietvertas daudzas politikas jomas Eiropas Savienībā. „Darbības ārpus Eiropas Savienības” ietver politikas jomas ārpus ES, piemēram, tirdzniecību un atbalstu. „Dienesti un pārējās darbības” ietver iekšējās un horizontālās darbības, kas ir vajadzīgas ES iestāžu un struktūru darbībai. Lūdzam ņemt vērā, ka informācija saistībā ar aģentūrām ir iekļauta attiecīgajā politikas jomā. Jāņem arī vērā, ka pašu resursi un iemaksas nav sadalītas starp dažādām darbībām, jo tās aprēķina, iekasē un pārvalda Komisijas centrālie dienesti.

miljonus EUR

	Darbības ES	Darbības ārpus ES	Dienesti un citas darbības	Likvidējamā EOTK	Citas iestādes	Konsolidācijā izslēgtās summas	Kopā
Soda naudas	1884	-	-	-	-	-	1884
Lauksaimniecības nodevas	87	-	-	-	-	-	87
Izdevumu atgūšana	1444	59	1	-	-	-	1504
Ieņēmumi no administratīvās darbības	99	1	992	-	664	(465)	1291
Dažādi pamatdarbības ieņēmumi	2692	90	440	7	8	(1177)	2060
Citi pamatdarbības ieņēmumi	6206	150	1433	7	672	(1 642)	6826
Personāla izdevumi	(2256)	(318)	(1352)	-	(1802)	20	(5708)
Ar nemateriāliem aktīviem un pamatlīdzekļiem saistīti izdevumi	(126)	1	(113)	-	(213)	-	(451)
Citi administratīvie izdevumi	(1003)	(311)	(880)	-	(1594)	627	(3161)
Administratīvie izdevumi	(3385)	(628)	(2345)	-	(3609)	647	(9320)
Tieša centralizēta pārvaldība	(6996)	(3572)	(159)	-	-	844	(9883)
Netieša centralizēta pārvaldība	(3762)	(422)	(34)	-	-	67	(4151)
Decentralizēta pārvaldība	(494)	(525)	-	-	-	-	(1019)
Dalīta pārvaldība	(106 464)	83	3	-	-	-	(106 378)
Kopīga pārvaldība	(269)	(1550)	-	-	-	-	(1819)
Citi pamatdarbības izdevumi	(774)	(3)	(634)	(48)	(8)	84	(1383)
Pamatdarbības izdevumi	(118 759)	(5989)	(824)	(48)	(8)	995	(124 633)
PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI KOPĀ	(122 144)	(6617)	(3169)	(48)	(3617)	1642	(133 953)
Neto pamatdarbības izdevumi	(115 938)	(6467)	(1736)	(41)	(2945)	0	(127 127)
Pašu resursi un ieņēmumi no iemaksām							130 919
Pārpalikums no pamatdarbībām							3792
Neto finanšu ieņēmumi							215
Pensiju un citu darbinieku pabalstu saistību pārmaiņas							(8846)
Daļa kopuzņēmumu un asociēto iestāžu neto deficītā							(490)

Gada saimnieciskās darbības rezultāti	(5329)
--	---------------

PĀRSKATU SNIEGŠANA PA SEGMENTIEM – DARBĪBAS ES

miljonos EUR

	Ekonomika un finanses	Uzņēmējdarbība un rūpniecība	Konkurence	Nodarbinātība	Lauksaimniecība	Transports un enerģētika	Vide	Pētniecība	Informācijas sabiedrība
Citi pamatdarbības ieņēmumi:									
Soda naudas	0	6	1 878	0	0	0	0	0	0
Lauksaimniecības nodevas	0	0	0	0	87	0	0	0	0
Izdevumu atgūšana	0	1	0	48	1 025	10	3	21	18
Ieņēmumi no admin. darbības	0	18	0	0	0	16	0	7	0
Dažādi pamatdarbības ieņēmumi	4	93	0	34	239	220	39	845	12
CITI PAMATDARBĪBAS IEŅĒMUMI	4	118	1878	82	1351	246	42	873	30
Administratīvie izdevumi:	(68)	(210)	(89)	(107)	(127)	(412)	(126)	(432)	(131)
Personāla izdevumi	(60)	(147)	(83)	(82)	(107)	(281)	(88)	(236)	(107)
Ar nemateriāliem aktīviem un pamatlīdzekļiem saistīti izdevumi	0	(8)	0	(1)	0	(15)	(1)	(15)	0
Citi administratīvie izdevumi	(8)	(55)	(6)	(24)	(20)	(116)	(37)	(181)	(24)
Pamatdarbības izdevumi:	(40)	394	(80)	(10 873)	(56 842)	(2372)	(329)	(4365)	(1312)
Tieša centralizēta pārvaldība	(40)	211	0	(169)	(48)	(1061)	(307)	(2906)	(1285)
Netieša centralizēta pārvaldība	0	352	0	(3)	0	(1127)	(10)	(1408)	(22)
Decentralizēta pārvaldība	0	0	0	(61)	(38)	0	0	0	0
Dalīta pārvaldība	0	0	0	(10 618)	(56 655)	0	0	0	0
Kopīga pārvaldība	0	(130)	0	(7)	0	(123)	0	0	0
Citi pamatdarbības izdevumi	0	(39)	(80)	(15)	(101)	(61)	(12)	(51)	(5)
PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI KOPĀ	(108)	184	(169)	(10 980)	(56 969)	(2784)	(455)	(4797)	(1443)
NETO PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI	(104)	302	1709	(10 898)	(55 618)	(2538)	(413)	(3924)	(1413)

	Kopīgais pētniecības centrs	Zivsaimniecība	Iekšējais tirgus	Reģionālā politika	Nodokļi un muiža	Izglītība un kultūra	Veselības un patērētāju aizsardzība	Tiesiskums, brīvība un drošība	Kopā darbības ES
Citi pamatdarbības ieņēmumi:									
Soda naudas	0	0	0	0	0	0	0	0	1884
Lauksaimniecības nodevas	0	0	0	0	0	0	0	0	87
Izdevumu atgūšana	0	6	0	303	0	6	2	1	1444
Ieņēmumi no admin. darbības	39	0	2	0	0	0	16	1	99
Dažādi pamatdarbības ieņēmumi	78	9	225	(3)	1	287	363	246	2692
CITI PAMATDARBĪBAS IEŅĒMUMI	117	15	227	300	1	293	381	248	6206
Administratīvie izdevumi:	(358)	(47)	(229)	(78)	(113)	(205)	(348)	(305)	(3385)
Personāla izdevumi	(249)	(39)	(150)	(66)	(43)	(110)	(234)	(174)	(2256)
Ar nemateriāliem aktīviem un	(27)	0	(8)	0	(10)	(1)	(25)	(15)	(126)

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

pamatlīdzekļiem saistīti izdevumi	(82)	(8)	(71)	(12)	(60)	(94)	(89)	(116)	(1003)
Citi administratīvie izdevumi	(82)	(8)	(71)	(12)	(60)	(94)	(89)	(116)	(1003)
Pamatdarbības izdevumi:	(82)	(807)	(69)	(38 622)	(14)	(1808)	(661)	(877)	(118 759)
Tieša centralizēta pārvaldība	(60)	(175)	(36)	(41)	(14)	(229)	(436)	(400)	(6996)
Netieša centralizēta pārvaldība	0	0	0	0	0	(1 478)	(66)	0	(3762)
Decentralizēta pārvaldība	0	0	0	(395)	0	0	0	0	(494)
Dalīta pārvaldība	0	(629)	0	(38 186)	0	0	0	(376)	(106 464)
Kopīga pārvaldība	0	0	0	0	0	(2)	(7)	0	(269)
Citi pamatdarbības izdevumi	(22)	(3)	(33)	0	0	(99)	(152)	(101)	(774)
PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI KOPĀ	(440)	(854)	(298)	(38 700)	(127)	(2013)	(1009)	(1182)	(122 144)
NETO PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI	(323)	(839)	(71)	(38 400)	(126)	(1720)	(628)	(934)	(115 938)

PĀRSKATU SNIEGŠANA PA SEGMENTIEM – DARBĪBAS ĀRPUS ES

miljonus EUR

	Ārējās attiecības	Tirdzniecība	Attīstība	Paplašināšanās	Humānā palīdzība	Kopā darbības ārpus ES
Citi pamatdarbības ieņēmumi:						
Izdevumu atgūšana	34	0	2	24	(1)	59
Ieņēmumi no admin. darbības	1	0	0	0	0	1
Dažādi pamatdarbības ieņēmumi	5	0	87	(1)	(1)	90
CITI PAMATDARBĪBAS IEŅĒMUMI	40	0	89	23	(2)	150
Administratīvie izdevumi:	(102)	(72)	(342)	(80)	(32)	(628)
Personāla izdevumi	(15)	(65)	(165)	(49)	(24)	(318)
Ar nemateriāliem aktīviem un pamatlīdzekļiem saistīti izdevumi	1	0	0	0	0	1
Citi administratīvie izdevumi	(88)	(7)	(177)	(31)	(8)	(311)
Pamatdarbības izdevumi:	(2876)	(11)	(1091)	(863)	(1148)	(5989)
Tieša centralizēta pārvaldība	(1729)	(6)	(782)	(485)	(570)	(3572)
Netieša centralizēta pārvaldība	(350)	0	(19)	(53)	0	(422)
Decentralizēta pārvaldība	(218)	0	(37)	(270)	0	(525)
Dalīta pārvaldība	83	0	0	0	0	83
Kopīga pārvaldība	(662)	(5)	(252)	(54)	(577)	(1550)
Citi pamatdarbības izdevumi	0	0	(1)	(1)	(1)	(3)
PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI KOPĀ	(2978)	(83)	(1433)	(943)	(1180)	(6617)
NETO PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI	(2938)	(83)	(1344)	(920)	(1182)	(6467)

PĀRSKATU SNIEGŠANA PA SEGMENTIEM – DIENESTI UN PĀRĒJĀS DARBĪBAS

miljonus EUR

	Prese un saziņa	Krāpšanas apkarošanas birojs	Koordinācija	Personāls un administrācija	Eurostat	Budžets	Audits	Valodas	Citi	Dienesti un citi kopā
Citi pamatdarbības ieņēmumi:										
Izdevumu atgūšana	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Ieņēmumi no admin. darbības	0	7	2	829	0	56	0	98	0	992
Dažādi pamatdarbības ieņēmumi	(2)	5	1	53	0	9	0	47	327	440
CITI PAMATDARBĪBAS IEŅĒMUMI	(1)	12	3	882	0	65	0	145	327	1433
Administratīvie izdevumi:	(124)	(51)	(184)	(1424)	(91)	(58)	(11)	(441)	39	(2345)
Personāla izdevumi	(79)	(38)	(159)	(632)	(70)	(45)	(10)	(358)	39	(1352)
Ar nemateriāliem aktīviem un pamatlīdzekļiem saistīti izdevumi	(2)	(1)	0	(109)	0	0	0	(1)	0	(113)
Citi administratīvie izdevumi	(43)	(12)	(25)	(683)	(21)	(13)	(1)	(82)	0	(880)
Pamatdarbības izdevumi:	(124)	(22)	(2)	(14)	(32)	(341)	0	(16)	(273)	(824)
Tieša centralizēta pārvaldība	(90)	(22)	0	(12)	(32)	(3)	0	0	0	(159)
Netieša centralizēta pārvaldība	(34)	0	0	0	0	0	0	0	0	(34)
Dalīta pārvaldība	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Citi pamatdarbības izdevumi	0	0	(2)	(2)	0	(341)	0	(16)	(273)	(634)
<i>PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI</i>										
<i>KOPĀ</i>	(248)	(73)	(186)	(1438)	(123)	(399)	(11)	(457)	(234)	(3169)
NETO PAMATDARBĪBAS IZDEVUMI	(249)	(61)	(183)	(556)	(123)	(334)	(11)	(312)	93	(1736)

4. PASKAIDROJUMI PAR NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATU

4.1. NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATA MĒRĶIS UN SAGATAVOŠANA

Naudas plūsmas informāciju izmanto, lai varētu novērtēt ES spēju ģenerēt naudu un naudas ekvivalentus un ES vajadzības izmantot šīs naudas plūsmas.

Naudas plūsmas pārskats ir sagatavots, izmantojot netiešo metodi. Tas nozīmē, ka neto pārpalikums vai deficīts finanšu gadam tiek koriģēts, ņemot vērā ietekmi, kādu rada bezskaidras naudas darījumi, atlikti vai uzkrāti iepriekšējo vai nākamo periodu pamatdarbības naudas ieņēmumi vai maksājumi un ieņēmumu vai izdevumu posteņi saistībā ar naudas plūsmām no ieguldījumu darbības.

Naudas plūsmas no darījumiem ārvalstu valūtā iegrāmato Eiropas Savienības pārskata valūtā (euro), summai ārvalstu valūtā piemērojot euro un attiecīgās ārvalstu valūtas maiņas kursu naudas plūsmas datumā.

Šajā naudas plūsmas pārskatā parādītas tās naudas plūsmas periodā, kas klasificētas pēc pamatdarbības un ieguldījumu darbības (ES nav finansēšanas darbības).

4.2. PAMATDARBĪBA

Pamatdarbība ir ES darbība, kas nav ieguldījumu darbība. Tā ir lielākā daļa no veiktajām darbībām. Saņēmējiem piešķirti aizdevumi (un vajadzības gadījumā attiecīgi aizņēmumi) netiek uzskatīti par ieguldījumu (vai finansēšanas) darbību, jo šī darbība ir vispārējo mērķu sastāvdaļa un tādējādi ES ikdienas darbība. Pamatdarbībā ir ietverti arī tādi ieguldījumi kā EIF, ERAB un riska kapitāla fondi. Šīs darbības mērķis ir piedalīties noteikto politikas rezultātu sasniegšanā.

4.3. IEGULDĪJUMU DARBĪBAS

Ieguldījumu darbība ir nemateriālo aktīvu un pamatlīdzekļu iegāde un atsavināšana un citi ieguldījumi, kuri nav iekļauti naudas ekvivalentos. Ieguldījumu darbība neietver aizdevumus, kas piešķirti saņēmējiem. Mērķis ir atspoguļot ES faktiskos ieguldījumus.

5. IESPĒJAMIE AKTĪVI UN IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS UN CITA NOZĪMĪGA INFORMĀCIJA

5.1. IESPĒJAMIE AKTĪVI

	<i>miljonos EUR</i>	
	31.12.2012.	31.12.2011.
Saņemtās garantijas:		
Izpildes garantijas	337	300
Citas garantijas	43	34
Citi iespējamie aktīvi	14	19
Kopā	394	353

Izpildes garantijas tiek pieprasītas, lai nodrošinātu, ka ES finansējuma saņēmēji izpilda pienākumus, kas ir noteikti saņēmēju līgumos ar ES.

5.2. IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

		<i>miljonos EUR</i>	
	Pask.	31.12.2012.	31.12.2011.
Piešķirtās garantijas	5.2.1.	22 317	24 394
Soda naudas	5.2.2.	6378	8951
ELGF, lauku attīstība, pirmspievienošanās	5.2.3.	1188	2345
Kohēzijas politika	5.2.4.	546	318
Tiesā izskatāmas lietas un citi strīdi	5.2.5.	91	251
Citas iespējamās saistības		1	2
Kopā		30 521	36 261

Visas iespējamās saistības, izņemot saistībā ar soda naudām, tiks finansētas (ja pienāks to termiņš) no ES budžeta turpmākajos gados.

5.2.1. Piešķirtās garantijas

	<i>miljonos EUR</i>	
	31.12.2012.	31.12.2011.
Par aizdevumiem, kas izsniegti no EIB pašu resursiem:		
65 % garantija	18 683	20 362
70 % garantija	1654	1992
75 % garantija	383	534
100 % garantija	594	724
Kopā	21 314	23 612
Citas piešķirtās garantijas	1003	782
Kopā	22 317	24 394

ES budžets garantē aizdevumus, ko trešām valstīm parakstījusi un piešķirusi EIB no pašu resursiem 2012. gada 31. decembrī (tostarp aizdevumus, kas piešķirti dalībvalstīm pirms pievienošanās). Tomēr ES garantija ir ierobežota un nepārsniedz noteiktu procentuālo daļu no atļauto kredītlīniju maksimālā apjoma: 65 % (saskaņā ar mandātu 2000.–2007. gadam), 70 %, 75 % vai 100 %. Saskaņā ar mandātu 2007.–2013. gadam ES garantija ir ierobežota un nepārsniedz 65 % no aizdevumu atlikuma, nevis atļautajām kredītlīnijām. Ja maksimālais apjoms netiek sasniegts, ES garantija summu sedz pilnībā. Nenokārtotā kopējā summa 2012. gada 31. decembrī bija EUR 21 314 miljoni, tādējādi tas ir maksimālais risks, kas rodas ES.

Summā, kas pārsniedz 2011. gadam noteiktos 65 % no garantijas, nav ņemta vērā starpība, aprēķinot summas saskaņā ar 2000.–2007. gada un 2007.–2013. gada mandātu. Ja summa 2011. gadam būtu aprēķināta, pamatojoties uz šādu diferencēšanu, būtu jāuzrāda EUR 17 423 miljoni.

Citas piešķirtās garantijas galvenokārt attiecas uz Riska dalīšanas finanšu mehānismu (EUR 948 miljoni) un Aizdevumu garantijas instrumentu *TEN-T* projektiem (EUR 39 miljoni). Sīkāku informāciju par minētajiem mehānismiem skatīt **2.4.** paskaidrojumā.

5.2.2. Soda naudas

Šīs summas attiecas uz soda naudām, kuras uzlikusi Komisija par konkurences noteikumu pārkāpumiem un par kurām ir veikts pagaidu maksājums, un tie ir vai nu pārsūdzēti, vai nav zināms, vai tiks pārsūdzēti. Iespējamās saistības tiks saglabātas, līdz Tiesa pieņems galīgo lēmumu lietā. Saņemtie procenti par pagaidu maksājumiem ir iekļauti gada saimnieciskās darbības rezultātā un arī kā iespējamās saistības, lai atspoguļotu nenoteiktās Komisijas īpašumtiesības uz šīm summām.

5.2.3. ELGF, lauku attīstība un pirmspievienošanās

Šīs ir iespējamās saistības pret dalībvalstīm saistībā ar ELGF atbilstības lēmumiem un finanšu korekcijām attiecībā uz lauku attīstības un pirmspievienošanās atbalstu līdz Tiesas spriedumam. Saistību galīgā apjoma un tā gada noteikšana, kurā summas sekmīgas apelācijas rezultātā tiks izmaksātas no budžeta, būs atkarīga no Tiesas procesa ilguma.

5.2.4. Kohēzijas politika

Šīs ir iespējamās saistības pret dalībvalstīm saistībā ar kohēzijas politikas darbībām, attiecībā uz kurām vēl nav noteikts mutiskās uzklaušanās datums vai sniegts Tiesas spriedums.

5.2.5. Tiesas prāvas un citi strīdi

Šī izdevumu kategorija attiecas uz prasībām, kas pašlaik iesniegtas pret Komisiju par zaudējumu atlīdzināšanu, citiem juridiskiem strīdiem un novērtētiem tiesu izdevumiem. Jāņem vērā, ka prasībā par zaudējumu atlīdzināšanu saskaņā ar EK līguma 288. pantu prasības iesniedzējam ir jānorāda iestādes veikts pietiekami nopietns tiesību normas pārkāpums, ar ko paredz tiesību piešķiršanu personām, iesniedzējam faktiski nodarītais kaitējums, kā arī tieša cēloņsakarība starp nelikumīgo rīcību un kaitējumu.

5.3. CITA NOZĪMĪGA INFORMĀCIJA

5.3.1. Saistības vēl neizlietotās apropriācijās

	<i>miljonos EUR</i>	
	31.12.2012.	31.12.2011.
Saistības vēl neizlietotās apropriācijās	175 853	165 236

Norādītā summa ir budžeta saistību atlikums (*RAL, Reste à Liquider*), no kuras atskaitītas saistītās summas, kuras jau iekļautas izdevumos 2012. gada finanšu darbības rezultātu pārskatā. Budžeta saistību atlikums (*RAL, Reste à Liquider*) ir summa, kas attiecas uz atvērtām saistībām, par kurām vēl nav veikti maksājumi un/vai saistību atbrivojumi. Tā ir parasta parādība saistībā ar daudzgadu programmām. Budžeta saistību kopējais atlikums 2012. gada 31. decembrī bija EUR 217 810 miljoni (EUR 207 443 miljoni 2011. gadā).

5.3.2. NOZĪMĪGAS JURIDISKĀS SAISTĪBAS

	<i>miljonos EUR</i>	
	31.12.2012.	31.12.2011.
Strukturālās darbības	71 775	142 916
Protokols ar Vidusjūras reģiona valstīm	264	264
Zvejas nolīgumi	173	37
<i>Galileo</i> programma	143	320
<i>GMES</i> programma	233	400
<i>TEN-T</i>	1331	3416
Citas līgumsaistības	3884	4493
Kopā	77 803	151 846

Šīs saistības izveidojušās tāpēc, ka ES noslēgusi ilgtermiņa līgumus saistībā ar summām, kuras budžetā nesedz saistību apropriācijas. Tās var būt saistītas ar daudzgadu programmām, piemēram, strukturālas darbības vai summas, kuras ES ir apņēmusies izmaksāt nākotnē saskaņā ar bilances datumā pastāvošiem administratīviem līgumiem (piemēram, saistībā ar tādu pakalpojumu sniegšanu kā apsardze, uzkopšana utt., kā arī līgumsaistības attiecībā uz konkrētiem projektiem, piemēram, būvdarbiem).

Strukturālās darbības

Tabulā ir sniegts salīdzinājums starp juridiskajām saistībām, kuras vēl nav paredzētas budžetā, un maksimālajām saistībām attiecībā uz summām, kuras paredzētas 2007.–2013. gada finanšu shēmā.

miljonos EUR

	Finanšu plāna summas 2007.– 2013. gads (A)	Juridiskās saistības (B)	Budžeta saistības 2007.– 2011. gads (C)	Juridiskās saistības mīnus budžeta saistības (=B-C)	Maksimālās saistības (=A- C)
Struktūrfondi	347 552	347 521	293 050	54 471	54 502
Dabas resursi	100 549	100 539	85 058	15 481	15 491
Pirmspievienošanās palīdzības instruments	11 255	9895	9473	422	1782
Kopā	459 356	457 955	387 581	70 374	71 775

Protokoli ar Vidusjūras reģiona valstīm

Šīs saistības attiecas uz finanšu protokoliem, kas noslēgti ar Vidusjūras reģiona valstīm, kas nav dalībvalstis. Summa, kas šeit ietverta, ir starpība starp parakstīto protokolu kopējo summu un iegrāmatoto budžeta saistību summu. Minētie protokoli ir starptautiski līgumi, kuru darbību nevar pārtraukt bez abu pušu vienošanās, kaut arī patlaban notiek izbeigšanas procedūra.

Zvejas nolīgumi

Tās ir saistības, kas uzņemtas ar trešām valstīm par darbībām saskaņā ar starptautiskiem zvejas nolīgumiem.

Galileo programma

Šīs summas ir paredzētas *Galileo* programmai, lai attīstītu Eiropas Globālo navigācijas satelītu sistēmu — skatīt arī **2.2.** paskaidrojumu.

GMES programma

Komisija ir noslēgusi līgumu ar Eiropas Kosmosa aģentūru 2008.–2013. gadam par Globālās vides un drošības novērošanas (*GMES*) kosmosa komponenta īstenošanu. Kopējā orientējošā summa minētajam periodam ir EUR 728 miljoni.

TEN-T saistības

Šī summa attiecas uz Eiropas transporta tīklu (*TEN-T*) 2007.–2013. gadam. Programma attiecas uz projektiem, kuri ir izstrādāti, lai uzlabotu Eiropas transporta tīklu un atbalstītu gan infrastruktūras projektus, gan pētniecības un novatoriskuma projektus, veicinot jaunu tehnoloģiju un novatorisku procesu ieviešanu jaunā transporta infrastruktūrā. Kopējā orientējošā summa šai programmai ir EUR 7900 miljoni.

Mazākas juridiskās saistības attiecībā uz *TEN-T* rada gan mazākas juridiskās saistības pēc lēmumu pieņemšanas par budžeta grozījumiem, gan lielākas budžeta saistības.

Citas līgumsaistības

Norādītās summas atbilst saistībām, kas jāmaksā līgumu darbības laikā. Lielākās šeit iekļautās summas ir saistītas ar Kodolsintēzes enerģijas aģentūras iepirkumu organizēšanas vienošanos *ITER* projekta ietvaros un Parlamenta būvniecības līgumiem.

6. ES BUDŽETA AIZSARDZĪBA

6.1. PAMATINFORMĀCIJA

Svarīgs apsvērums ES budžeta izpildē ir nepieciešamība nodrošināt atbilstīgu mehānismu kļūdu, pārkāpumu un krāpšanas nepieļaušanai vai konstatēšanai un pienācīgai labošanai. Šī paskaidrojuma nolūks ir sniegt 1) pārskatu par preventīviem un korekcijas mehānismiem, kuri iekļauti piemērojamos tiesību aktos, sīki nosakot procesu ES struktūru un dalībvalstu konstatēto kļūdu, pārkāpumu un krāpšanas noteikšanai un novēršanai, un 2) labāko aplēsi par kopējām summām, lai parādītu, kā tiek aizsargāts ES budžets.

Turpmāk sniegtā informācija attiecas ne tikai uz ES mērogā veiktām darbībām, bet arī uz dalībvalstu veiktajām korekcijām saskaņā ar dalīto pārvaldību pēc pašu veiktās kontroles un revīzijas (tikai par plānošanas periodu 2007.–2013. gadam, jo par iepriekšējiem plānošanas periodiem dalībvalstu sniegtie dati nav pilnīgi un/vai ticami). Korekcijas nav grāmatotas Komisijas grāmatvedības sistēmā, jo dalībvalstis vairumā gadījumu var atkārtoti izmantot šīs summas citiem atbilstīgiem izdevumiem. Dalībvalstu sniegtie skaitļi norādīti **6.7.** tabulā.

Sīkāka informācija par turpmāk uzrādītajām summām un iesaistītajiem procesiem atrodama īpašā paziņojumā, ko Komisija sagatavo un nosūta iestādei, kas apstiprina budžeta izpildi, un Revīzijas palātai katru gadu septembrī, sākot no 2013. gada; tas ir pieejams Budžeta ĢD tīmekļa vietnē.

6.2. EIROPAS KOMISIJAS PREVENTĪVIE MEHĀNISMI

Saskaņā ar tiešo pārvaldību preventīvas darbības nozīmē arī to, ka atbildīgie dienesti veic pārbaudes par saņēmēju pieprasīto izdevumu atbilstību. Šāda *ex-ante* kontrole ir iestrādāta programmu pārvaldības procesos, un tās nolūks ir saņemt pamatotu apliecinājumu par veikto izdevumu likumību un pareizību. Komisijas dienesti arī var sniegt norādes, īpaši par līguma jautājumiem, lai nodrošinātu finansējuma pareizu un efektīvu pārvaldību un samazinātu pārkāpuma risku.

Saskaņā ar dalīto pārvaldības metodi (t. i., izdevumi saistībā ar lauksaimniecību un kohēzijas politiku) dalībvalstis visā izdevumu veikšanas laikā galvenokārt atbild par to, lai no ES budžeta veiktie izdevumi būtu likumīgi un pareizi. Preventīvi mehānismi arī pastāv Komisijas līmenī, kad tā veic savu uzraudzības funkciju. Komisija drīkst:

- **pārtraukt** maksājumu termiņu uz laiku, kas nedrīkst pārsniegt sešus mēnešus, 2007.–2013. gada programmām, ja:

- a) ir pierādījumi, kas liecina, ka attiecīgās dalībvalsts pārvaldības un kontroles sistēmu darbībā pastāv nozīmīgs trūkums;
- b) Komisijas dienestiem jāveic papildu pārbaudes pēc tam, kad tiek saņemta informācija par to, ka izdevumi apstiprinātā izdevumu pārskatā ir saistīti ar nopietnu pārkāpumu, kas nav labots.

- **apturēt** visus starpposma maksājumus dalībvalstij par 2007.–2013. gada programmām vai kādu to daļu šādos trīs gadījumos:

- a) ja ir pierādījumi, ka programmas pārvaldības un kontroles sistēmā pastāv nopietns trūkums un dalībvalsts nav veikusi nepieciešamos korektīvos pasākumus;
- b) ja izdevumi apstiprinātā izdevumu pārskatā ir saistīti ar nopietnu pārkāpumu, kas nav labots;
- c) ja dalībvalsts ir nopietni pārkāpusi savus pienākumus saistībā ar pārvaldību un kontroli.

Ja dalībvalsts neveic nepieciešamos pasākumus, Komisija var pieņemt lēmumu piemērot finanšu korekciju. Apturētās un pārtrauktās summas norādītas **6.4.1.** paskaidrojumā turpmāk.

6.3. EIROPAS KOMISIJAS KOREKTĪVIE MEHĀNISMI

6.3.1. Finanšu korekcijas

Saskaņā ar dalīto pārvaldību dalībvalstis galvenokārt atbild par saņēmēju pieļautu kļūdu, pārkāpumu vai krāpšanas novēršanu, konstatēšanu un labošanu, savukārt Komisija nodrošina vispārējo uzraudzību. Ja nopietni pārkāpumi dalībvalstu pārvaldības un kontroles sistēmās ir izraisījuši vai var izraisīt atsevišķu vai sistēmisku kļūdu, pārkāpumu vai krāpšanu, Komisija var piemērot finanšu korekcijas. **Finanšu korekcijas** procedūras trīs galvenie posmi ir šādi:

1) **nepabeigtās finanšu korekcijas**: uz šīm korekcijām attiecas pārmaiņas, jo dalībvalstis vēl nav tām oficiāli piekritušas; piemēram, ir pabeigta revīzija, bet Komisija joprojām nevar vienoties ar attiecīgo dalībvalsti;

2) **apstiprinātās vai izlemtās finanšu korekcijas:** šīs ir galīgās summas, un tas nozīmē, ka attiecīgā dalībvalsts tās apstiprinājusi (t. i., piekritusi) vai ir pieņemts Komisijas lēmums. Tās uzrādītas **6.4.2.1.** tabulās turpmāk;

3) **īstenotās finanšu korekcijas:** šīs summas rāda procesa pēdējo posmu, kad situācija, kad pastāv nepamatoti izdevumi, tiek noteikti koriģēti. Nozaru regulējuma sistēmās ir paredzēti vairāki korekcijas mehānismi. Šie skaitļi uzrādīti **6.4.2.2.** un **6.4.3.1.** tabulā turpmāk.

6.3.2. Līdzekļu atgūšana

Saskaņā ar tiešo pārvaldību un atbilstīgi Finanšu regulai rīkojumus atgūt līdzekļus sagatavo kredītrīkotājs par nepamatoti izmaksātām summām. Līdzekļi tiek atgūti, izmantojot tiešu bankas pārvedumu, ko veic debitors (piemēram, dalībvalsts), vai kompensējot šo summu ar citām summām, kuras Komisija ir parādā debitoram. Saskaņā ar Finanšu regulu pastāv papildu procedūras, lai nodrošinātu piedziņu laikā nesamaksātiem rīkojumiem atgūt līdzekļus, un uz tām attiecas īpaši pasākumi, kurus pēc tam veic Komisijas grāmatvedis.

Saskaņā ar dalīto pārvaldību lauksaimniecības izdevumiem dalībvalstīm ir pienākums konstatēt kļūdas un pārkāpumus un atgūt nepamatoti samaksātās summas atbilstīgi valsts noteikumiem un procedūrām. Saistībā ar ELGF no saņēmēja atgūtās summas tiek ieskaitītas Komisijai pēc tam, kad dalībvalsts atskaitījusi (vidēji) 20 %, un Komisija to grāmato kā ieņēmumus. Attiecībā uz ELFLA atgūstamos līdzekļus atskaita no nākamā maksājuma pieprasījuma pirms tā nosūtīšanas Komisijas dienestiem, un tāpēc attiecīgo summu var atkārtoti izlietot programmai. Ja dalībvalsts neatgūst līdzekļus vai tā savā darbībā nav uzcītīga, Komisija var izlemt iejaukties un noteikt attiecīgajai dalībvalstij finanšu korekcijas. Kohēzijas politikas jomā dalībvalstis (nevis Komisija) ir galvenokārt atbildīgas par to, lai no saņēmējiem tiktu atgūtas nepamatoti izmaksātās summas, kurām vajadzības gadījumā ir pieskaitīti procenti par novēlotu maksājumu. Šajā paskaidrojumā informācijas nolūkā ir uzrādītas dalībvalstu atgūtās summas, papildus Komisijas piemērotajām finanšu korekcijām. Par 2007.–2013. gadu dalībvalstīm ir juridiski noteikts pienākums sniegt Komisijai skaidrus un strukturētus datus par izmantotajām līdzfinansējuma summām, pirms ir pabeigta atgūšanas procedūra valsts līmenī, un par summām, kas valsts līmenī ir faktiski atgūtas no saņēmējiem.

6.3.3. Neizmantotu priekšfinansējuma summu atgūšana

Gandrīz visās jomās ES veic priekšfinansējumu vai avansa maksājumu saņēmējiem. Atbilstīgi **1.5.7.** paskaidrojumam šie maksājumi ir paredzēti tam, lai nodrošinātu saņēmējam naudas avansu vai apgrozāmos līdzekļus. Ja saņēmējs nav izmantojis (iztērējis) pilnībā visu no ES saņemto priekšfinansējumu, Komisijas dienesti izdod rīkojumu atgūt līdzekļus, lai nodrošinātu, ka naudas summas tiek atdotas ES budžetam. Šī procedūra ir nozīmīgs solis ES kontroles sistēmā, lai nodrošinātu, ka saņēmējs nepatur naudas pārpalikumu, ja tam nav izdevumu pamatojuma, tādējādi tiek veicināta ES budžeta aizsardzība. Atgūtās summas uzrādītas **6.5.** tabulā turpmāk.

Neizmantotu priekšfinansējuma summu atgūšanu nevajadzētu jaukt ar nepareizu izdevumu atgūšanu. Ja Komisijas dienesti konstatē un atgūst šādus izdevumus saistībā ar izmaksātām priekšfinansējuma summām, tās tiek iekļautas parastajā finanšu korekcijā vai atgūšanas procesos, kā aprakstīts **6.3.1.** un **6.3.2.** paskaidrojumā.

6.3.4. Pašu resursu ieņēmumi – atgūšana

Saistībā ar pašu resursu ieņēmumiem, kuri ir liels ES budžeta finansējuma avots, līdzekļu atgūšana ir saistīta ar turpmākām darbībām saistībā ar: Eiropas Komisijas pārbaužu ziņojumiem, Revīzijas palātas revīzijām, finanšu atbildības lietām, kas rodas dalībvalstu administratīvu kļūdu dēļ vai tādēļ, ka dalībvalstis pietiekami efektīvi neveic līdzekļu atgūšanu, pārkāpuma procedūrām, Tiesas nolēmumiem un arī summām, kas rodas no dalībvalstu spontāniem maksājumiem un procentiem par kavētiem maksājumiem saistībā ar pašu resursiem. Šīs summas ir uzrādītas **6.6.** tabulā.

6.4. PREVENTĪVO UN KOREKTĪVO MEHĀNISMU FINANŠU IETEKME

6.4.1. Pārtrauktie un apturētie maksājumi 2012. gadā

Pārtrauktie maksājumi

Tabulās turpmāk parādīts ERAF, Kohēzijas fonds, ESF un EZF, skatot pārtraukto maksājumu attīstību gan skaita, gan summu ziņā. Sākuma atlikumā iekļautas visas lietas, kas joprojām bija atvērtas 2011. gada beigās, neatkarīgi no tā, kurā gadā par maksājuma pārtraukšanu tika paziņots dalībvalstij (šī iemesla dēļ daži skaitļi nav tieši salīdzināmi ar skaitļiem, kuri tika uzrādīti 2011. gada finanšu pārskatos). Jaunās lietas attiecas tikai uz tiem pārtrauktajiem maksājumiem, par kuriem paziņots 2012. gadā. Slēgtās lietas rāda gadījumus, kad izmaksu pieprasījumu maksājumi atsākās 2012. gadā, neatkarīgi no tā, kurā gadā tika pārtraukti maksājumi. Lietas, kas joprojām ir atvērtas 2012. gada beigās, rāda gadījumus, kad maksājumu pārtraukšana joprojām ir spēkā 2012. gada 31. decembrī, t. i., izmaksu pieprasījuma maksājums joprojām ir pārtraukts un tiek gaidīts, ka attiecīgā dalībvalsts veiks korektīvus pasākumus.

miljonus EUR

2007.–2013. gada plānošanas periods	ERAF/ Kohēzijas fonds						Atvērtās lietas kopā 31.12.2012.	
	Atvērtās lietas kopā 31.12.2011.		Jaunas lietas 2012. gadā		Slēgtas lietas 2012. gadā		Lietu skaits	Summa
Dalībvalsts	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa
Vācija	3	17	2	163			5	180
Spānija			49	1495	41	1319	8	176
Francija			6	51	5	24	1	27
Itālija*	10	265	20	1122	19	860	11	526
Latvija			5	94	5	94	0	0
Lietuva			4	164	4	164	0	0
Ungārija			3	55			3	55
Polija			5	605			5	605
Rumānija			1	41			1	41
Slovēnija			1	6	1	6	0	0
Slovākija	2	71			2	71	0	0
Apvienotā Karaliste			1	22			1	22
Pārrobežu			11	59	8	52	3	6
Kopā	15	353	108	3878	85	2592	38	1639

* Sākuma atlikumā ietverta to skaitļu korekcija, kuri uzrādīti 2011. gadā.

Papildus šīm procedūrām 2012. gadā tika nosūtītas 119 brīdinājuma vēstules (gadījumos, kad nav maksājuma prasījuma) saistībā ar ERAF, tādējādi veicinot nepareizu izmaksu novēršanu.

2007.–2013. gada plānošanas periods	ESF						Atvērtās lietas kopā 31.12.2012.	
	Atvērtās lietas kopā 31.12.2011.		Jaunas lietas 2012. gadā		Slēgtas lietas 2012. gadā		Lietu skaits	Summa
Dalībvalsts	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa
Čehija			1	47			1	47
Vācija			5	165	4	145	1	19
Spānija	2	10	8	159	9	160	1	9
Francija	2	25	9	142	4	91	7	76
Itālija	4	53	7	207	6	231	5	30
Latvija			2	26	2	26	0	0
Lietuva			1	1	1	1	0	0
Rumānija			1	21	1	21	0	0
Slovākija			1	45	1	45	0	0
Apvienotā Karaliste	2	234	2	69	4	303	0	0
Kopā	10	323	37	881	32	1023	15	181

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

2007.–2013. gada plānošanas periods	EZF						Atvērtās lietas kopā 31.12.2012.	
	Atvērtās lietas kopā 31.12.2011.		Jaunas lietas 2012. gadā		Slēgtas lietas 2012. gadā		Lietu skaits	Summa
Dalībvalsts	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa	Lietu skaits	Summa
Čehija			1	1	1	1	0	0
Dānija	1	0			1	0	0	0
Vācija	2	1					2	1
Igaunija	1	0	3	0			4	0
Spānija	1	62	2	32	2	84	1	9
Francija	2	3					2	3
Itālija			6	38			6	38
Latvija			1	0			1	0
Nīderlande			3	8	3	8	0	0
Polija			1	2	1	2	0	0
Portugāle			3	16	2	12	1	4
Rumānija			5	35			5	35
Slovākija			2	2			2	2
Somija	2	0	3	0	5	1	0	0
Zviedrija	1	0	2	6			3	6
Apvienotā Karaliste	1	34	4	7	2	33	3	8
Kopā	11	100	36	149	17	141	30	108

Apturētie maksājumi

Saistībā ar **ERAF** un **Kohēzijas fondu** lēmums par maksājumu apturēšanu tika pieņemts attiecībā uz divām programmām Vācijā un Itālijā. Abos gadījumos maksājumu apturēšana joprojām bija spēkā 2012. gada 31. decembrī. Saistībā ar **ESF** 2012. gadā tika pieņemti divi lēmumi par maksājumu apturēšanu: attiecībā uz Čehiju un Slovākiju. Maksājumu apturēšana Čehijai joprojām bija spēkā 2012. gada 31. decembrī. Saistībā ar **EZF** 2012. gadā netika pieņemts neviens lēmums par maksājumu apturēšanu.

6.4.2. 2012. gadā veiktās finanšu korekcijas un atgūtās summas

6.4.2.1. Finanšu korekcijas, kuras 2012. gadā tika apstiprinātas vai par kurām tika pieņemts lēmums

miljonos EUR

	Finanšu korekcijas	Atgūtās summas	Kopā 2012. gadā	Kopā 2011. gadā
Lauksaimniecība:				
ELGF	475	162	638	839
Lauku attīstība	76	145	221	228
Kohēzijas politika:				
ERAF	958	-	958	424
Kohēzijas fonds	203	-	203	17
ESF	425	-	425	227
ZVFI/EZF	2	-	2	3
ELFLA	31	3	34	1
Citi	-	19	19	50
Iekšpolitikas jomas	1	252	253	270
Ārpolitikas jomas	-	107	107	107
Administrācija*	-	7	7	8
Kopā pieņemti lēmumi /apstiprināti 2012. gadā	2172	695	2867	
<i>Kopā pieņemti lēmumi/apstiprināti 2011. gadā</i>	<i>1406</i>	<i>768</i>		2174

*Skaitlis par administrāciju iepriekš netika uzrādīts.

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

6.4.2.2. 2012. gadā īstenotās finanšu korekcijas un atgūtās summas

miljonos EUR

	Finanšu korekcijas	Atgūtās summas	Kopā 2012. gadā	Kopā 2011. gadā
Lauksaimniecība:				
ELGF	610	161	771	621
Lauku attīstība	59	166	225	201
Kohēzijas politika:				
ERAF	2416	-	2416	419
Kohēzijas fonds	207	-	207	115
ESF	430	-	430	178
ZVFI/EZF	1	-	1	(90)
ELFLA	17	3	20	1
Citi	-	11	11	48
Iekšpolitikas jomas	1	229	230	268
Ārpolitikas jomas	-	99	99	77
Administrācija*	-	9	9	2
Kopā īstenotas 2012. gadā	3742	678	4419	
<i>Kopā īstenotas 2011. gadā</i>	<i>1106</i>	<i>733</i>		1840

* Skaitlis par administrāciju iepriekš netika uzrādīts.

6.4.2.3. Finanšu korekcijas, kas 2012. gadā īstenotas saskaņā ar dalīto pārvaldību, dalījumā pa dalībvalstīm

miljonos EUR

Dalībvalsts	ELGF	Lauku attīstība	ERAF	Kohēzijas fonds	ESF	Citi	Kopā 2012. gadā	Kopā 2011. gadā
Beļģija	0	3	0	-	11	0	14	1
Bulgārija	15	7	0	6	1	-	30	25
Čehija	0	-	116	8	-	0	125	6
Dānija	22	-	0	-	-	-	22	0
Vācija	(16)	3	23	-	0	0	10	1
Igaunija	0	1	0	0	0	-	1	0
Īrija	(1)	10	-	-	-	-	9	2
Grieķija	85	5	0	13	159	0	262	448
Spānija	47	2	1 952	81	84	7	2172	159
Francija	64	1	20	-	37	2	123	33
Itālija	209	0	57	-	3	7	275	50
Kipra	8	0	-	-	-	0	8	3
Latvija	-	-	1	1	9	0	12	0
Lietuva	3	4	3	1	0	0	10	0
Luksemburga	0	-	0	-	-	-	0	0
Ungārija	6	0	0	-	-	0	6	41
Malta	0	-	-	-	-	-	0	0
Nīderlande	17	2	0	-	-	0	20	53
Austrija	1	-	-	-	-	0	1	0
Polija	12	2	45	79	23	0	162	148
Portugāle	15	1	117	0	-	0	134	26
Rumānija	24	12	22	-	81	-	139	53
Slovēnija	0	0	-	-	-	0	0	4
Slovākija	0	-	29	17	11	-	57	5
Somija	1	0	0	-	-	0	1	0
Zviedrija	72	2	0	-	0	-	74	3
Apvienotā Karaliste	27	4	4	-	12	2	50	44
Interreg/pārrobežu	-	-	24	-	-	-	24	1
KOPĀ ĪSTENOTAS	610	59	2416	207	430	19	3742	1106

6.4.2.4. Paskaidrojums par finanšu korekcijām un pārmaiņām atgūtajās summās 2012. gadā

Lauksaimniecība un lauku attīstība: apstiprinātās/izlemtās finanšu korekcijas galvenokārt attiecas uz Komisijas atbilstīguma un noskaidrošanas lēmumiem Komisijas veikto revīziju rezultātā. Faktiski īstenotā summa atšķiras no izlemtās summas, jo nauda tiek iekasēta novēloti. Atgūtās summas ir diezgan stabilas salīdzinājumā ar pagājušā gada rādītājiem.

Kohēzijas politika

ERAF un Kohēzijas fonds: salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir ievērojami palielinājušās gan apstiprinātās/izlemtās, gan īstenotās finanšu korekciju summas:

Izlemtās/apstiprinātās summas

- *Laikposms no 2007. gada līdz 2013. gadam:* vairāk nekā puse no EUR 1161 miliona finanšu korekciju, kas apstiprinātas/izlemtas 2012. gadā (EUR 631 miljons), attiecas uz pašreizējo 2007.–2013. gada plānošanas periodu, jo Komisija īsteno stingrāku uzraudzību un šajā programmu īstenošanas posmā tiek veikts arvien lielāks skaits revīziju. 2012. gadā izlemtā/apstiprinātā korekciju summu saistībā ar 2007.–2013. gada plānošanas periodu galvenokārt skaidro korekcijas Spānijai (EUR 267 miljoni), Čehijai (EUR 111 miljoni), Grieķijai (EUR 82 miljoni) un Polijai (EUR 77 miljoni). Šajās summās nav iekļautas korekcijas izdevumiem, kurus dalībvalstu līmenī deklarējuši saņēmēji, un attiecīgi nepieciešamo rīcības plānu dēļ tās nav Komisijai apstiprinātas.

- *Laikposms no 2000. gada līdz 2006. gadam:* atlikusī summa (EUR 531 miljons) aptver korekcijas saistībā ar nepabeigto 2000.–2006. gada plānošanas perioda slēgšanas procesu. Korekcijas slēgšanas laikā veidojas, analizējot izbeigšanas deklarācijas vai ekstrapolējot atlikušo kļūdu līmeni. Lielākās korekcijas attiecas uz Spāniju (EUR 316 miljoni), Itāliju (EUR 65 miljoni) un Portugāli (EUR 53 miljoni). Šīm korekcijām — mazākā apmērā — vajadzētu turpināties 2013. gadā, jo tiek pabeigta slēgšana.

Īstenotās summas

Šajā gadā uzrādītās summas attiecas gandrīz vienīgi uz 2000.–2006. gadu un finanšu korekcijām, kuras tika izlemtas/pieņemtas iepriekšējos gados. Liela korekcija Spānijai (EUR 1,8 miljardi) tika uzrādīta kā īstenota pēc tam, kad tika pabeigta visu slēgšanas dokumentu pārbaude, to dalībvalsts iestāžu iesniegto izmaksu pieprasījumu pilna pārbaude, no kuriem tika atskaitītas korekcijas, un apstrādāts atlikušās daļas Spānijai daļējais maksājums. Jāņem vērā, ka, tā kā 2012. gada budžetā nav maksājumu apropriāciju, gada beigās (pēc tam, kad budžeta iestāde noraidīja priekšlikumu izdarīt grozījumus budžetā ar lielākām maksājumu apropriācijām) Komisijas dienesti nevarēja pilnībā samaksāt visu Spānijai pienākošos atlikušo summu.

ESF

- *2000.–2006. gads:* lielākā daļa uzrādīto finanšu korekciju attiecas uz atlikušo kļūdu līmeņa ekstrapolēšanu slēgšanas laikā (pēc izbeigšanas deklarāciju analīzes) vai neto korekcijām slēgšanas laikā. Slēgšanas revīzijas joprojām nav pabeigtas.

- *2007.–2013. gads:* uzrādītās summas attiecas uz nepareizām summām, kuras atskaitītas no dalībvalstu iesniegtiem starpperioda maksājumu pieprasījumiem programmas darbības laikā. Uzrādītās summas palielinājušās tādēļ, ka šajā plānošanas periodā ir izstrādāta kopīga revīzijas stratēģija.

6.4.3. Kumulatīvi rādītāji par īstenotajām finanšu korekcijām un atgūtajām summām

6.4.3.1. *Īstenotās finanšu korekcijas — kumulatīvas summas*

Informācija turpmāk rāda kumulatīvas finanšu korekcijas, kuras uzrādītas katrā plānošanas periodā:

miljonos EUR

Finanšu Korekcijas	Plānošanas periods			Kumulatīvi ELGF lēmumi	Kopā 2012. gada beigās	%	Vēl neīstenotā kopsumma 2012. gada beigās	Īstenotas 2011. gada beigās
	1994.–1999. gads	2000.–2006. gads	2007.–2013. gads					
Lauksaimniecība	-	93	81	7728	7902	92,7 %	623	7139
ELGF	-	-	-	7728	7728	93,3 %	558	7024
Lauku attīstība*	-	93	81	-	174	72,8 %	65	115
Kohēzijas politika	2535	6359	779	-	9673	89,7 %	1114	
ERAF	1764	4626	154	-	6544	89,6 %	761	4128
Kohēzijas fonds	264	464	87	-	815	82,8 %	169	608
ESF	407	1206	538	-	2150	96,7 %	74	1720
ZVFI/EZF	100	5	0	-	105	52,2 %	96	104
ELFLA*	0	58	-	-	58	80,6 %	14	41
Citi	-	-	-	2	2	100,0 %	-	0
Kopā	2535	6452	861	7730	17 577	91,0 %	1737	13 741

* Dažas summas, kas iepriekš uzrādītas kā finanšu korekcijas, tagad tiek uzrādītas kā atgūtās summas.

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Tabulā uzrādītās finanšu korekcijas summas saistībā ar lauksaimniecību ir bruto summas, kas ir saistītas ar atbilstīguma noskaidrošanas lēmumiem. Tomēr **6.4.2.2.** paskaidrojumā uzrādītajās summās ir ņemti vērā arī finanšu noskaidrošanas lēmumi.

Saistībā ar **ELGF** īstenotā kumulatīvā summa EUR 7728 miljoni aptver visas korekcijas, kas veiktas kopš pirmā lēmuma pieņemšanas 1999. gadā. Saistībā ar **lauku attīstību** kumulatīvā summa EUR 174 miljoni aptver visas korekcijas un atgūtās nepareizi samaksātās summas kopš 2007. gada. Jāņem vērā, ka dažos gadījumos īstenošana tika atlikta uz vairākiem gadiem un summas saistībā ar dažiem lēmumiem tiek izmaksātas kā pa daļām veikti atlikti gada maksājumi. Tas attiecas uz tām dalībvalstīm, uz kurām atbilstīgi nolīgumam par Eiropas Finanšu stabilitātes mehānismu, kas tika parakstīts 2010. gada 7. jūnijā, attiecas finanšu palīdzība. Tādējādi arvien palielinās neatbilstība starp izlemtajām un īstenotajām kumulatīvajām summām.

Attiecībā uz **Kohēzijas politiku**

Laikposms no 2000. gada līdz 2006. gadam: to, ka 2012. gadā paātrinājās īstenošanas temps saistībā ar ERAF 2000.–2006. gada plānošanas periodam (no 53 % 2011. gadā līdz 92 % 2012. gadā), var skaidrot ar to, ka līdz 2012. gada beigām dalībvalstīm tika nosūtītas visas (izņemot septiņas) vēstules par ERAF slēgšanu, kas aptvēra darbības programmas, un tam sekoja atļauja veikt daļēju galīgo maksājumu pieprasīšanu saistībā ar ERAF 2000.–2006. gadam (pieejamo kredītrobežojumu ietvaros). Arī saistībā ar **ESF** 2012. gada beigās bija vērojams straujš īstenošanas temps. Tā kā Komisijas dienesti joprojām apstrādā slēgšanas dokumentus un galīgos maksājumu pieprasījumus saistībā ar **ZVFI**, tas arī skaidro gauso īstenošanas tempu šajā plānošanas periodā.

Laikposms no 2007. gada līdz 2013. gadam: tā kā Komisija īstenoja stingrāku uzraudzību, šajā programmā īstenošanas posmā tika pabeigts lielāks skaits revīziju. Apstiprinātās/izlemtās vai īstenotās korekcijas palielināsies arī turpmākos gados, pateicoties Komisijas kā uzrauga lomai un ES veiktajām revīzijām.

Tabulā iepriekš iekļautas tās finanšu korekcijas, kuras dažas dalībvalstis apstrīdēja (norādot, ka saskaņā ar iepriekšēju pieredzi Komisijai retos gadījumos bija jāatmaksā naudas summas pēc šādiem gadījumiem). Sīkāku informāciju skatīt **5.2.4.** paskaidrojumā.

6.4.3.2. Īstenotās atgūtās summas — kumulatīvas summas

Saistībā ar atgūtām summām ticama kumulatīva informācija ir pieejama tikai kopš 2008. gada, kad Komisijas grāmatvedības sistēmā tika ieviesta īpaša funkcija atgūto summu labākai izsekojamībai un uzrādīšanai. Turpmāk sniegtā informācija rāda gada laikā atgūto summu dalījumu:

miljonos EUR

Atgūtās summas	Gads					Kopā 2012. gada beigās	Kopā 2011. gada beigās
	2008	2009	2010	2011	2012		
Lauksaimniecība:							
<i>ELGF</i>	356	148	172	178	161	1015	854
<i>Lauku attīstība</i>	0	25	114	161	166	466	301
Kohēzija	31	102	25	48	14	219	205
Iekšpolitikas jomas	40	100	162	268	229	799	570
Ārpolitikas jomas	32	81	136	77	99	425	326
Administrācija	0	9	5	2	9	25	16
Kopā	459	464	614	734	678	2949	2272

6.5. NEIZMANTOTĀ PRIEKŠFINANSĒJUMA ATGŪŠANA

miljonos EUR

	2012	2011
Lauksaimniecība:		
<i>ELGF</i>	0	0
<i>Lauku attīstība</i>	0	0
Kohēzijas politika:		
<i>ERAF</i>	38	13
<i>Kohēzijas fonds</i>	5	2
<i>ESF</i>	214	17
<i>ZVFI/EZF</i>	0	0
<i>ELFLA</i>	5	10
Iekšpolitikas jomas	207	212
Ārpolitikas jomas	104	72
Administrācija	2	0
Kopā atgūtās summas	575	327

Minētās summas atskaitītas, lai iegūtu priekšfinansējuma summas, kas norādītas **2.6.** un **2.10.** paskaidrojumā.

6.6. ATGŪTĀS SUMMAS, KAS IR SAISTĪTAS AR PAŠU RESURSU IEŅĒMUMIEM

miljonos EUR

	2012	2011
Atgūtās summas:		
- Pamatsumma	133	63
- Procenti	160	312
Kopā atgūtās summas	293	375

6.7. PAPILDKOREKCIJAS (IETURĒTĀS SUMMAS UN ATGŪTĀS SUMMAS), KURAS DALĪBVALSTIS UZRĀDĪJUŠAS KĀ ĪSTENOTAS LAIKPOSMĀ NO 2007. GADA LĪDZ 2013. GADAM

miljonos EUR

Dalībvalsts	ERAF /KF	ESF	EZF	Kopā 2012. gada beigās
Beļģija	3	11	-	14
Bulgārija	13	2	0	15
Čehija	191	37	-	228
Dānija	0	0	0	0
Vācija	290	49	1	340
Igaunija	4	0	0	4
Īrija	0	5	0	5
Grieķija	63	-	0	63
Spānija	204	39	9	252
Francija	42	37	0*	79
Itālija	141	27	0	168
Kipra	0	0	0	1
Latvija	10	-	0	10
Lietuva	6	0	0	6
Luksemburga	-	0	-	0
Ungārija	26	-	0	26
Malta	1	0	-	1
Nīderlande	1	2	0	3
Austrija	4	1	0	5
Polija	204	-	0	204
Portugāle	46	28	1	75
Rumānija	43	-	0	43
Slovēnija	5	5	-	10
Slovākija	33	4	0	37
Somija	1	0	0	1
Zviedrija	2	1	1	4
Apvienotā Karaliste	38	13	1	52
Pārrobežu	8	-	-	8
KOPĀ ĪSTENOTĀS SUMMAS	1 377	261	14	1 652

* Saskaņā ar revīzijas secinājumiem ievērojami uzlabojumi ir nepieciešami Francijas sertifikācijas iestādē, kura uzrāda atgūtās summas saistībā ar EZF.

Tabulā iepriekš sniegtas kumulatīvās finanšu korekcijas, kuras katra dalībvalsts uzrādījusi, sākot no 2007.–2013. gada plānošanas perioda sākuma līdz 2012. gada beigām. Tās papildina korekcijas, kuras kumulatīvi uzrādījusi Komisija (skatīt 6.4.3. paskaidrojumu).

Lai papildus pārliecinātos par to, ka dalībvalstu uzrādītā informācija par atgūtajām summām un ieturētajām summām ir pilnīga un ticama, Komisija 2011. gadā sāka strukturālo darbību (ERAF, KF, ESF, EZF) revīziju, lai nodrošinātu, ka dalībvalstu sniegtie pārskati ir pilnīgi un ticami. Pamatojoties uz riska analīzi, paraugam tika atlasītas 12 sertifikācijas iestādes 10 dalībvalstīs.¹ Komisijas dienesti 2012. gadā pamatoti pārliecinājās, ka 11 no 12 revidētajās sertifikācijas iestādēs pastāv apmierinoša kārtība tādu summu grāmatošanai, kuras ir saistītas ar nepareizi veiktu maksājumu atgūšanu un ieturēšanu un šādu summu uzrādīšanu Komisijai.

Arī 2013. gadā un vēlākos gados Komisijas dienesti turpinās veikt šo revīziju citās dalībvalstīs pēc tam, kad tiks izanalizēti dalībvalstu sniegtie gada pārskati par 2013. gadā saņemamajām ieturētajām un atgūtajām summām.

¹ Minētās revīzijas secinājumi, kuru pamatā ir attiecīgo dalībvalstu galīgie ziņojumi un veiktie pasākumi, tika paziņoti iestādei, kas apstiprina budžeta izpildi.

7. FINANŠU ATBALSTA MEHĀNISMI

Šis paskaidrojums sniedz pilnīgu pārskatu par finanšu atbalsta mehānismiem, kādi patlaban pastāv ES, un sīkāku informāciju par 2. paskaidrojumā sniegto informāciju. Šī paskaidrojuma pirmajā daļā iekļautā informācija (7.1. paskaidrojums) attiecas uz ES aizdevumu un aizņēmumu darbībām, kuras pārvalda Komisija. Šī paskaidrojuma otrajā daļā iekļautā informācija (7.2. paskaidrojums) aptver starpvaldību finanšu stabilitātes mehānismus, uz kuriem neattiecas ES līgums un kuri attiecīgi neietekmē ES budžetu.

7.1. AIZŅĒMUMU UN AIZDEVUMU DARBĪBAS, KURAS PĀRVALDA KOMISIJA

7.1.1. Pārskats par aizņēmumu un aizdevumu darbībām

	Summas uzskaites vērtībā					miljonos EUR	
	MFA	Euratom	MB	EFSM	Likvidēja mā EOTK	Kopā 31.12.2012.	Kopā 31.12.2011.
Aizdevumi (2.4.2. pask.)	549	425	11 623	44 476	221	57 294	41 281
Aizņēmumi (2.14. pask.)	549	425	11 623	44 476	194	57 267	41 251

Iepriekš minētās summas ir norādītas uzskaites vērtībā, savukārt turpmākajās tabulās tās ir norādītas nominālvērtībā.

Ar ES līgumu ES ir pilnvarota pieņemt aizņēmumu programmas, lai mobilizētu finanšu līdzekļus, kas nepieciešami tās pilnvaru īstenošanai. Eiropas Komisija, rīkojoties ES uzdevumā, pašlaik īsteno trīs galvenās programmas (makrofinansialais atbalsts (MFA), maksājumu bilances (MB) atbalsts un Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms (EFSM)), kuru ietvaros tā var piešķirt aizdevumus un kuras tā var finansēt, emitējot parāda instrumentus kapitāla tirgos vai ar finanšu iestādēm.

Turpmāk minēti galvenie punkti jeb iezīmes attiecībā uz šiem trīs instrumentiem.

- ES aizņēmumi tiek piesaistīti kapitāla tirgos vai no finanšu iestādēm, nevis no budžeta, jo ES nedrīkst aizņemties, lai finansētu savus parastos budžeta izdevumus vai budžeta deficītu.
- Aizņēmumu apjoms ir dažāds, sākot no maziem privātiem vērtspapīru izvietojumiem, izteiktiem miljonos EUR ar viencipara vai divciparu skaitli, un beidzot ar etalonapjoma darbībām maksājumu bilances un EFSM aizdevumu kontekstā.
- Piesaistītie līdzekļi tiek aizdoti saņēmējvalstij ar kompensējošām darbībām, t. i., ar to pašu kuponu, termiņu un apjomu. Neraugoties uz kompensējošo darbību metodoloģiju, obligāciju parāda apkalpošana ir ES juridisks pienākums, kas nodrošina savlaicīgu obligāciju apmaksu pilnā apmērā. Šim nolūkam MB atbalsta saņēmēji ir lūgti atmaksas summas deponēt 7 dienas pirms noteiktā datuma un EFSM saņēmēji — 14 dienas iepriekš, lai Komisijas rīcībā būtu pietiekams laiks nodrošināt savlaicīgus maksājumus jebkuros apstākļos.
- Attiecībā uz katras valsts programmu ar Padomes un Komisijas lēmumiem tiek noteikta kopējā summa, maksājumu daļas, maksimālais individuālais dzēšanas termiņš un aizdevumu paketes maksimālais vidējais dzēšanas termiņš. Pēc tam Komisija un saņēmējvalsts vienojas par aizdevuma/finansējuma parametriem, tostarp par daļu maksājumiem un laidīnu maksājumiem. Turklāt visu aizdevuma daļu izmaksa, izņemot pirmo, ir atkarīga no stingriem atbilstības nosacījumiem, kas ietver SVF atbalstam līdzīgus noteikumus kopīgās ES/SVF finanšu palīdzības kontekstā, kas ir vēl viens faktors, kas ietekmē finansējuma grafiku.
- Tas nozīmē, ka emitēšanas laiks un termiņi ir atkarīgi no saistītām ES aizdevumu darbībām.
- Finansējums ir izteikts tikai euro, un termiņu diapazons ir no 5 līdz 30 gadiem.
- Aizņēmumi ir ES tiešas un beznosacījuma saistības, ko garantē 28 dalībvalstis.
- Ja saņēmējvalsts nepilda saistības, parāda apkalpošanai maksājumus, ja iespējams, izmanto pieejamo Komisijas naudas līdzekļu atlikumu kasē. Ja tas nav iespējams, Komisija nepieciešamos līdzekļus ņem no dalībvalstīm. Saskaņā ar ES pašu resursu tiesību aktiem (Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 12. pants) ES dalībvalstīm ir juridisks pienākums darīt pieejamus pietiekamus līdzekļus, lai izpildītu ES saistības. Tādējādi ieguldītāji ir pakļauti tikai ES kredītriskam, nevis finansēto aizdevumu saņēmēju kredītriskam.
- Kompensējošie aizdevumi nodrošina, ka ES budžets nav pakļauts nekādam procentu likmju vai ārvalstu valūtas riskam.

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Turklāt **Euratom** kā juridiska persona (ko pārstāv Komisija) aizņemas naudu, ko tā aizdod gan dalībvalstīm, gan valstīm, kas nav dalībvalstis, lai finansētu projektus saistībā ar energoiekārtām. Visbeidzot, likvidējamā Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (**EOTK**) pēc tāda parāda pārstrukturēšanas, kura saņēmējs ir parādnieks, kas nepilda saistības, 2002. un 2007. gadā iegādājusies parādzīmes no EIB (to reitings ir AAA). Balances datumā šo parādzīmju bilances vērtība ir EUR 221 miljons.

Sīkāka informācija par katru no šiem instrumentiem ir norādīta turpmāk. Spēkā esošās procentu likmes (norādītas kā procentu likmju diapazons) ir šādas:

Aizdevumi	31.12.2012.	31.12.2011.
Makrofinansialais atbalsts (MFA)	0,298 %-4,54 %	1,58513 %-4,54 %
<i>Euratom</i>	0,431 %-5,76 %	1,067 %-5,76 %
MB	2,375 %-3,625 %	2,375 %-3,625 %
EFSM	2,375 %-3,750 %	2,375 %-3,50 %
Likvidējamā EOTK	5,2354 %-5,8103 %	1,158 %-5,8103 %

Aizņēmumi	31.12.2012.	31.12.2011.
Makrofinansialais atbalsts (MFA)	0,298 %-4,54 %	1,58513 %-4,54 %
<i>Euratom</i>	0,351 %-5,6775 %	0,867 %-5,6775 %
MB	2,375 %-3,625 %	2,375 %-3,625 %
EFSM	2,375 %-3,750 %	2,375 %-3,50 %
Likvidējamā EOTK	6,92 %-9,78 %	1,158 %-9,2714 %

7.1.2. Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms (EFSM)

EFSM nominālvērtība			miljonos EUR
	Īrija	Portugāle	Kopā
Piešķirtie aizdevumi kopā	22 500	26 000	48 500
Izmaksāti 31.12.11.	13 900	14 100	28 000
Izmaksāti 2012. gadā	7800	8000	15 800
Aizdevumi, kas izmaksāti 31.12.12.	21 700	22 100	43 800
Aizdevumi, kas atmaksāti līdz 31.12.12.*	0	0	0
Neatmaksātie aizdevumi 31.12.12.	21 700	22 100	43 800
Neizmantotās summas līdz 31.12.12.	800	3900	4700

* Tabula, kurā norādīts atmaksāšanas grafiks attiecībā uz šiem aizdevumiem, ir ietverta **7.1.3. paskaidrojuma beigās.**

Padome 2010. gada 11. maijā pieņēma Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu (EFSM), lai saglabātu Eiropā finanšu stabilitāti (Padomes Regula (ES) Nr. 407/2010). Mehānisma pamatā ir Līguma 122. panta 2. punkts, un tas atvieglo finansiālas palīdzības piešķiršanu dalībvalstīm, kuras ir nonākušas grūtībās vai kurām draud nopietni sarežģījumi, kurus var izraisīt ārpus to kontroles esoši ārkārtēji apstākļi. Palīdzību var sniegt kā aizdevumu vai kredītlīniju. Komisija aizņemas naudas līdzekļus kapitāla tirgū vai no finanšu iestādēm ES vārdā un pēc tam aizdod šos naudas līdzekļus saņēmējai dalībvalstij. Attiecībā uz katru valsti, kura saņem EFSM aizdevumu, pirms maksājuma veikšanas tiek sagatavots ceturkšņa novērtējums par politikas noteikumu izpildi.

ECOFIN Padomes 2010. gada 9. maija secinājumos mehānisma līdzekļu apjoms ir ierobežots un nepārsniedz EUR 60 miljardus, savukārt juridiskais ierobežojums ir noteikts Padomes Regulas Nr. 407/2010 2. panta 2. punktā, kas aizdevumu vai kredītlīniju neatmaksāto summu samazina līdz tādai, kas pieejama saskaņā ar pašu resursu maksimālo apjomu. Aizņēmumus saistībā ar EFSM ietvaros izmaksātajiem aizdevumiem piešķir no ES budžeta, tādējādi 2012. gada 31. decembrī budžets ir pakļauts maksimālajam iespējamam riskam EUR 44 476 miljonu apmērā saistībā ar šiem aizdevumiem (no kuriem EUR 43,8 miljardi ir nominālvērtība). Tā kā aizņēmumus EFSM ietvaros garantē ES budžets, Eiropas

Parlaments pārbauda Komisijas darbības saistībā ar EFSM un veic kontroli budžeta un izpildes apstiprinājuma procedūras ietvaros.

Ar īstenošanas lēmumu Padome 2010. gada decembrī nolēma piešķirt aizdevumu Īrijai ne vairāk kā EUR 22,5 miljardu apmērā un 2011. gada maijā — aizdevumu Portugālei maksimāli EUR 26 miljardu apmērā. Sākotnējos īstenošanas lēmumos tika noteikta nemainīga procentu likme, kas nozīmē, ka nosacījumi ir līdzīgi SVF atbalsta nosacījumiem. Ar Padomes Īstenošanas lēmumu Nr. 682/2011 un 683/2011 pieņemšanu 2011. gada 11. oktobrī Padome samazināja procentu likmes robežu ar atpakaļejošu datumu un vidējo atmaksas termiņu palielināja no 7,5 gadiem līdz 12,5 gadiem un atsevišķu daļu termiņu — līdz 30 gadiem. *ECOFIN* 2013. gada 12. aprīlī piekrita turpmāk pagarināt maksimālo vidējo dzēšanas termiņu EFSM aizdevumiem Īrijai un Portugālei par 7 gadiem, līdz 19,5 gadiem. Pagarinājums izlīdzinātu parāda atmaksas profilu abām valstīm un samazinātu refinansēšanas vajadzības laikposmā pēc programmas.

Saskaņā ar EFSM ES plāno turpmāk emitēt obligācijas 2013. gada pēdējā ceturksnī par kopējo summu EUR 3 miljardi Īrijai un Portugālei. EFSM vairs neiesaistīties jaunās finansēšanas programmās un neslēgs jaunus nolīgumus par aizdevumu mehānismiem, bet aktīvi darbosies, finansējot nepabeigtās programmas Portugālei un Īrijai (skatīt arī **7.2.2.** paskaidrojumu).

7.1.3. Maksājumu bilances (MB) atbalsts

Maksājumu bilances aizdevums ir uz politiku balstīts finanšu instruments, kas ir izmantots atkārtoti, lai sniegtu vidēja termiņa finansiālu atbalstu ES dalībvalstīm. Saskaņā ar šo mehānismu var piešķirt aizdevumus dalībvalstīm, kurām ir vai kuras nopietni apdraud grūtības sakarā ar to maksājumu bilanci vai kapitāla kustībām. Šo iespēju var izmantot tikai dalībvalstis, kuras vēl nav ieviesušas euro. Maksimālā aizdevuma summa ir EUR 50 miljardi. Aizņēmumus saistībā ar šiem aizdevumiem garantē no ES budžeta, tādējādi līdz 2012. gada 31. decembrim budžets ir pakļauts maksimālajam iespējamam riskam EUR 11 623 miljonu apmērā saistībā ar šiem aizdevumiem (no kuriem EUR 11,4 miljardi ir nominālvērtība).

MB nominālvērtība				<i>miljonos EUR</i>
	Ungārija	Latvija	Rumānija	Kopā
Piešķirtie aizdevumi kopā	6500	3100	6400	16 000
Izmaksāti 2008. gadā	2000	-	-	2000
Izmaksāti 2009. gadā	3500	2200	1500	7200
Izmaksāti 2010. gadā	-	700	2150	2850
Izmaksāti 2011. gadā	-	-	1350	1350
Izmaksāti 2012. gadā	-	-	-	-
Aizdevumi, kas izmaksāti līdz 31.12.2012.	5500	2900	5000	13 400
Aizdevumi, kas atmaksāti līdz 31.12.2012.	(2000)	-	-	(2000)
Piešķirtā summa 31.12.2012.	3500	2900	5000	11 400
Neizmantotā summa 31.12.2012.	0	0	1400	1400

* Tabula, kurā norādīts atmaksāšanas grafiks attiecībā uz šiem aizdevumiem, ir ietverta šā paskaidrojuma beigās.

Laikā no 2008. gada novembra līdz 2012. gada beigām aizdevumi par kopējo summu EUR 16 miljardi tika piešķirti Ungārijai, Latvijai un Rumānijai, no šīs summas līdz 2011. gada beigām tika izmaksāti EUR 13,4 miljardi. Jāņem vērā, ka MB atbalsta programma Ungārijai beidzās 2010. gada novembrī (neizmantotais apjoms bija EUR 1 miljards) un pirmais atmaksājums EUR 2 miljardu apmērā tika saņemts, kā plānots — 2011. gada decembrī. MB atbalsta programma Latvijai beidzās 2012. gada janvārī (neizmantotais apjoms bija EUR 200 miljoni). Pirmā MB atbalsta programma Rumānijai beidzās 2012. gada maijā, un valstij tika izmaksāta visa piešķirtā summa.

Rumānija 2011. gada februārī pieprasīja turpmāku finanšu atbalsta programmu piesardzības pasākumu veidā MB instrumenta ietvaros, lai atbalstītu ekonomikas izaugsmes reformu atsākšanu. Padome 2011. gada 12. maijā nolēma piešķirt ES MB atbalstu piesardzības pasākumu veidā par summu EUR 1,4 miljardi (Padomes Lēmums 2011/288/ES); ja atbalsts tiktu pieprasīts, tas tiktu piešķirts kā aizdevums ar maksimālo termiņu uz septiņiem gadiem. Šis atbalsts beidzās 2013. gada marta beigās, un valsts to neizmantoja.

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Tabulā turpmāk sniegts pārskats par plānoto atmaksas grafiku, izteiktu nominālvērtībā, saistībā ar piešķirtajiem EFSM un MB aizdevumiem šo finanšu pārskatu parakstīšanas dienā:

Gads	MB			EFSM			Kopā	
	Ungārija	Latvija	Rumānija	Kopā	Īrija	Portugāle	Kopā	Kopā
2014	2,0	1,0		3,0				3,0
2015		1,2	1,5	2,7	5,0		5,0	7,7
2016	1,5			1,5		4,75	4,75	6,25
2017			1,15	1,15				1,15
2018			1,35	1,35	3,9	0,6	4,5	5,85
2019		0,5	1,0	1,5				1,5
2021					3,0	6,75	9,75	9,75
2022						2,7	2,7	2,7
2025		0,2		0,2				0,2
2026					2,0	2,0	4,0	4,0
2027					1,0	2,0	3,0	3,0
2028					2,3		2,3	2,3
2032					3,0		3,0	3,0
2038						1,8	1,8	1,8
2042					1,5	1,5	3,0	3,0
Kopā	3,5	2,9	5,0	11,4	21,7	22,1	43,8	55,2

miljardos EUR

7.1.4. MFA, EURATOM un likvidējamā EOTK

MFA ir uz politiku balstīts finanšu instruments konkrētam mērķim nepiesaistīta atbalsta sniegšanai maksājumu bilances un/vai budžeta jomā trešām partnervalstīm, kuras ģeogrāfiski atrodas tuvu ES teritorijai. Tie ir vidēja termiņa/ ilgtermiņa aizdevumi vai dotācijas, vai atbilstīga to kombinācija, kas parasti papildina finansējumu saistībā ar SVF atbalstīto korekciju un reformu programmu. 2012. gada 31. decembrī Komisija bija noslēgusi aizdevumu līgumus par papildu EUR 100 miljoniem, taču līdz gada beigām partneri šos līdzekļus vēl nebija izmantojuši. Komisija nav saņēmusi trešo personu garantijas šiem aizdevumiem, bet tos garantē Garantiju fonds (skatīt 2.4. paskaidrojumu).

Euratom ir viena no ES juridiskajām personām, un to pārstāv Eiropas Komisija. Tā piešķir aizdevumus dalībvalstīm, lai finansētu ieguldījumu projektus dalībvalstīs, kas saistīti ar rūpniecisku elektroenerģijas ražošanu atomelektrostacijās un ar degvielas cikla iekārtām rūpniecības vajadzībām. Tā piešķir arī aizdevumus valstīm, kas nav dalībvalstis, lai uzlabotu drošības un efektivitātes līmeni atomelektrostacijās un kodoldegvielas cikla iekārtās, kuras darbojas vai tiek būvētas. No trešām personām ir saņemtas garantijas EUR 423 miljonu apmērā (EUR 447 miljonu apmērā 2011. gadā) attiecībā uz šiem aizdevumiem.

EOTK aizdevumi ietver aizdevumus, ko piešķir likvidējamā EOTK no aizņemtiem līdzekļiem saskaņā ar EOTK līguma 54. un 56. pantu, kā arī trīs nekotētus parāda vērtspapīrus, kurus emitējuši Eiropas Investīciju banka (EIB), lai segtu parādu, kas izveidojies parādniekam, kas nepilda saistības. Šie parāda vērtspapīri tiks turēti līdz to galīgajam dzēšanas termiņam (2017. un 2019. gads), lai segtu attiecīgo aizņēmumu apkalpošanas izmaksas. Uzskaites vērtības pārmaiņas ir uzkrāto procentu pārmaiņas, kurām pieskaitīta samaksāto uzcenojumu attiecīgā gada amortizācija un sākotnējās darījumu izmaksas, aprēķinā izmantojot efektīvās procentu likmes metodi.

7.2. STARPVALDĪBU FINANŠU STABILITĀTES MEHĀNISMI, UZ KURIEM NEATTIECAS ES LĪGUMS

7.2.1. Eiropas finanšu stabilitātes instruments (EFSI)

Eiropas finanšu stabilitātes instrumentu (EFSI) izveidoja eurozonas dalībvalstis pēc *ECOFIN* Padomes lēmuma, kas tika pieņemts 2010. gada 9. maijā. Tā uzdevums ir saglabāt finanšu stabilitāti Eiropā, sniedzot finansiālu atbalstu eurozonas dalībvalstīm. Saskaņā ar pašreizējo pamat nolīgumu paredzams, ka pēc 2013. gada 1. jūlija EFSI vairs nebūs pieejams jauniem aizdevumiem (skatīt 7.2.2. paskaidrojumu). Saskaņā ar vienošanos starp eurozonas valstu/valdību vadītājiem, kas tika panākta 2011. gada jūlijā, EFSI ir tiesīgs izmantot šādus instrumentus atbilstoši attiecīgajiem nosacījumiem:

- piešķirt aizdevumus valstīm, kuras ir nonākušas finansiālās grūtībās;
- veikt intervences primārajos un sekundārajos parāda tirgos; intervence sekundārajā tirgū notiks, vienīgi pamatojoties uz ECB analīzi, kurā atzīts, ka pastāv īpaši finanšu tirgus apstākļi un finanšu stabilitātes riski;
- rīkoties, pamatojoties uz piesardzības pasākumu programmu;
- finansēt finanšu iestāžu rekapitalizāciju, izsniedzot aizdevumus valdībām;
- papildus jaunai emitēšanai, ko veic neaizsargātās dalībvalstīs, sniegt sertifikātus par daļēju aizsardzību pret riskiem.

EFSI atbalsta eurozonas dalībvalstu garantiju saistības par kopējo summu EUR 780 miljardi, un tā aizdošanas kapacitāte ir EUR 440 miljardi. To negarantē ES budžets. EFSI ir Luksemburgā reģistrēta komercsabiedrība, kura pieder eurozonas dalībvalstīm un uz kuru neattiecas ES līgums, tādējādi tas nav ES struktūra, ir pilnībā pastāvīgs un netiek konsolidēts ES finanšu pārskatos. Attiecīgi tas neietekmē ES finanšu pārskatus, izņemot turpmāk aprakstītos ieņēmumus no sankcijām.

Komisija ir atbildīga par vienošanās procesu par politikas nosacījumiem, kas saistīti ar finansiālo atbalstu, un par atbilstības uzraudzību šiem nosacījumiem. Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1173/2011 ļauj dalībvalstīm, kuru valūta ir euro, piemērot sankcijas soda naudu veidā. Šīs soda naudas, kas iepriekšējā gadā bija 0,2 % no attiecīgās dalībvalsts IKP, var piemērot gadījumos, kad dalībvalsts nav veikusi piemērotus pasākumus, lai koriģētu pārmērīgo budžeta deficītu, vai gadījumos, kad veikta manipulācija ar statistikas datiem. Līdzīgi arī Regula (ES) Nr. 1174/2011 par makroekonomisko nelīdzsvarotību paredz ikgadējas soda naudas eurozonas dalībvalstīm 0,1 % no IKP apmērā gadījumos, kad dalībvalstis nav veikušas pieprasītos koriģējošos pasākumus, vai gadījumos, kad nav iesniegts pietiekams koriģējošo darbību plāns. Ar Regulu (ES) Nr. 1177/2011 tika atjaunināta Regula (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu. Šī atjauninātā regula paredz arī iespēju piemērot soda naudas eurozonas dalībvalstīm (0,2 % no IKP plus mainīgais komponents). Saskaņā ar visām trim regulām jebkuras Komisijas iekasētās soda naudas nodod EFSI vai mehānismam, kas to aizstāj. Pašlaik ir paredzēts, ka šādas soda naudas tiks ieskaitītas ES budžetā un pēc tam nodotas EFSI. Tas nozīmē, ka šie naudas līdzekļi tiktu uzskaitīti gan kā budžeta ieņēmumi, gan kā izdevumi, tādējādi neietekmējot kopējos budžeta rezultātus. Tāpat arī tiem nebūtu nekādas ietekmes uz saimnieciskās darbības rezultātiem, kā tas noteikts ES finanšu pārskatos.

EFSI nominālvērtība	<i>miljonos EUR</i>			
	Īrija	Portugāle	Grieķija*	Kopā
Piešķirtie aizdevumi kopā	17 700	26 000	109 100	152 800
Izmaksātie aizdevumi 31.12.2012.	12 000	18 200	73 700	103 900
Atmaksātie aizdevumi 31.12.2012.	-	-	-	-
Piešķirtie aizdevumi 31.12.2012.	12 000	18 200	73 700	103 900
Neizmantotās summas 31.12.2012.	5700	7800	35 400	48 900

*2. programma

7.2.2. Eiropas Stabilizācijas mehānisms (ESM)

Eiropadome 2010. gada 17. decembrī vienojās par to, ka eurozonas dalībvalstīm ir nepieciešams izveidot pastāvīgu stabilizācijas mehānismu, proti, Eiropas Stabilizācijas mehānismu (ESM) – starpvaldību organizāciju, kas atbilst starptautiskajām publiskajām tiesībām, bet uz kuru neattiecas ES līgums. 2012. gada 2. februārī 17 eurozonas dalībvalstis parakstīja ESM līgumu, un tas stājās spēkā 2012. gada oktobrī. ESM ir uzņēmis pienākumus, ko pašlaik pilda EFSM, un pēc 2013. gada 1. jūlija tas pildīs arī EFSI uzdevumus, tādējādi kļūstot par vienīgo un pastāvīgo mehānismu, kas reaģē uz eurozonas

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

dalībvalstu pieprasījumiem sniegt finansiālo palīdzību. Attiecīgi EFSI un EFSM turpmāk vairs neiesaistīsies jaunās finansēšanas programmās un neslēgs jaunus aizdevumu nolīgumus, bet aktīvi turpinās finansēt nepabeigtās programmas Portugālei, Īrijai un Grieķijai. Tādējādi saskaņā ar EFSM piešķirtie aizdevumi tiks izmaksāti un atmaksāti saskaņā ar EFSM noteikumiem un attiecīgos aizņēmumus joprojām garantēs no ES budžeta, un tie paliks ES bilanci. ESM izveide neietekmēs saskaņā ar EFSM pastāvošās saistības. Tāpat jāņem vērā, ka ES budžets negarantēs ESM aizņēmumus.

ESM balstīsies uz stabilu kapitāla struktūru ar kopējo parakstīto kapitālu EUR 700 miljardu apmērā, no kuriem EUR 80 miljardi būs iemaksātais kapitāls, ko nodrošina eurozonas dalībvalstis. Ar šādu kapitālu tā aizdošanas kapacitātei vajadzētu sasniegt EUR 500 miljardus. ESM ietvaros piešķirtajai palīdzībai piemēros nosacījumus, kas ir piemēroti izvēlētajam atbalsta instrumentam. Saņēmējām dalībvalstīm piešķirtajiem aizdevumiem piemēros nosacījumus par stingru ekonomisko un fiskālo korekciju programmu saskaņā ar esošajiem nolīgumiem. Šis mehānisms būs atsevišķa juridiska persona, un to tieši finansēs eurozonas dalībvalstis, tāpēc tas nav ES struktūra un neietekmēs ne ES finanšu pārskatus, ne ES budžetu, izņemot iespējamus ieņēmumus no sankcijām, kā tas aprakstīts turpmāk. Komisija ir atbildīga par to, lai vienotos par politikas nosacījumiem, kas saistīti ar finansiālo palīdzību, un par atbilstības uzraudzību šiem nosacījumiem (tāpat kā attiecībā uz EFSF). Par katru valsti, kura saņem finansiālu atbalstu no ESM, tiks veikti regulāri novērtējumi par politikas nosacījumu izpildi, pirms tiek izmaksāta nākamā daļa.

Kā tas minēts iepriekš, saskaņā ar Regulām (ES) Nr. 1173/2011, 1174/2011 un 1177/2011 iekasētās soda naudas ieskaitīs ES budžetā un, tiklīdz EFSF darbības termiņš beigsies, tās nodos ESM. Turklāt Līgums par stabilitāti, saskaņošanu un pārvaldību, ko parakstījušas 25 dalībvalstis (izņemot Apvienoto Karalisti un Čehiju), paredz soda maksājumus jebkurai „līgumslēdzējai pusei”, ja attiecīgā dalībvalsts nav veikusi nepieciešamos pasākumus, lai novērstu deficīta kritērija pārkāpumu. Noteiktie sodi (kas nedrīkst pārsniegt 0,1 % no IKP) būs maksājami ESM, ja tos piemēros eurozonas dalībvalstīm (tādējādi neietekmējot ES budžeta rezultātus, kā tas minēts EFSF gadījumā iepriekš), vai arī ES budžetā, ja tos piemēros dalībvalstīm, kas nav eurozonā, — skatīt Līguma 8. panta 2. punktu. Pēdējā minētajā gadījumā sankciju summa kā ieņēmumi tiks ieskaitīta ES budžetā un attiecīgi atspoguļota finanšu pārskatos.

ESM nominālvērtība

miljonos EUR

	Spānija
Piešķirtie aizdevumi kopā	100 000
Izmaksātie aizdevumi 31.12.2012.	39 468
Atmaksātie aizdevumi 31.12.2012.	-
Piešķirtie aizdevumi 31.12.2012.	39 468
Neizmantotās summas 31.12.2012.	60 532

8. FINANŠU RISKU PĀRVALDĪBA

Turpmāk atklātā informācija par ES finanšu risku pārvaldību attiecas uz:

- aizdevumu un aizņēmumu darbībām, ko veic Eiropas Komisija, izmantojot Eiropas Finanšu stabilitātes mehānismu (EFSM), maksājumu bilanci (MB), makrofinansiālo atbalstu (MFA), *Euratom* pasākumus un (likvidējamo) Eiropas Ogļu un tērauda kopienas;
- Eiropas Komisijas veiktajām kases operācijām ES budžeta izpildei, tostarp soda naudu saņemšanu;
- Garantiju fondu ārējai darbībai.

8.1. RISKU VEIDI

Tirgus risks ir risks, ka tirgus cenu pārmaiņu dēļ var svārstīties finanšu instrumenta patiesā vērtība vai nākotnes naudas plūsmas. Tirgus risks ietver ne tikai iespējamus zaudējumus, bet arī iespējamo peļņu. Tas aptver valūtas risku, procentu likmju risku un citus cenu riskus (ES nav pakļauta nozīmīgam citam cenu riskam).

1. **Valūtas risks** ir risks, ka ES operācijas vai ieguldījumu vērtību var ietekmēt valūtas kursa pārmaiņas. Šo risku rada tas, ka mainās vienas valūtas cena pret otru valūtu.
2. **Procentu likmes risks** ir iespējamība, ka procentu likmju kāpuma dēļ samazināsies vērtspapīra, jo īpaši obligācijas, vērtība. Vispārīgi runājot, augstākas procentu likmes izraisīs nemainīgas likmes obligāciju cenu kritumu un otrādi.

Kreditrisks ir risks ciest zaudējumus, kurus rada parādnieka/aizņēmēja neveikts maksājums par aizdevumu vai citu kredītlīniju (pamatsummas vai procentu, vai abu maksājums) vai citu līgumsaistību nepildīšana. Saistību nepildes gadījumi ietver atmaksas kavēšanos, aizņēmēja maksājumu pārstrukturēšanu un bankrotu.

Likviditātes risks ir risks, kas rodas, ja ir grūtības pārdot aktīvu, piemēram, risks, ka konkrēto vērtspapīru vai aktīvu nevarēs pietiekami ātri pārdot tirgū, lai novērstu zaudējumus vai izpildītu saistības.

8.2. RISKĀ PĀRVALDĪBAS POLITIKA

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Aizdevumu un aizņēmumu darījumus, kā arī attiecīgo finanšu līdzekļu pārvaldību ES veic saskaņā ar attiecīgiem Padomes lēmumiem, ja tie ir piemērojami, un saskaņā ar iekšējām pamatnostādņēm. Ir izstrādātas rakstiskas procedūru rokasgrāmatas, kas aptver tādas konkrētas jomas kā aizņēmumi, aizdevumi un finanšu līdzekļu pārvaldība, un tās izmanto attiecīgās funkcionālās struktūrvienības. Saskaņā ar vispārīgu noteikumu netiek veikta nekāda darbība, lai kompensētu procentu likmju pārmaiņas vai ārvalstu valūtu maiņas kursa pārmaiņas (riskā ierobežošanas darbība), jo aizdevumu darbības parasti tiek finansētas, izmantojot kompensējošus aizņēmumus, tāpēc neveidojas atvērtas procentu likmju vai valūtas pozīcijas. Regulāri tiek uzraudzīta kompensējošās metodes piemērošana.

Saistību izbeigšanu pārvalda Eiropas Komisija, un likvidējamajai EOTK nav paredzēti jauni aizdevumi vai atbilstīgs finansējums. Jauni EOTK aizņēmumi ir ierobežoti un attiecas tikai uz refinansēšanu ar mērķi samazināt fondu izmaksas. Attiecībā uz kases operācijām ievēro piesardzīgas vadības principus nolūkā ierobežot finanšu riskus.

Kases operācijas

Komisijas veikto kases operāciju pārvaldības noteikumi un principi ir noteikti Padomes Regulā Nr. 1150/2000 (kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Regulu Nr. 2028/2004 un Regulu Nr. 105/2009), Finanšu regulā (Padomes Regula Nr. 1605/2002, kurā grozījumi izdarīti ar Padomes Regulām Nr. 1995/2006, Nr. 1525/2007 un Nr. 1081/2010) un tās īstenošanas kārtībā (Komisijas Regula Nr. 2342/2002, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulām Nr. 1261/2005, Nr. 1248/2006 un Nr. 478/2007).

Saskaņā ar iepriekš minētajām regulām ir piemērojami turpmāk minētie galvenie principi.

- Pašu resursus apmaksā dalībvalstis, iemaksājot summas kontos, kurus šajā nolūkā Komisijas vārdā atver Valsts kasē vai struktūrā, ko izraugās katra dalībvalsts. Iepriekš minētos kontus Komisija drīkst izmantot tikai, lai nodrošinātu savas vajadzības pēc naudas līdzekļiem.
- Dalībvalstis pašu resursus apmaksā savas valsts valūtā, turpretim Komisijas maksājumi galvenokārt tiek veikti euro.
- Komisijas vārdā atvērto bankas kontus nedrīkst pārtērēt. Šis ierobežojums neattiecas uz Komisijas pašu resursu kontiem gadījumā, ja nav izpildītas saistības attiecībā uz aizdevumiem, kas piešķirti vai garantēti saskaņā ar ES Padomes regulām un lēmumiem, kā arī nosacījumiem gadījumos, kad naudas līdzekļu prasības pārsniedz kontos esošos aktīvus.
- Līdzekļus bankas kontos, kas ir citās valūtās, nevis euro, izmanto maksājumiem tajās pašās valūtās vai periodiski konvertē euro.

Papildus pašu resursu kontiem Komisija atver citus bankas kontus centrālajās bankās un komercbankās, lai veiktu maksājumus un saņemtu citus ieņēmumus, kas nav dalībvalstu iemaksas budžetā.

Kases un maksājumu operācijas lielā mērā ir automatizētas un balstītas uz modernām informācijas sistēmām. Tiek piemērotas īpašas procedūras, lai garantētu sistēmu drošību un nodrošinātu pienākumu sadali saskaņā ar Finanšu regulu, Komisijas iekšējās kontroles standartiem un revīzijas principiem.

Komisijas kases un maksājumu operāciju vadību regulē rakstveida pamatnostādņu un procedūru kopums, kura mērķis ir samazināt darbības un finanšu risku un nodrošināt atbilstošu kontroles līmeni. Tās ietver dažādas darbības jomas (piemēram, maksājuma izpilde un naudas pārvaldība, naudas plūsmas prognozēšana, darbības nepārtrauktība utt.), turklāt pamatnostādņu un procedūru ievērošana regulāri tiek pārbaudīta. Turklāt Budžeta (*BUDG*) ĢD un Ekonomikas un finanšu lietu (*ECFIN*) ĢD apmainās ar informāciju par riska pārvaldību un labākajiem riska darījumiem.

Soda naudas

Provizoriski iekasētas soda naudas: noguldījumi

Summas, kas saņemtas pirms 2010. gada, paliek tādu banku kontos, kuras ir īpaši izvēlētas provizoriski iekasētu soda naudu noguldījumu veidošanai. Bankas tiek izvēlētas atbilstīgi Finanšu regulā noteiktajai konkursa procedūrai. Līdzekļu izvietojumu īpašā bankā nosaka saskaņā ar iekšējo riska pārvaldības politiku, kurā definētas kredītreitinga prasības un līdzekļu apjoms, kādu var izvietot un kas ir proporcionāls darījuma partnera pašu kapitālam. Regulāri tiek noteikti un novērtēti finanšu un darbības riski un pārbaudīta to atbilstība iekšējai politikai un procedūrām.

Provizoriski iekasētas soda naudas: BUFI portfelis

No 2010. gada provizoriski iekasēto soda naudu summas iegulda īpaši izveidotā fondā *BUFI*. Aktīvu pārvaldību provizoriski iekasētajām soda naudām veic Komisija saskaņā ar iekšējām vadlīnijām un aktīvu pārvaldības vadlīnijām. Ir izstrādātas procedūru rokasgrāmatas, kas aptver tādas konkrētas jomas kā kases operāciju pārvaldība, un tās izmanto attiecīgās funkcionālās struktūrvienības. Tiek regulāri noteikti un novērtēti finanšu un darbības riski un pārbaudīta atbilstība iekšējām pamatnostādņām un procedūrām.

Aktīvu pārvaldības mērķis ir ieguldīt Komisijai samaksātās soda naudas tā, lai

- a) nodrošinātu līdzekļu vieglu pieejamību vajadzības gadījumā, vienlaikus
- b) cenšoties parastajos apstākļos panākt peļņu, kas vidēji ir vienāda ar *BUFI* kritērija peļņu mīnus izmaksas.

Ieguldījumi ir ierobežoti, un attiecas tikai uz šādām kategorijām: termiņnoguldījumiem eurozonas centrālajās bankās, eurozonas valsts parādzīmju aģentūrās, valstij pilnībā piederošās vai valsts garantētās bankās vai pārvalstu iestādēs; obligācijām, vekseliem un noguldījumu sertifikātiem, ko emitējušas valsts iestādes un kas rada tiešu valsts parādu eurozonā, vai ko ir emitējušas pārvalstu iestādes.

Banku garantijas

Ievērojamu daļu finanšu iestāžu izsniegto garantiju Komisija tur saistībā ar soda naudām, ko tā piemēro sabiedrībām, kas pārkāpj ES konkurences noteikumus (skatīt **2.9.1.** paskaidrojumu). Sabiedrības, kurām tiek uzlikta soda nauda, izmanto šīs garantijas kā alternatīvu provizoriska maksājuma veikšanai. Garantijas tiek pārvaldītas atbilstīgi iekšējai riska pārvaldības politikai. Tiek regulāri noteikti un novērtēti finanšu un darbības riski un pārbaudīta atbilstība iekšējai politikai un procedūrām.

Garantiju fonds

Noteikumus un principus attiecībā uz Garantiju fonda (skatīt **2.4.** paskaidrojumu) aktīvu pārvaldību nosaka 1994. gada 25. novembra vienošanās starp Eiropas Komisiju un Eiropas Investīciju banku (EIB) un turpmākie 1996. gada 17. un 23. septembra, 2002. gada 8. maija, 2008. gada 25. februāra un 2010. gada 9. novembra grozījumi. Garantiju fonda valūta ir tikai euro. Tas veic ieguldījumus tikai šajā valūtā, lai izvairītos no ārvalstu valūtas riska. Aktīvu pārvaldība balstās tradicionālajos piesardzības noteikumos, kas ir jāievēro attiecībā uz finanšu darbību. Īpaša uzmanība ir jāpievērš risku samazināšanai, un ir jānodrošina, lai pārvaldītos aktīvus varētu pārdot vai nodot bez lielas kavēšanās, ņemot vērā segtās saistības.

8.3. VALŪTAS RISKI

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Lielākā daļa finanšu aktīvu un saistību ir euro, tāpēc ES nav pakļauta ārvalstu valūtas riskam. Tomēr ES izsniedz aizdevumus ASV dolāros, izmantojot finanšu instrumentu *Euratom*, kurus finansē no aizņēmumiem ar līdzvērtīgu summu ASV dolāros (kompensējoša darbība). Bilances datumā ES nav ārvalstu valūtas risks attiecībā uz *Euratom*. Likvidējamajai EOTK ir neliela neto pozīcija ārvalstu valūtā, kas ir ekvivalenta EUR 1,35 miljoniem, kuru veido aizdevumi mājokļa iegādei, kuru ekvivalents ir EUR 1,13 miljoni, un norēķinu konta atlikumi, kuru ekvivalents ir EUR 0,22 miljoni.

Kases operācijas

Dalībvalstu samaksātie pašu resursi valūtās, kas nav euro, tiek turēti pašu resursu kontos saskaņā ar Regulu par pašu resursiem. Kad tie ir vajadzīgi maksājumu veikšanai, tos konvertē euro. Šo līdzekļu pārvaldības kārtību nosaka iepriekš minētā regula. Atsevišķos gadījumos šos līdzekļus izmanto tieši, lai veiktu maksājumus tajās pašās valūtās.

Komisijai komercbankās ir vairāki konti ES valūtās, kas nav euro, un ASV dolāru un Šveices franku konti, lai veiktu maksājumus šajās valūtās. Šos kontus papildina atkarībā no veicamo maksājumu summas, tāpēc to atlikumi nav pakļauti valūtas riskam.

Ja dažādi ieņēmumi (izņemot pašu resursus) tiek saņemti valūtās, kas nav euro, tos vai nu pārskaita uz Komisijas kontiem tajās pašās valūtās, ja tie ir vajadzīgi maksājumu izpildei, vai konvertē euro un pārskaita uz euro kontiem. Avansa konti, kas tiek turēti valūtās, kas nav euro, tiek papildināti atkarībā no aprēķināto vietējo īstermiņa maksājumu nepieciešamības tajā pašā valūtā. Šo kontu atlikumi tiek uzturēti atbilstoši to attiecīgajam maksimālajam līmenim.

Soda naudas

Provizoriski iekasētas soda naudas (noguldījumi un BUFI portfelis) un banku garantijas
Tā kā visas soda naudas tiek noteiktas un maksātas euro, valūtas risks nepastāv.

Garantiju fonds

Finanšu aktīvi ir euro, tādēļ valūtas risks nepastāv.

8.4. PROCENTU LIKMES RISKS

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Aizņēmumi un aizdevumi ar mainīgām procentu likmēm

Aizdevumu un aizņēmumu darbības rakstura dēļ ES ir ievērojami aktīvi un saistības, par kuriem tiek maksāti procenti. Ar mainīgām likmēm izsniegtie *MFA* un *Euratom* aizdevumi rada ES procentu likmes risku. Tomēr procentu likmes riski, kas izriet no aizņēmumiem, tiek kompensēti ar aizdevumiem ar līdzvērtīgiem noteikumiem (kompensējošās darbības). Bilances datumā ES ir aizdevumi (nominālvērtību izteiksmē) ar mainīgām likmēm EUR 0,7 miljardu apmērā (EUR 0,8 miljardi 2011. gadā), kuru pārcenošana notiek reizi 6 mēnešos.

Aizņēmumi un aizdevumi ar nemainīgām procentu likmēm

ES ir arī *MFA* un *Euratom* aizdevumi ar nemainīgām procentu likmēm, kuru kopējā summa 2012. gadā ir EUR 271 miljoni (EUR 236 miljoni 2011. gadā) un kuru galīgais atmaksas termiņš ir no viena līdz pieciem gadiem (EUR 25 miljoni) un vairāk nekā pieci gadi (EUR 246 miljoni). Svarīgi ir arī tas, ka ES ir arī desmit aizdevumi saskaņā ar maksājumu bilances finanšu instrumentu ar nemainīgām procentu likmēm, kuru kopējā summa 2012. gadā ir EUR 11,4 miljardi (EUR 11,4 miljardi 2011. gadā) un kuru galīgais atmaksas termiņš ir no viena līdz pieciem gadiem (EUR 8,4 miljardi) un vairāk nekā pieci gadi (EUR 3,0 miljardi). ES ir 18 aizdevumi saskaņā ar *EFSM* finanšu instrumentu ar nemainīgām procentu likmēm, kuru kopējā summa 2012. gadā ir EUR 43,8 miljardi, ar galīgo atmaksas termiņu no viena līdz pieciem gadiem (EUR 9,8 miljardi) un vairāk nekā pieci gadi (EUR 34 miljardi).

Savas darbības rakstura dēļ likvidējamajai EOTK pastāv procentu likmes risks. Procentu likmes risks no aizņēmumiem parasti tiek kompensēts ar aizdevumiem ar līdzvērtīgiem noteikumiem. Attiecībā uz aktīvu pārvaldības operācijām obligācijas ar mainīgām procentu likmēm veido 4 % no EOTK portfeļa. Balances datumā obligāciju portfeli bija 8 % nulles kupona obligāciju.

Kases operācijas

Komisijas kase naudu neaizņemas; tādēļ tā nav pakļauta procentu likmes riskam. Tomēr tā gūst procentu ienākumus no atlikumiem, kurus tā tur dažādos bankas kontos. Tāpēc Komisija ir ieviesusi pasākumus, lai nodrošinātu, ka gūtie procentu ienākumi no tās bankas kontiem regulāri atbilst tirgus procentu likmēm, kā arī to iespējamajām svārstībām.

Konti, kas ir atvērti dalībvalstu kasēs vai valstu centrālajās bankās pašu resursu ieņēmumiem, nesaņem procentu ienākumus un ir bezmaksas. Atlīdzība par visiem citiem kontiem, kas tiek turēti valstu centrālajās bankās, ir atkarīga no katras bankas piedāvātajiem īpašajiem nosacījumiem; piemērojamās procentu likmes ir mainīgas un tiek koriģētas, ņemot vērā tirgus svārstības.

Par komercbanku kontos turētajiem diennakts atlikumiem katru dienu maksā procentus. To pamatā ir mainīga tirgus likme, kurai piemēro līgumā noteikto peļņas normu (pozitīvu vai negatīvu). Procenti lielākajai daļai kontu tiek aprēķināti, pamatojoties uz *EONIA* (euro diennakts vidējais indekss), un tos koriģē, ņemot vērā jebkuras šīs likmes svārstības. Dažiem kontiem procentu aprēķins ir piesaistīts ECB minimālajai likmei, ko ECB izmanto galvenajām refinansēšanas operācijām. Rezultātā ir novērsts risks, ka Komisija saņems procentus atbilstīgi likmēm, kas ir zemākas nekā tirgus likmes.

Soda naudas

Provizoriski iekasētas soda naudas (noguldījumi un BUFI portfelis) un banku garantijas

Noguldījumi un banku garantijas nav pakļauti procentu likmes riskiem. Par noguldījumiem nopelnītie procenti rāda tirgus procentu likmes un arī to iespējamās svārstības. *BUFI* portfelī nav obligāciju ar mainīgām procentu likmēm.

Garantiju fonds

Garantiju fonda parāda vērtspapirus, kuri emitēti ar mainīgām procentu likmēm, ietekmē šo likmju svārstības, savukārt parāda vērtspapīriem ar nemainīgām likmēm pastāv ar to patieso vērtību saistīts risks. Nemainīgas procentu likmes obligācijas bilances datumā veido aptuveni 67 % no ieguldījumu portfeļa (83 % 2011. gadā).

8.5. KREDĪTRISKS

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Kredītrisku pārvalda, vispirms iegūstot valsts garantijas *Euratom* gadījumā, pēc tam izmantojot Garantiju fondu (*MFA* un *Euratom*), pēc tam — izmantojot iespēju nepieciešamos līdzekļus iegūt no Komisijas pašu resursu kontiem dalībvalstīs, un, visbeidzot, izmantojot ES budžetu. Tiesību aktos par pašu resursiem NKI resursiem noteiktais maksimālais ierobežojums ir 1,23 % no dalībvalstu NKI, un 2012. gadā maksājumu apropriāciju segšanai bija faktiski izmantoti 0,93 %. Tas nozīmē, ka 2012. gada 31. decembrī šo garantiju segšanai bija pieejama rezerve 0,3 % apmērā. Ārējo darījumu garantiju fonds tika izveidots 1994. gadā, lai segtu saistību neizpildes risku saistībā ar aizņēmumiem, no kuriem finansē aizdevumus valstīm ārpus ES. Jebkurā gadījumā kredītrisku samazina iespēja izmantot Komisijas pašu resursu kontus dalībvalstīs, pārsniedzot šajos kontos esošos aktīvus, gadījumā, ja parādnieks nespētu pilnībā atmaksāt maksājamās summas. Šajā nolūkā ES ir tiesības vērsties pie visām dalībvalstīm, lai nodrošinātu ES juridiskā pienākuma izpildi pret aizdevējiem.

Attiecībā uz kases operācijām ir jāievēro pamatnostādnes par darījumu partneru izvēli. Tas nozīmē, ka funkcionālā struktūrvienība varēs slēgt darījumus tikai ar atbilstīgām bankām, kurām ir pietiekami darījuma partnera ierobežojumi.

EOTK kredītrisku pārvalda, regulāri veicot analīzi par aizņēmēju spēju izpildīt procentu un parāda atmaksas saistības. Kredītrisku pārvalda arī, iegūstot nodrošinājumu, kā arī valsts, korporatīvas vai personiskas garantijas. 61 % no neatmaksāto aizdevumu kopsummas ir nodrošināts ar dalībvalstu vai līdzvērtīgām (piemēram, valsts iestāžu) garantijām. 30 % no neatmaksātajiem aizdevumiem ir piešķirti bankām vai tos ir garantējušas bankas. Attiecībā uz kases operācijām ir jāievēro pamatnostādnes par darījumu partneru izvēli. Funkcionālā struktūrvienība var slēgt darījumus tikai ar atbilstīgām bankām, kurām ir pietiekami darījuma partnera ierobežojumi.

Kases operācijas

Lielākā daļa Komisijas finanšu līdzekļu saskaņā ar Padomes Regulu (EK, *Euratom*) Nr. 1150/2000 par pašu resursiem tiek turēti kontos, kurus dalībvalstis atvērušas savu iemaksu veikšanai (pašu resursi). Visi

Šie konti ir atvērti dalībvalstu kasēs vai valstu centrālajās bankās. Šīs iestādes nodrošina Komisijai zemāko kredīta (vai darījuma partnera) risku, jo risku uzņemas dalībvalstis. Attiecībā uz Komisijas finanšu līdzekļiem komercbankās, kurus tur maksājumu izpildes vajadzībām, šos kontus papildina uz savlaicīgu norādījumu pamata, un tos automātiski pārvalda kases naudas vadības sistēma. Katrā kontā tur mazāko naudas apjomu, kas atbilst vidējai no šāda konta veikto ikdienas maksājumu summai. Rezultātā šajos kontos turētās summas diennaktī vienmēr ir nelielas (vidēji no EUR 20 miljoniem līdz EUR 100 miljoniem, kas ir sadalīti starp vairāk nekā 20 kontiem), un tādējādi Komisijai pastāv ierobežots risks. Šīs summas ir jāvērtē kontekstā ar vispārējiem atlikumiem kasē, kuri svārstās no EUR 1 miljarda līdz EUR 35 miljardiem, kā arī ar vispārējo 2012. gadā veikto maksājumu summu EUR 139,5 miljardu kopējā apmērā.

Turklāt komercbanku atlasei piemēro īpašas pamatnostādnes, lai vēl vairāk samazinātu darījuma partnera risku, kas pastāv Komisijai.

- Visas komercbankas tiek izvēlētas konkursa kārtībā. Minimālais īstermiņa kredītreitings, kas nepieciešams, lai piedalītos konkursā, ir *Moody's P-1* vai līdzvērtīgs (*S&P A-1* vai *Fitch F1*). Īpašos un pietiekami pamatotos gadījumos ir pieņemams arī zemāks līmenis.
- To komercbanku kredītreitings, kurās Komisijai ir konti, tiek pārbaudīts vismaz reizi mēnesī vai biežāk, ja tas ir nepieciešams. Pastiprināti uzraudzības pasākumi un ikdienas pārskats par komercbanku reitingiem tika pieņemts finanšu krīzes kontekstā un pastāvēja 2012. gadā.
- Delegācijās ārpus ES avansa konti tiek turēti vietējās bankās, kuras tiek izvēlētas, izmantojot vienkāršotu konkursa procedūru. Reitinga prasības ir atkarīgas no vietējās situācijas un var būtiski atšķirties katrā valstī. Lai ierobežotu risku, šo kontu atlikumi tiek turēti zemākajā iespējamā līmenī (ņemot vērā darbības vajadzības); tie tiek regulāri papildināti, un piemēroto augstāko līmeni katru gadu pārskata.

Soda naudas

Provizoriski iekasētās soda naudas: noguldījumi

Bankas, kurās tiek turēti noguldījumi soda naudām, kuras ir provizoriski iekasētas pirms 2010. gada, tiek izvēlētas konkursa kārtībā atbilstīgi riska pārvaldības politikai, kura definē kredītreitinga prasības un līdzekļu apjomu, kādu var turēt proporcionāli darījuma partnera pašu kapitālam.

Komercbankām, kuras ir īpaši atlasītas provizoriski iekasētu soda naudu (nauda, uz ko attiecas izmantošanas ierobežojumi) glabāšanai, parasti ir jāatbilst arī minimālajam ilgtermiņa reitingam A (*S&P* vai līdzvērtīga aģentūra) visās trijās galvenajās kredītreitinga aģentūrās, un vispārīgi tiek prasīts minimālais īstermiņa reitings A-1 (*S&P* vai līdzvērtīga aģentūra). Gadījumā, ja šīs grupas bankām pazemina reitingu, veic īpašus pasākumus. Turklāt katrā bankā glabātā summa ir ierobežota un nepārsniedz noteiktu procentuālo daļu no tās pašu kapitāla, kas mainās atkarībā no katras iestādes reitinga līmeņa. Šāda ierobežojuma aprēķināšanā vērā tiek ņemta arī tādu nenokārtoto garantiju summa, kuras Komisijai izsniegusi viena un tā pati iestāde. Regulāri tiek pārskatīta visu noguldījumu atbilstība piemērotajām politikas prasībām.

Provizoriski iekasētas soda naudas: BUFI portfelis

Attiecībā uz provizoriski iekasētu soda naudu ieguldījumiem Komisija uzņemas kredītrisku, kas ir risks, ka partneris nevarēs pilnībā samaksāt summas termiņā. Riska darījumi ir visvairāk koncentrēti saistībā ar Franciju un Vāciju, jo portfeļa kopējā apjomā katrai no šīm valstīm ir attiecīgi 53 % un 24 %.

Banku garantijas

Ievērojamu daļu finanšu iestāžu izsniegto garantiju Komisija tur saistībā ar soda naudām, ko tā piemēro sabiedrībām, kas pārkāpj ES konkurences noteikumus (skatīt **2.9.1.** paskaidrojumu). Sabiedrības, kurām tiek uzlikta soda nauda, izmanto šīs garantijas kā alternatīvu provizoriska maksājuma veikšanai. 2012. gadā tika pārskatīta riska pārvaldības politika, ko piemēro šādu garantiju pieņemšanai, un tika definēta jauna pieeja, apvienojot kredītreitinga prasības un ierobežotu procentos izteiktu daļu vienam darījuma partnerim (proporcionāli katra darījuma partnera pašu kapitālam), ņemot vērā pašreizējo finanšu situāciju ES. Arī turpmāk Komisijai tiks nodrošināta augsta kredītkvalitāte. Tiek regulāri pārskatīta piešķirto garantiju atbilstība politikas prasībām.

Garantiju fonds

Saskaņā ar līgumu starp ES un EIB par Garantiju fonda pārvaldību visiem starpbanku ieguldījumiem noteiktais minimālais reitings ir *Moody's P-1* vai līdzvērtīgs. 2012. gada 31. decembrī nemainīga termiņa noguldījumi EUR 242 miljonu apmērā (EUR 300 miljoni 2011. gadā) bija veikti ar šādiem darījumu partneriem.

8.6. Likviditātes risks

Aizņēmumu un aizdevumu darbības

Likviditātes risks no aizņēmumiem parasti tiek kompensēts ar aizdevumiem ar līdzvērtīgiem noteikumiem (kompensējošās darbības). Attiecībā uz *MFA* un *Euratom* Garantiju fonds ir likviditātes rezerve (jeb drošības tīkls) gadījumā, ja aizņēmējs nepilda maksājumu saistības un kavē maksājumus. Attiecībā uz maksājumu bilanci Padomes Regulā (EK) Nr. 431/2009 paredzēta procedūra, kas nodrošina pietiekamu laiku, lai iegūtu līdzekļus, izmantojot Komisijas pašu resursu kontus dalībvalstīs. Padomes Regulā (ES) Nr. 407/2010 ir noteikta līdzīga procedūra attiecībā uz EFSM.

Attiecībā uz likvidējamās *EOTK* aktīvu un saistību pārvaldību Komisija ievēro likviditātes prasības, pamatojoties uz izmaksu prognozēm, kuras iegūst, konsultējoties ar atbildīgajiem Komisijas dienestiem.

Kases operācijas

ES budžeta principi nodrošina, lai vispārējie naudas resursi gadam vienmēr būtu pietiekami visu maksājumu veikšanai. Faktiski dalībvalstu kopējās iemaksas ir vienādas ar maksājumu apropriāciju summu budžeta gadam. Tomēr dalībvalstu iemaksas tiek saņemtas pa daļām 12 mēnešos gada laikā, savukārt maksājumiem ir raksturīgs noteikts sezonāls raksturs. Turklāt atbilstīgi Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 (pašu resursu regula) dalībvalstu iemaksas saistībā ar budžetu (budžeta grozījumiem), kas tiek apstiprinātas pēc mēneša (N) 16. datuma, ir pieejamas tikai N+2 mēnesī, savukārt saistīto personu apropriācijas ir pieejamas nekavējoties. Lai nodrošinātu, ka resursi kasē vienmēr ir pietiekami, lai segtu konkrētajā mēnesī veicamos maksājumus, ir ieviesta kārtība regulārai naudas līdzekļu prognozēšanai, un vajadzības gadījumā dalībvalstīm var pieprasīt veikt pašu resursu vai papildu līdzekļu iemaksas avansā un noteikt tām īpašus nosacījumus. Papildus iepriekš minētajam Komisijas ikdienas kases operāciju kontekstā automatizēti naudas pārvaldības rīki nodrošina pietiekamu likviditāti ikvienā Komisijas bankas kontā katru dienu.

Garantiju fonds

Fondu pārvalda, ievērojot principu, ka aktīviem ir jāatbilst pietiekamai likviditātes un līdzekļu iegūšanas iespēju pakāpei saistībā ar attiecīgajām saistībām. Fondam ir jāglabā vismaz EUR 100 miljoni portfeli, kura apmaksas termiņš ir mazāks par 12 mēnešiem un kuru iegulda monetārajos instrumentos. 2012. gada 31. decembrī šo ieguldījumu summa bija EUR 250 miljoni. Turklāt vismaz 20 % fonda nominālās vērtības ir jāveido monetārajiem instrumentiem, nemainīgās likmes obligācijām ar atlikušo dzēšanas termiņu ne vairāk kā viens gads un mainīgās likmes obligācijām. 2012. gada 31. decembrī šī attiecība bija 52 %.

9. INFORMĀCIJA PAR SAISTĪTĀM PERSONĀM

9.1. SAISTĪTĀS PERSONAS

ES saistītās personas ir citas ES konsolidētās struktūras un šo struktūru augstākie vadītāji. Darījumi starp šīm struktūrām notiek ES ikdienas darba ietvaros, un šādā gadījumā saskaņā ar ES grāmatvedības noteikumiem šiem darījumiem nav paredzētas sevišķas prasības par informācijas atklāšanu.

9.2. AUGSTĀKAJIEM VADĪTĀJIEM PIEŠKIRTĀS SUMMAS

Lai atklātu informāciju par saistīto personu darījumiem attiecībā uz Eiropas Komisijas augstāko vadību, šādas personas iedala piecās kategorijās:

1. kategorija: Eiropadomes priekšsēdētājs, Komisijas priekšsēdētājs un Tiesas priekšsēdētājs;

2. kategorija: Komisijas priekšsēdētāja vietnieks un Eiropas Savienības Augstais pārstāvis ārpolitikas un drošības politikas jautājumos, kā arī citi Komisijas priekšsēdētāja vietnieki;

3. kategorija: Padomes ģenerālsekretārs, Komisijas locekļi, Tiesas tiesneši un ģenerālvokāti, Vispārējās tiesas priekšsēdētājs un locekļi, Eiropas Civildienesta tiesas priekšsēdētājs un locekļi, Ombuds un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs;

4. kategorija: Revīzijas palātas priekšsēdētājs un locekļi;

5. kategorija: iestāžu un aģentūru augstāko kategoriju ierēdņi.

Kopsavilkums par piešķirtajām summām ir sniegts turpmāk un papildinformāciju var atrast *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV L 187, 8.8.1967., jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes 2012. gada 24. septembra Regulu (EK, Euratom) Nr. 904/2012 (OV L 269, 4.10.2012.), un OV L 268, 20.10.1977., jaunākie grozījumi izdarīti ar Padomes 2004. gada 30. aprīļa Regulu (EK, Euratom) Nr. 1293/2004 (OV L 243, 15.7.2004.)). Cita informācija ir pieejama arī tīmekļa vietnē *Europa* publicētajos Civildienesta noteikumos, kas ir oficiāls dokuments, kurā aprakstītas visu ES ierēdņu tiesības un pienākumi. Augstākie vadītāji nav saņēmuši no ES aizdevumus ar atvieglotiem noteikumiem.

AUGSTĀKAJAI VADĪBAI PIEŠKIRTĀS FINANŠU SUMMAS

EUR

Piešķirtās summas (darbiniekam)	1. kat.	2. kat.	3. kat.	4. kat.	5. kat.
Pamatalga (mēnesī)	25 351,76	22 963,55 -23 882,09	18 370,84 -20 667,20	19 840,51 -21 126,47	11 681,17 -18 370,84
Uzturēšanās/Ekspatriācijas pabalsts	15 %	15 %	15 %	15 %	16 %
Ģimenes piemaksas					
Mājsaimniecība (% no algas)	2 %+170,52	2 %+170,52	2 %+170,52	2 %+170,52	2 %+170,52
Apgādājams bērns	372,61	372,61	372,61	372,61	372,61
Pirmsskola	91,02	91,02	91,02	91,02	91,02
Izglītība vai	252,81	252,81	252,81	252,81	252,81
Izglītība ārpus darbavietas	505,39	505,39	505,39	505,39	505,39
Pabalsts tiesnešiem, kuri pilda priekšsēdētāja funkcijas	-	-	500 -810,74	-	-
Reprezentācijas pabalsts	1418,07	0-911,38	500 -607,71	-	-
Ikgadējie ceļa izdevumi	-	-	-	-	Jā
Pārvedumi uz dalībvalstīm					
Pabalsts izglītībai *	Jā	Jā	Jā	Jā	Jā
% no algas*	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% no algas bez kk	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %	maks. 25 %
Reprezentācijas izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	-	-
Uzsākot pildīt pienākumus					
Iekārtošanās izdevumi	50 703,52	45 927,10 -47 764,18	36 741,68 -41 334,40	39 681,02 -42 252,94	atmaksā
Ģimenes ceļa izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā
Pārceļšanās izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā
Beidzot pildīt pienākumus					
Izdevumi par iekārtošanos citā dzīvesvietā	25 351,76	22 963,55 -23 882,09	18 370,84 -20 667,20	19 840,51 -21 126,47	atmaksā
Ģimenes ceļa izdevumi	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā	atmaksā
Pārceļšanās izdevumi	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	40 % - 65 %	-
Pāreja (% no algas)**	sedz	sedz	sedz	sedz	fakultatīva
Veselības apdrošināšana					
Pensija (% no algas, pirms nodokļiem)	Maks. 70 %	Maks. 70 %	Maks. 70 %	Maks. 70 %	Maks. 70 %
Atskaitījumi					
Kopienas nodoklis	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %	8 % - 45 %
Veselības apdrošināšana (% no algas)	1,8 % 5,5 %	1,8 % 5,5 %	1,8 % 5,5 %	1,8 % 5,5 %	1,8 % 5,5 %
Īpaša algas nodeva	-	-	-	-	11,6 %
Pensijas atskaitījums					
Personu skaits gada beigās	3	8	91	27	109

* Ar piemērotu korekcijas koeficientu („kk”).

** Maksā pirmos trīs gadus pēc aizbraukšanas.

10. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Komisijas grāmatvedim šo pārskatu nodošanas dienā papildus turpmāk sniegtajai informācijai nebija zināmi nekādi būtiski apstākļi, nedz arī viņam tika ziņots par tādiem, kas būtu atsevišķi jāatspoguļo šajā iedaļā. Gada finanšu pārskati un attiecīgi paskaidrojumi tika sagatavoti, izmantojot visjaunāko pieejamo informāciju, un tā ir atspoguļota iepriekš.

11. KONSOLIDĀCIJAS DARBĪBAS JOMA

11.1. KONSOLIDĒTĀS STRUKTŪRAS

A. KONTROLĒTAS STRUKTŪRAS (51)

1. Iestādes un padomdevējas struktūras (11)

Eiropas Parlaments	Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs
Eiropadome	Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja
Eiropas Komisija	Eiropas Ombuds
Reģionu komiteja	Eiropas Revīzijas palāta
Eiropas Savienības Tiesa	Eiropas Savienības Padome
Eiropas Ārējās darbības dienests	

2. ES aģentūras (38)

2.1. Izpildaģentūras (6)

Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras Izpildaģentūra	Konkurētspējas un jauninājumu izpildaģentūra
Veselības un patērētāju izpildaģentūra	Eiropas Transporta tīkla izpildaģentūra
Pētniecības izpildaģentūra	Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra

2.2. Decentralizētas aģentūras (32)

Eiropas Jūras drošības aģentūra	Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde
Eiropas Zāļu aģentūra	Eiropas Dzelzeļa aģentūra
Eiropas GNSS uzraudzības iestāde	Kopienas Augu šķirņu birojs
Eiropas Ķīmikāliju aģentūra	Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra
Kodolsintēze enerģētikas vajadzībām (Eiropas Kopuzņēmums ITER un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām)	Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs
<i>Eurojust</i>	Eiropas Policijas akadēmija (<i>CEPOL</i>)
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	Eiropas Policijas birojs (<i>EUROPOL</i>)
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	Eiropas Aviācijas drošības aģentūra
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra
Eiropas Vides aģentūra	Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestāde
Eiropas Energoregulatoru sadarbības aģentūra	Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs
Eiropas Banku iestāde	Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs*	Eiropas Izglītības fonds
Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru organizācijas birojs	Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds
Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām	Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs (preču zīmes un dizainparaugi)

3. Citas kontrolētās struktūras (2)

Eiropas Ogļu un tērauda kopiena (likvidēšanas procesā)	Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts
--	--

B. KOPUZŅĒMUMI (5)

Starptautiskā kodolsintēzes enerģijas organizācija	Likvidējamais kopuzņēmums <i>Galileo</i>
Kopuzņēmums <i>SESAR</i>	Kopuzņēmums <i>IMI</i>
Kopuzņēmums <i>FCH</i>	

C. ASOCIĒTĀS IESTĀDES (4)

Eiropas Investīciju fonds	Kopuzņēmums <i>ARTEMIS</i>
Kopuzņēmums <i>Clean Sky</i>	Kopuzņēmums <i>ENIAC</i>

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

* *Pirmo reizi konsolidēti 2012. gadā.*

11.2. NEKONSOLIDĒTAS STRUKTŪRAS

Lai gan ES pārvalda turpmāk minēto struktūru aktīvus, tās neatbilst nosacījumiem, lai tiktu konsolidētas, un tāpēc tās nav iekļautas ES finanšu pārskatos.

11.2.1. Eiropas Attīstības fonds (EAF)

Eiropas Attīstības fonds (EAF) ir galvenais Eiropas Savienības atbalsta sniegšanas instruments attīstības sadarbībai Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna (ĀKK) valstīs un aizjūras zemēs un teritorijās (AZT). Tā izveide tika paredzēta 1957. gada Romas Līgumā, lai sniegtu tehnisku un finansiālu palīdzību sākotnēji tikai Āfrikas valstīm, ar kurām dažām dalībvalstīm bija vēsturiskas saiknes.

EAF tiek finansēts nevis no Eiropas Savienības budžeta, bet no tiešām dalībvalstu iemaksām saskaņā ar starpvaldību sarunās panāktu vienošanos. EAF līdzekļus pārvalda Komisija un EIB. Katrs EAF parasti ir noslēgts uz aptuveni pieciem gadiem. Kopš pirmās partnerības vienošanās noslēgšanas 1964. gadā EAF plānošanas cikli kopumā atbilst partnerības nolīgumu/vienošanos cikliem.

EAF reglamentē tā Finanšu regula (OV L 78, 19.3.2008.), kurā ir paredzēta tā finanšu pārskatu sagatavošana atsevišķi no ES finanšu pārskatiem. EAF gada pārskatu un līdzekļu pārvaldības ārējo pārbaudi veic Revīzijas palāta un Parlaments. Informatīvos nolūkos ir pievienota 8., 9. un 10. EAF bilance un finanšu darbības rezultātu pārskats.

BILANCE — 8., 9. un 10. EAF

miljonos EUR

	31.12.2012.	31.12.2011.
Ilgtermiņa aktīvi	438	380
Apgrozāmie līdzekļi	2094	2510
AKTĪVI KOPĀ	2532	2890
Īstermiņa saistības	(1057)	(1033)
Ilgtermiņa saistības	(40)	-
SAISTĪBAS KOPĀ	(1097)	(1033)
NETO AKTĪVI	1435	1857
KAPITĀLS UN REZERVES		
Pieprasītais kapitāls	29 579	26 979
Citas rezerves	2252	2252
No iepriekšējiem gadiem pārnestie saimnieciskās darbības rezultāti	(27 374)	(24 674)
Gada saimnieciskās darbības rezultāti	(3023)	(2700)
NETO AKTĪVI	1435	1857

PĀRSKATS PAR FINANŠU DARBĪBAS REZULTĀTIEM — 8., 9. un 10. EAF

miljonos EUR

	2012	2011
Pamatdarbības ieņēmumi	124	99
Pamatdarbības izdevumi	(3017)	(2702)
Administratīvie izdevumi	(107)	(75)
PAMATDARBĪBAS RADĪTAIS DEFICĪTS	(3001)	(2679)
Finansēšanas darbības	(22)	(21)
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI	(3023)	(2700)

11.2.2. Veselības apdrošināšanas shēma

Veselības apdrošināšanas shēma ir shēma, kas nodrošina medicīnisko apdrošināšanu Eiropas Savienības dažādo struktūru darbiniekiem. Shēmas līdzekļi ir pašu īpašums, un tos nekontrolē Eiropas Savienība, lai gan tās finanšu aktīvus pārvalda Komisija. Shēmu finansē no tās darbinieku un darba devēju (iestāžu/aģentūru/struktūru) iemaksām. Jebkurš pārpalikums paliek shēmai.

Shēmai ir četras atsevišķas daļas — galvenā shēma, kas ietver Eiropas Savienības iestāžu un aģentūru darbiniekus, un trīs mazākas shēmas, kas ietver Eiropas Universitātes darbiniekus, Eiropas skolu darbiniekus un darbiniekus, kuri strādā ārpus ES, piemēram, ES delegāciju darbiniekus. Shēmas aktīvu kopsumma 2012. gada 31. decembrī bija EUR 296 miljoni (EUR 294 miljoni 2011. gadā).

11.2.3. Dalībnieku garantiju fonds (DGF)

Atsevišķas priekšfinansējuma summas, kas izmaksātas saskaņā ar Septīto pētniecības pamatprogrammu pētniecībai un tehnoloģiju attīstībai (*FP7*), efektīvi sedz Dalībnieku garantiju fonds (DGF); 2012. gadā izmaksātais priekšfinansējums bija EUR 4 miljardi (EUR 3,3 miljardi 2011. gadā). Fonds ir neatkarīgs viens, nav saistīts ar Eiropas Komisiju un nav konsolidēts tās finanšu pārskatos.

DGF ir savstarpēja izdevīguma instruments, kas izveidots, lai segtu finanšu riskus, kas ES un dalībniekiem radušies *FP7* netiešo darbību īstenošanas laikā; tā kapitāls un procenti veido izpildes nodrošinājumu. Visi to netiešo darbību (kas izpaužas dotāciju veidā) dalībnieki darbības laikā iemaksā 5 % kopējā ES ieguldījuma DGF kapitālā. Tā kā šādi dalībnieki ir DGF īpašnieki, ES (ko pārstāv Komisija) darbojas kā viņu izpildaģents. Pēc netiešo darbību izpildes dalībnieki atgūst savas kapitāla iemaksas pilnībā, izņemot, ja DGF ir radušies zaudējumi, jo saņēmēji nepilda saistības; šādā gadījumā dalībnieki atgūst ne mazāk kā 80 % no savām iemaksām. Tādējādi Dalībnieku garantiju fonds aizsargā gan ES, gan dalībnieku finanšu intereses.

2012. gada 31. decembrī DGF kopējie aktīvi bija EUR 1452 miljoni (EUR 1171 miljoni 2011. gadā). DGF līdzekļi ir pašu īpašums, un ES tos nekontrolē, un fonda finanšu aktīvus pārvalda EIB.

EIROPAS SAVIENĪBAS

KOPSAVILKUMA

PĀRSKATI PAR BUDŽETA IZPILDI

UN PASKAIDROJUMI *

2012. FINANŠU GADS

* Tā kā skaitļi noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati šajās budžeta tabulās var nesakrist.

SATURS

Lpp.

II DAĻA: KOPSAVILKUMA PĀRSKATI PAR BUDŽETA IZPILDI UN PASKAIDROJUMI

1. ES budžeta izpildes rezultāti un paskaidrojumi

1.1. ES budžeta izpildes rezultāti	95
1.2. Saimnieciskās darbības rezultātu saskaņošana ar budžeta izpildes rezultātiem	95
1.3. Budžeta un faktisko summu salīdzinājuma pārskats	96

Kopsavilkuma pārskati par budžeta izpildi

2. Ieņēmumi: kopsavilkums par budžeta ieņēmumu izpildi	107
---	-----

3. Izdevumi

3.1. Saistību un maksājumu apropriāciju sadalījums un pārmaiņas pa finanšu shēmas izdevumu kategorijām	108
3.2. Saistību apropriāciju izpilde pa finanšu shēmas izdevumu kategorijām	108
3.3. Maksājumu apropriāciju izpilde pa finanšu shēmas izdevumu kategorijām	109
3.4. Nenokārtoto saistību pārmaiņas pa finanšu shēmas izdevumu kategorijām	110
3.5. Nenokārtoto saistību sadalījums pa gadiem, kad tās radušās, pa finanšu shēmas izdevumu kategorijām	110
3.6. Saistību un maksājumu apropriāciju sadalījums un pārmaiņas pa politikas jomām	111
3.7. Saistību apropriāciju izpilde pa politikas jomām	113
3.8. Maksājumu apropriāciju izpilde pa politikas jomām	114
3.9. Nenokārtoto saistību pārmaiņas pa politikas jomām	116
3.10. Nenokārtoto saistību dalījums pa gadiem, kad tās radušās, pa politikas jomām	118

4. Iestādes un aģentūras

4.1. Kopsavilkums par budžeta ieņēmumu izpildi pa iestādēm	119
4.2. Saistību un maksājumu apropriāciju izpilde pa iestādēm	120
4.3. Aģentūru ienākumi: budžeta prognozes, prasījumi un saņemtās summas	122
4.4. Saistību un maksājumu apropriācijas pa aģentūrām	123
4.5. Budžeta izpildes rezultāti, ieskaitot aģentūras	125

ES BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTI

1.1. ES BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTI

miljonos EUR

	2012	2011
Ieņēmumi finanšu gadā	139 541	130 000
Maksājumi pret kārtējā gada apropriācijām	(137 738)	(128 043)
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas no N+1 gada	(936)	(1019)
To neizmantoto maksājumu apropriāciju anulēšana, kas pārnestas no N-1 gada	92	457
Valūtas maiņas starpības gadā	60	97
Budžeta rezultāti*	1019	1492

* No šīs summas EBTA rezultāts ir EUR (4) miljoni 2012. gadā un EUR (5) miljoni 2011. gadā.

ES budžeta pārpalikums (EUR 1023 miljoni) tiek atdots dalībvalstīm nākamā gada laikā, samazinot summas, kas dalībvalstīm jāmaksā nākamajā gadā.

1.2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTU SASKAŅOŠANA AR BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTIEM

miljonos EUR

	2012	2011
GADA SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI	(5329)	(1 789)
Ieņēmumi		
Kārtējā gadā izveidotās tiesības, kuru summas vēl nav iekasētas	(2000)	(371)
Iepriekšējos gados izveidotās tiesības, kuru summas iekasētas kārtējā gadā	4582	2072
Uzkrātie ieņēmumi (neto)	(38)	(236)
Izdevumi		
Uzkrātie izdevumi (neto)	(1933)	3410
Iepriekšējo gadu izdevumi, kas samaksāti kārtējā gadā	(2695)	(936)
Priekšfinansējuma neto ietekme	1210	1131
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz nākamo gadu	(4666)	(1211)
Maksājumi, kas veikti saistībā ar neizmantoto maksājumu apropriāciju pārņemšanu un anulēšanu	4768	2000
Uzkrājumu pārmaiņas	7805	(2109)
Citi	(670)	(378)
Saimnieciskās darbības rezultāti aģentūrām un EOTK	(15)	(91)
GADA BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTI	1019	1492

1.3. BUDŽETA UN FAKTISKO SUMMU SALĪDZINĀJUMA PĀRSKATS

1.3.1. IEŅĒMUMI

miljonos EUR

	Sākotnējais budžets	Galīgais budžets	Faktiskie ieņēmumi
1. Pašu resursi	127 512	128 655	128 886
<i>t. sk. muitas nodevas</i>	19 171	16 701	16 261
<i>t. sk. PVN</i>	14 499	14 546	14 648
<i>t. sk. NKI</i>	93 719	97 284	97 856
3. Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	0	1994	2041
4. Uzkrātie ieņēmumi no personām, kuras strādā iestādēs un citās ES struktūrās	1312	1312	1236
5. Uzkrātie ieņēmumi no iestāžu administratīvās darbības	60	68	612
6. Iemaksas un kompensācijas saistībā ar ES nolīgumiem un programmām	50	50	2928
7. Procenti par kavētiem maksājumiem un soda naudas	123	3648	3807
8. Aizņēmumu un aizdevumu darbība	0	0	0
9. Citi ieņēmumi	30	30	31
Kopā	129 088	135 758	139 541

1.3.2. SAISTĪBAS PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

miljonos EUR

	Sākotnējais budžets	Galīgais budžets*	Saistības
1. Ilgtspējīga izaugsme	67 506	70 842	69 000
2. Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	59 976	62 198	60 817
3. Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	2065	2994	2 892
4. ES – globālo procesu dalībniece	9406	9931	9 753
5. Administrācija	8280	9113	8 822
6. Kompensācijas	0	0	0
Kopā	147 232	155 077	151 284

1.3.3. SAISTĪBAS PA POLITIKAS JOMĀM

miljonos EUR

	Sākotnējais budžets	Galīgais budžets*	Saistības
01 Ekonomika un finanses	611	536	535
02 Uzņēmējdarbība	1148	1276	1236
03 Konkurēnce	92	96	94
04 Nodarbinātība un sociālās lietas	11 581	11 818	11 782
05 Lauksaimniecība un lauku attīstība	58 587	60 877	59 514
06 Mobilitāte un transports	1664	1754	1713
07 Vide un klimata pasākumi	493	508	496
08 Pētniecība	5930	7618	7059
09 Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1678	1985	1878
10 Tiešā pētniecība	411	932	494
11 Zivsaimniecība un jūrlietas	1033	1011	1007
12 Iekšējais tirgus	101	107	101
13 Reģionālā politika	42 045	42 662	42 647
14 Nodokļu politika un muitas savienība	143	147	144
15 Izglītība un kultūra	2697	3292	3088
16 Komunikācija	262	271	265
17 Veselība un patērētāju aizsardzība	687	653	639
18 Iekšlietas	1264	1322	1290
19 Ārējās attiecības	4817	4969	4872
20 Tirdzniecība	104	106	104
21 Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	1498	1733	1719
22 Paplašināšanās	1088	1166	1135
23 Humānā palīdzība	900	1299	1294
24 Krāpšanas apkarošana	79	79	79
25 Komisijas politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	194	204	196
26 Komisijas administrācija	1017	1200	1149
27 Budžets	69	63	61
28 Revīzija	12	12	12
29 Statistika	134	144	135
30 Pensijas un saistītie izdevumi	1335	1321	1318
31 Valodu dienesti	399	477	435
32 Enerģētika	718	764	731

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

33 Tieslietas	218	233	222
40 Rezerves	759	461	0
90 Citas iestādes	3464	3983	3841
Kopā	147 232	155 077	151 284

* Ieskaitot budžeta grozījumus, pārnestās apropriācijas un piešķirtos ieņēmumus.

1.3.4. IZDEVUMI PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

miljonos EUR

	Sākotnējais budžets	Galīgais budžets*	Veiktie maksājumi
1. Ilgtspējīga izaugsme	55 337	63 753	61 585
2. Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	57 034	60 409	59 096
3. Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	1 484	2477	2375
4. ES – globālo procesu dalībniece	6 955	7182	7064
5. Administrācija	8 278	9824	8564
6. Kompensācijas	0	0	0
Kopā	129 088	143 644	138 683

1.3.5. IZDEVUMI PA POLITIKAS JOMĀM

miljonos EUR

	Sākotnējais budžets	Galīgais budžets*	Veiktie maksājumi
01 Ekonomika un finanses	511	493	484
02 Uzņēmējdarbība	1079	1395	1271
03 Konkurence	92	103	92
04 Nodarbinātība un sociālās lietas	9075	11 755	11 699
05 Lauksaimniecība un lauku attīstība	55 880	59 242	57 948
06 Mobilitāte un transports	1079	1156	1105
07 Vide un klimata pasākumi	393	409	382
08 Pētniecība	4218	6245	5307
09 Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1357	1776	1501
10 Tiešā pētniecība	404	893	466
11 Zivsaimniecība un jūrlietas	806	757	745
12 Iekšējais tirgus	98	112	99
13 Reģionālā politika	35 538	38 282	38 254
14 Nodokļu politika un muitas savienība	110	140	130
15 Izglītība un kultūra	2112	3059	2761
16 Komunikācija	253	278	256
17 Veselība un patērētāju aizsardzība	592	652	635
18 Iekšlietas	756	860	835
19 Ārējās attiecības	3276	3271	3233
20 Tirdzniecība	102	111	105
21 Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	1310	1475	1429
22 Paplašināšanās	921	976	943
23 Humānā palīdzība	842	1141	1128
24 Krāpšanas apkarošana	74	83	71
25 Komisijas politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	193	219	195
26 Komisijas administrācija	1001	1343	1149
27 Budžets	69	73	61
28 Revīzija	12	13	12
29 Statistika	122	148	128
30 Pensijas un saistītie izdevumi	1335	1321	1318
31 Valodu dienesti	399	501	433
32 Enerģētika	1339	782	723
33 Tieslietas	187	206	190
40 Rezerves	90	0	0
90 Citas iestādes	3464	4376	3596
Kopā	129 088	143 644	138 683

* *Ieskaitot budžeta grozījumus, pārnestās apropriācijas un piešķirtos ieņēmumus.*

Sākotnēji pieņemtajā budžetā, kuru parakstīja Eiropas Parlamenta priekšsēdētājs 2011. gada 1. decembrī, maksājumu apropriāciju summa bija EUR 129 088 miljoni un no pašu resursiem finansējamais apjoms bija EUR 127 512 miljoni. Ieņēmumu un izdevumu aplēses sākotnējā budžetā parasti tiek koriģētas budžeta gadā, un šādas pārmaiņas tiek norādītas budžeta grozījumos. Korekcijas pašu resursos, kuru pamatā ir NKI, nodrošina, ka budžetā paredzētie ieņēmumi precīzi atbilst budžetā paredzētajiem izdevumiem. Saskaņā ar līdzsvara principu budžeta ieņēmumiem un izdevumiem (maksājumu apropriācijām) jābūt līdzsvarā.

Ieņēmumi

2012. gadā tika pieņemti seši budžeta grozījumi. Ņemot tos vērā, kopējie galīgie ieņēmumi 2012. gada budžetā bija EUR 135 758 miljoni. Finansējums no pašu resursiem bija EUR 128 655 miljoni (kas bija par EUR 1143 miljoniem vairāk nekā sākotnēji prognozēts), un atlikušo daļu finansēja no citiem ieņēmumiem. Lielāka vajadzība finansēt maksājumu apropriācijas tika apmierināta, galvenokārt budžeta grozījumos Nr. 6/2012 iekļaujot EUR 3525 miljonus saistībā ar soda naudām un procentiem par kavētiem maksājumiem citos ieņēmumos.

Saistībā ar pašu resursu rezultātiem tradicionālo pašu resursu iekasēšana bija tuvu prognozētajam apjomam. Budžeta aplēses, kas tika grozītas, kad izstrādāja budžeta grozījumus Nr. 4/2012 (tās tika samazinātas par EUR 1520 miljoniem saskaņā ar jaunajām 2012. gada pavasara makroekonomikas prognozēm), tika vēlreiz grozītas budžeta grozījumos Nr. 6/2012, lai ņemtu vērā faktisko iekasēšanas tempu. Attiecīgi tās vēlreiz tika samazinātas par EUR 950 miljoniem.

Dalībvalstu galīgie maksājumi saistībā ar PVN un NKI arī cieši atbilst galīgajām budžeta prognozēm. Starpības starp prognozētajām summām un faktiski samaksātajām summām rada starpības starp euro maiņas kursu, ko izmanto budžeta vajadzībām, un kursu laikā, kad dalībvalstis, kas nav EMS locekles, faktiski veica maksājumus.

Izdevumi

2012. gads bija sestais un priekšpēdējais gads kārtējā plānošanas periodā 2007.–2013. gadam. Visas lielākās programmas tika īstenotas lielā ātrumā un ievērojami palielinājās iesniegto maksājumu prasību skaits, kā tas parasti notiek, kad cikls tuvojas nobeigumam. Ņemot vērā vispārējo fiskālo konsolidāciju dalībvalstīs, balsojums par 2012. gada budžetu bija diezgan konservatīvs. Tas līdz ar ievērojamo tādu maksājumu pieprasījumu skaitu, kuri netika samaksāti 2011. gadā, un aizvien lielāku pieprasījumu veikt līdzekļu atmaksu radīja ievērojamu spiedienu uz maksājumu apropriācijām, un šī problēma bija jārisina gada laikā, rūpīgi pārvaldot budžetu un arī veicot budžeta grozījumus.

Saistībām atļautais budžets un attiecīgie noteiktie politikas mērķi tika pilnībā īstenoti (99,6 %). Visievērojamākā korekcija, veicot budžeta grozījumus gada laikā, attiecās uz palielinājumu EUR 650 miljonu apmērā *ITER* atbilstīgi 2011. gada decembra nolīgumam par tā finansēšanu un EUR 688 miljonu apmērā mobilizācijai Eiropas Savienības Solidaritātes fondā, kas pēc savas būtības ir neparedzami izdevumi. Saistības tika samazinātas par EUR 142 miljoniem budžeta grozījumos Nr. 6/2012, atdodot neizmantotās summas, īpaši saistībā ar rezervi starptautiskajiem zvejniecības nolīgumiem, dzīvnieku slimību izskaušanu un uzraudzības programmām.

Maksājumu apropriāciju kopējais līmenis tika palielināts gada beigās, veicot budžeta grozījumus Nr. 6/2012, par EUR 6 miljardiem, un sākotnējais budžets tika palielināts par 4,8 %. Nepietiekamie maksājumi ietekmēja gandrīz visas izdevumu kategorijas, īpaši 1.b kategoriju „Kohēzija izaugsmei un nodarbinātībai”. Tāpat jāpatur prātā, ka EUR 6 miljardi, par kuriem tika panākta vienošanās, bija par EUR 3 miljardiem mazāka par Komisijas pieprasīto summu. Visbeidzot 2012. gads tika pabeigts ar nenokārtotiem maksājumu pieprasījumiem EUR 16,2 miljardu apmērā par kārtējo plānošanas periodu Kohēzijas politikai (2007.–2013. gadam), un vēl EUR 1,1 miljards attiecās uz 2000.–2006. gada programmu slēgšanu. Šīs summas būs jāmaksā 2013. gadā. Saistību gadījumā budžeta pozīcija Eiropas Savienības Solidaritātes fondam tika pastiprināta ar EUR 688 miljoniem maksājumu apropriācijās gada laikā. Neizmantotās nobalsotās maksājumu apropriācijas bija EUR 1102 miljoni (EUR 1582 miljoni 2011. gadā), un pēc to pārņemšanas uz 2013. gadu EUR 166 miljoni (EUR 562 miljoni) tiek anulēti.

Sīkāku analīzi par budžeta korekcijām, to veikšanas kontekstu, pamatojumu un ietekmi skatīt Komisijas ziņojumā par budžeta un finanšu pārvaldību 2012. gadā; ziņojuma A daļa „Pārskats par budžeta līmeni”, un B daļā tiek aplūkota katra izdevumu kategorija daudzgadu finanšu shēmā.

PASKAIDROJUMI PAR ES BUDŽETA IZPILDI

1. Vispārīgs apskats

Budžeta pārskatus kārtoti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra (OV L 298, 26.10.2012.) Regulu par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (turpmāk „Finanšu regula”) un Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģēto regulu (ES) Nr. 1268/2012 par Finanšu regulas piemērošanas noteikumiem. Vispārējais budžets – ES finanšu politikas galvenais instruments – ir instruments, kurā ir paredzēti un apstiprināti ES ieņēmumi un izdevumi katram gadam.

Komisija katru gadu novērtē visus iestāžu gada ieņēmumus un izdevumus un izveido budžeta projektu, ko nosūta budžeta lēmējinstīcijai. Pamatojoties uz budžeta projektu, Padome sagatavo pozīciju, ko abas budžeta lēmējinstīcijas iestādes pēc tam apspriež. Parlamenta priekšsēdētājs paziņo par kopīgā budžeta projekta galīgu pieņemšanu, un tādējādi tas kļūst izpildāms. Par budžeta izpildi galvenokārt ir atbildīga Komisija.

Komisijas **budžetu veido** administratīvās apropriācijas un darbības apropriācijas. Pārējām iestādēm ir tikai administratīvās apropriācijas. Turklāt budžetā izšķir divu veidu apropriācijas – nediferencētās apropriācijas un diferencētās apropriācijas. Nediferencētās apropriācijas izmanto, lai finansētu darbības, kas ir paredzētas vienam gadam (atbilstīgi gada pārskata principam). Diferencētās apropriācijas tika ieviestas, lai gada pārskata principu saskaņotu ar vajadzību pārvaldīt daudzgadu darbības. Diferencētās apropriācijas iedala saistību apropriācijās un maksājumu apropriācijās:

- **saistību apropriācijas** sedz to juridisko saistību kopējās izmaksas, kuras rodas kārtējā finanšu gadā saistībā ar darbībām, kuras ilgst vairākus gadus. Tomēr budžeta saistības darbībām, kuru ilgums pārsniedz vienu finanšu gadu, var sadalīt, veicot gada maksājumus vairākus gadus, ja tas paredzēts pamatdokumentā;
- **maksājumu apropriācijas** sedz izdevumus par saistībām, kas rodušās kārtējā un/vai iepriekšējos finanšu gados.

Apropriāciju izcelsme

Galvenais apropriāciju avots ir ES budžets kārtējam gadam. Tomēr citu veidu apropriācijas iegūst, īstenojot Finanšu regulas noteikumus. Tās iegūst no iepriekšējiem finanšu gadiem vai ārējiem avotiem:

- **sākotnējās** kārtējam gadam pieņemtās **budžeta apropriācijas** var papildināt ar **pārvietojumiem** starp pozīcijām un budžeta grozījumiem;
- kārtējo budžetu papildina arī no iepriekšējā gada **pārnēstās** vai atkal pieejamās **apropriācijas**. Tās ir i) nediferencētas maksājumu apropriācijas, kuras automātiski var pārnēst tikai par vienu finanšu gadu; ii) apropriācijas, kuras pārnes saskaņā ar iestāžu lēmumu vienā no šādiem diviem gadījumiem – ja ir pabeigti sagatavošanās posmi vai juridiskais pamats ir pieņemts ar novēlošanos. Apropriācijas, kas ir atkal pieejamas pēc saistību atcelšanas, ir saistītas ar tādu saistību apropriāciju atkārtotu iegrāmatošanu, kuras attiecas uz atceltajiem struktūrfondiem. Izņēmuma kārtā summas var atkārtoti iegrāmatot gadījumā, ja Komisija ir pieļāvusi kļūdu vai ja tās ir nepieciešamas programmas pabeigšanai.
- **Piešķirtie ieņēmumi**, kurus veido
  - i) atmaksājumi, ja summas ir piešķirtie ieņēmumi sākotnējo izdevumu budžeta pozīcijā, kuru var bez ierobežojumiem pārnēst;
  - ii) EBTA apropriācijas. Saskaņā ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) dalībvalstis noteiktām darbībām veic finanšu iemaksas ES budžetā. Attiecīgās budžeta pozīcijas un paredzētās summas ir publicētas ES budžeta III pielikumā. Attiecīgās pozīcijas papildina EBTA iemaksas. Apropriācijas, kas līdz gada beigām nav izlietotas, anulē, un EEZ valstis tās saņem atpakaļ;
  - iii) ieņēmumi no trešām personām/ citām valstīm, kuras ir noslēgušas līgumus ar Eiropas Savienību par finanšu iemaksām ES darbībām. Saņemtās summas uzskatāmas par tiem ieņēmumiem no

trešām personām, ko piešķir attiecīgajām budžeta pozīcijām (bieži pētniecības jomā), un tās var pārnest bez ierobežojumiem;

- iv) darbs trešo personu uzdevumā. Saistībā ar pētniecības darbībām ES pētniecības centri var strādāt ārēju struktūru uzdevumā. Darbu trešo personu uzdevumā tāpat kā ieņēmumus no trešām personām piešķir īpašām budžeta pozīcijām un var pārnest bez ierobežojumiem;
- v) apropriācijas, kas atkal ir pieejamas pēc maksājumu atmaksāšanas. Tie ir saņēmēju atmaksātie ES līdzekļi, kurus bez ierobežojumiem var pārnest.

Pieejamo apropriāciju sastāvdaļas

- Sākotnējais budžets = apropriācijas, par kurām balso N-1 gada decembrī
- *Galīgā budžeta apropriācijas* = pieņemtās sākotnējā budžeta apropriācijas + budžeta grozījumu apropriācijas + pārvietojumi + papildu apropriācijas
- *Papildu apropriācijas* = piešķirtie ieņēmumi (skatīt iepriekš) + apropriācijas, kas ir pārnestas no iepriekšējā finanšu gada vai atkal pieejamas pēc saistību atcelšanas

1.1. GADA BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTI

Pašu resursu summas, ko iegrāmato kontos, ir tās, ko gada laikā dalībvalstu valdības kreditē Komisijas vārdā atvērtajos kontos. Pārpalikuma gadījumā ieņēmumi attiecas arī uz budžeta izpildes rezultātu iepriekšējā finanšu gadā. Pārējie ieņēmumi, ko iegrāmato kontos, ir summa, kas faktiski saņemta gada laikā.

Lai aprēķinātu gada budžeta izpildes rezultātus, izdevumos ir iekļauti maksājumi, kas tiek veikti no gada maksājumu apropriācijām, kā arī visas attiecīgā gada apropriācijas, ko pārnes uz nākamo gadu. Maksājumi, kas veikti no gada maksājumu apropriācijām, ir maksājumi, ko grāmatvedis veic līdz finanšu gada 31. decembrim. Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda gadījumā maksājumi ir tie, ko dalībvalstis veikušas laikposmā no N-1 gada 16. oktobra līdz N gada 15. oktobrim, ar nosacījumu, ka grāmatvedim par saistībām un apstiprinājumu ir paziņots līdz N+1 gada 31. janvārim. Saistībā ar ELGF izdevumiem pēc kontroles veikšanas dalībvalstīs var pieņemt atbilstības lēmumu.

Budžeta izpildes rezultātos ietver divus elementus – Eiropas Savienības rezultātus un EEZ ietilpstošo EBTA valstu līdzdalības rezultātus. Saskaņā ar 15. pantu Regulā Nr. 1150/2000 par pašu resursiem minētais rezultāts atspoguļo starpību starp:

- kopējiem ieņēmumiem, kas saņemti attiecīgajā gadā;
- kopējiem maksājumiem, kas veikti no attiecīgā gada apropriācijām, pieskaitot kopējo attiecīgā gada to apropriāciju summu, kas pārnestas uz nākamo gadu.

Aprēķinā iegūtajam skaitlim pieskaita vai no tā atņem šādas vērtības:

- no iepriekšējiem gadiem pārnesto anulēto maksājumu apropriāciju neto atlikumu un visus maksājumus, kas euro kursa svārstību dēļ pārsniedz nediferencētās apropriācijas, kas pārnestas no iepriekšējā gada;
- gada laikā iegrāmatoto maiņas kursa peļņas un zaudējumu atlikumu.

Budžeta izpildes rezultāti tiek atdoti dalībvalstīm nākamā gadā, samazinot summas, kas dalībvalstīm ir jāmaksā nākamajā finanšu gadā.

No iepriekšējā finanšu gada pārnestās apropriācijas attiecībā uz trešo personu iemaksām un darbu trešo personu uzdevumā, kuras atbilstoši definīcijai nekad netiek anulētas, ir iekļautas papildu apropriācijās attiecīgajam finanšu gadam. Ar to ir skaidrojama atšķirība starp pārnestajām apropriācijām no iepriekšējā gada 2012. gada budžeta izpildes pārskatos un tām, kas pārnestas uz nākamo gadu 2011. gada budžeta izpildes pārskatos. Maksājumu apropriācijas atkārtotai izmantošanai un apropriācijas, kas atkal pieejamas pēc avansa maksājumu atmaksas, netiek ņemtas vērā, aprēķinot gada rezultātus.

Pārnestās maksājumu apropriācijas ietver automātiskus pārnesumus un pārnesumus atbilstīgi lēmumam. To neizmanto maksājumu apropriāciju anulēšana, kas pārnestas no iepriekšējā gada, ietver to apropriāciju anulējumus, kas pārnestas automātiski un atbilstīgi lēmumam. Tas ietver arī uz nākamo gadu pārnesto piešķirto ieņēmumu apropriāciju samazinājumu salīdzinājumā ar 2011. gadu.

1.2. BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTU SASKAŅOŠANA AR SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTIEM

Gada saimnieciskās darbības rezultātus aprēķina, pamatojoties uz uzkrāšanas principu grāmatvedībā. Tomēr budžeta izpildes rezultāti ir balstīti uz mainītiem naudas līdzekļu uzskaites noteikumiem saskaņā ar Finanšu regulu. Tā kā budžeta izpildes rezultāti un saimnieciskās darbības rezultāti izriet no vieniem un tiem pašiem pamatā esošiem darījumiem, ir lietderīgi tos kontrolēt, lai nodrošinātu to saskaņojamību. Šī saskaņošana ir parādīta turpmāk tabulā, izceļot būtiskākās saskaņojamās summas, kas sadalītas starp ieņēmumu un izdevumu postejiem.

Saskaņojamie posteņi — ieņēmumi

Faktiskie finanšu gada budžeta ieņēmumi atbilst ieņēmumiem, kas ir iekasēti par prasījumiem, kuri konstatēti attiecīgā gada laikā, un summām, kas iekasētas par iepriekšējos gados konstatētajiem prasījumiem. Tāpēc **kārtējā gadā konstatētos, bet vēl neiekasētos prasījumus** saskaņošanas nolūkā atskaita no saimnieciskās darbības rezultātiem, jo tie nav daļa no budžeta ieņēmumiem. Turpretim **iepriekšējos gados konstatētie un kārtējā gadā iekasētie prasījumi** jāpievieno saimnieciskās darbības rezultātiem saskaņošanas nolūkā.

Neto uzkrātos ieņēmumus galvenokārt veido uzkrātie ieņēmumi par lauksaimniecības nodevām, pašu resursi, procenti un dividendes. Ņem vērā tikai neto ietekmi, t. i., kārtējā gadā uzkrātos ieņēmumus, no kuriem atskaitīti iepriekšējā gadā uzkrātie ieņēmumi.

Saskaņojamie posteņi — izdevumi

Neto uzkrātos izdevumus galvenokārt veido uzkrātie izdevumi gada beigu periodizācijas mērķiem, t. i., attiecināmie izdevumi, kuri radušies ES līdzekļu saņēmējiem, bet par kuriem vēl nav paziņots ES.

Lai gan uzkrātie izdevumi netiek uzskatīti par budžeta izdevumiem, **kārtējā gadā saistībā ar iepriekšējos gados reģistrētajiem rēķiniem** veiktie maksājumi ir daļa no kārtējā gada budžeta izdevumiem.

Priekšfinansējuma neto ietekme ir šādu vienību kombinācija: 1) jaunā priekšfinansējuma summas, kas samaksātas kārtējā gadā un atzītas par attiecīgā gada budžeta izdevumiem; un 2) tāda priekšfinansējuma ieskaits, kas ir samaksāts kārtējā gadā vai iepriekšējos gados, apstiprinot attiecināmās izmaksas. Pēdējais parāda izdevumus uzkrāto izdevumu izteiksmē, bet ne budžeta pārskatos, jo sākotnējā priekšfinansējuma maksājums jau tika uzskatīts par budžeta izdevumiem tā samaksas brīdī.

Papildus maksājumiem, kas veikti par attiecīgā gada apropriācijām, tā gada apropriācijas, kuras **pārnestas uz nākamo gadu**, ir jāņem vērā, aprēķinot arī attiecīgā gada budžeta izpildes rezultātus (saskaņā ar 15. pantu Regulā (EK, Euratom) Nr. 1150/2000). Tie paši noteikumi attiecas arī uz budžeta maksājumiem, kas veikti kārtējā gadā, izmantojot **pārnestās un anulētās neizlietotās maksājumu apropriācijas**.

Uzkrājumu pārmaiņas ir saistītas ar gada beigu aprēķiniem, kas veikti uzkrāto izdevumu kontos (galvenokārt pabalsti darbiniekiem), kuri neietekmē budžeta pārskatus. Pie **citām saskaņojamām summām** pieder, piemēram, pamatlīdzekļu nolietojums, pamatlīdzekļu iegāde, kapitāla nomas maksājumi un finansiālā līdzdalība, kurām ir atšķirīgas budžeta un uzkrāšanas grāmatvedības procedūras.

2. BUDŽETA IZPILDES PĀRSKATI: IEŅĒMUMI

Budžeta izpildes pārskati sniegti pēc šiem paskaidrojumiem.

Lielākā daļa ieņēmumu ir no pašu resursiem. Tas noteikts Līguma 311. pantā, saskaņā ar kuru: „Neskarot citus ieņēmumus, budžetu pilnībā finansē no pašas resursiem.” Lielāko daļu no budžeta izdevumiem finansē no pašu resursiem. Citi ieņēmumi veido tikai nelielu daļu kopējā finansējumā.

Pašu resursus var iedalīt šādās kategorijās.

- (1) Tradicionālos pašu resursus veido muitas nodokļi un cukura nodevas. Šos pašu resursus piemēro ekonomikas dalībniekiem, un dalībvalstis tos iekasē ES vārdā. Tomēr dalībvalstis patur 25 % kā kompensāciju par iekasēšanas izmaksām. Muitas nodokļus piemēro tādu produktu importam, kuri tiek ievesti no trešām valstīm, un nodokļu likmju pamatā ir kopējais muitas tarifs. Cukura nodevu maksā cukura ražotāji, lai finansētu cukura eksporta atmaksu. Tradicionālie pašu resursi parasti veido +/- 13 % no pašu resursu ieņēmumiem.
- (2) Pašu resursus, kuru pamatā ir pievienotās vērtības nodoklis (PVN), piemēro dalībvalstu PVN bāzei, un bāzes šim nolūkam ir saskaņotas atbilstīgi ES noteikumiem. Vienus un tos pašus procentus piemēro katras dalībvalsts saskaņotajai bāzei. Tomēr ņem vērā PVN bāzi, kas ir ierobežota un nepārsniedz 50 % no katras dalībvalsts NKI. Resursi, kuru pamatā ir PVN, parasti veido aptuveni 12 % no pašu resursu ieņēmumiem.
- (3) Resursus, kuru pamatā ir nacionālais kopienākums (NKI), izmanto budžeta ieņēmumu un izdevumu līdzsvarošanai, t. i., lai finansētu to budžeta daļu, kuru nesedz citi ieņēmumu avoti. Vienu un to pašu procentu likmi piemēro katras dalībvalsts NKI, un to nosaka saskaņā ar ES noteikumiem. Resursi, kuru pamatā ir NKI, parasti veido +/- 75 % no pašu resursu ieņēmumiem.

Pašu resursus piešķir saskaņā ar noteikumiem, kas paredzēti Padomes 2007. gada 7. jūnija Lēmumā 2007/436/EK, Euratom par Eiropas Kopienų pašu resursu sistēmu (2007. gada *ORD* lēmums). 2007. gada *ORD* lēmums stājās spēkā 2009. gada 1. martā. Tomēr šis lēmums stājās spēkā 2007. gada 1. janvārī. Attiecīgi 2009. budžeta gadā tas ir ņemts vērā ar atpakaļejošu spēku.

2.1. Tradicionālie pašu resursi

Tradicionālie pašu resursi — visas konstatētās tradicionālo pašu resursu summas ir jāiegrāmato vienā no kompetento iestāžu kontiem.

- Parastajā kontā, kas noteikts Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta a) apakšpunktā: visas atgūtās vai garantētās summas.
- Atsevišķā kontā, kas noteikts Regulas (EK, Euratom) Nr. 1150/2000 6. panta 3. punkta b) apakšpunktā: visas summas, kuras vēl nav atgūtas un/vai nav garantētas; šajā kontā var iegrāmatot arī tās summas, kas ir garantētas, bet apstrīdētas.

Attiecībā uz atsevišķo kontu dalībvalstis nosūta Komisijai ceturkšņa pārskatu, kurā iekļauj:

- iepriekšējā ceturksnī atgūstamo atlikumu,
- konkrētajā ceturksnī konstatētos prasījumus,
- konkrētajā ceturksnī izdarītos bāzes labojumus (korekcijas/anulēšana),
- daļēji norakstītās summas (kuras nav pieejamas atbilstīgi Regulas 1150/2000 17. panta 2. punktam),
- attiecīgajā ceturksnī atgūstamās summas,
- attiecīgā ceturkšņa beigās atgūstamo atlikumu.

Tradicionālie pašu resursi jāiegrāmato Komisijas kontā valsts kasē vai dalībvalsts norādītā struktūrā vēlākais pirmajā darbadienā pēc 19. datuma otrajā mēnesī pēc mēneša, kurā prasījums konstatēts (vai atgūts atsevišķa konta gadījumā). Dalībvalstis patur 25 % no tradicionālajiem pašu resursiem kā iekasēšanas izmaksas. Iespējamos pašu resursu prasījumus koriģē, pamatojoties uz to atgūšanas iespējamību.

2.2. Resursi, kuru pamatā ir PVN un NKI

Pašu resursi, kuru pamatā ir PVN, veidojas, visām dalībvalstīm piemērojot vienotu likmi saskaņotajai PVN bāzei, kuru nosaka saskaņā ar 2007. gada *ORD* lēmuma 2. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Vienotā likme ir 0,30 %, izņemot 2007.–2013. gada periodu, kurā pieprasītā likme Austrijai ir 0,225 %, Vācijai — 0,15 %, Nīderlandei un Zviedrijai — 0,10 %. Visām dalībvalstīm PVN bāze ir ierobežota un nepārsniedz 50 % no NKI visām dalībvalstīm.

Resursi, kuru pamatā ir NKI, ir mainīgi resursi, kas ir paredzēti tādu ieņēmumu papildināšanai jebkurā noteiktā gadā, kuri nepieciešami, lai segtu izdevumus, kuri pārsniedz iekasēto summu no tradicionālajiem pašu resursiem, PVN resursiem un dažādiem ieņēmumiem. Ieņēmumi rodas, piemērojot vienotu likmi visu dalībvalstu kopējam NKI. Resursus, kuru pamatā ir PVN un NKI, nosaka, pamatojoties uz PVN un NKI bāzes prognozēm, ko izstrādā provizoriskā budžeta projekta sagatavošanas laikā. Minētās prognozes pēc tam pārskata; rādītājus atjaunina attiecīgajā budžeta gadā, izmantojot budžeta grozījumus.

Pēc attiecīgā budžeta gada faktiskie rādītāji par PVN un NKI bāzi ir pieejami gadu. Komisija aprēķina starpības starp summām, kas dalībvalstīm ir jāmaksā, ņemot vērā faktiskās bāzes, un summām, kas ir faktiski samaksātas, pamatojoties uz (pārskatītajām) prognozēm. Komisija pieprasa dalībvalstīm iesniegt šos pozitīvos vai negatīvos PVN un NKI atlikumus līdz pirmajai decembra darbadienai gadā pēc attiecīgā budžeta gada. Faktiskajās PVN un NKI bāzēs joprojām var veikt korekcijas turpmākajos četros gados, ja vien netiek sniegta atruna. Iepriekš aprēķinātos atlikumus korigē, un starpību pieprasa vienlaicīgi ar iepriekšējā budžeta gada PVN un NKI atlikumu.

Pārbaudot PVN pārskatus un NKI datus, Komisija var dalībvalstīm paziņot atrunas par konkrētiem punktiem, kuriem var būt sekas attiecībā uz to pašu resursu iemaksām. Šie punkti, piemēram, var rasties saistībā ar pieņemamu datu trūkumu vai saistībā ar vajadzību izstrādāt atbilstošu metodiku. Šīs atrunas ir uzskatāmas par potenciāliem prasījumiem dalībvalstīm par precīzi nenosakāmām summām, jo to finansiālo ietekmi nevar precīzi aplēst. Ja ir iespējams noteikt precīzu summu, attiecīgi PVN un NKI resursi tiek pieprasīti vai nu saistībā ar PVN un NKI atlikumiem, vai saistībā ar atsevišķiem līdzekļu pieprasījumiem.

2.3. AK korekcija

Šis mehānisms samazina AK pašu resursu maksājumus proporcionāli tā sauktajai „budžeta nelīdzsvarotībai” un attiecīgi palielina pārējo dalībvalstu pašu resursu maksājumus. Budžeta nelīdzsvarotības korekcijas mehānismu Apvienotajai Karalistei Eiropadome ieviesa Fontenblo sanāksmē (1984. gada jūnijā) ar tajā pieņemto 1985. gada 7. maija lēmumu par pašu resursiem. Mehānisma mērķis bija samazināt Apvienotās Karalistes budžeta nelīdzsvarotību, samazinot Apvienotās Karalistes maksājumus ES. Arī Vācijai, Austrijai, Zviedrijai un Nīderlandei ir noteikti mazāki finansējumi ar korekcijas palīdzību (kas nav lielāka par vienu ceturto daļu no šo valstu parastās daļas).

2.4. Bruto samazinājums

Saskaņā ar Eiropadomes 2005. gada 15. un 16. decembra secinājumiem Nīderlandei un Zviedrijai tiek samazināta gada uz NKI bāzētā iemaksa 2007.–2013. gada periodā. Tādējādi atbilstīgi kompensācijas mehānismam bruto samazinājums gada iemaksai uz NKI bāzes Nīderlandei ir EUR 605 miljoni un Zviedrijai EUR 150 miljoni 2004. gada cenās.

3. BUDŽETA IZPILDES PĀRSKATI: IZDEVUMI

Budžeta izpildes pārskati sniegti pēc šiem paskaidrojumiem.

3.1. Finanšu shēma 2007.–2013. gadam

miljonos EUR

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. Ilgtspējīga izaugsme	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	67 614	70 147
2. Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	55 143	59 193	56 333	59 955	59 888	60810	61 289
3. Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	1 273	1362	1518	1693	1889	2105	2 376
4. ES – globālo procesu dalībniece	6578	7002	7440	7893	8430	8997	9595
5. Administrācija	7039	7380	7525	7882	8091	8523	9095
6. Kompensācijas	445	207	210	0	0	0	0
Saistību apropriācijas	124 457	132 797	134 722	140 978	142 272	148 049	152 502
Maksājumu apropriācijas kopā	122 190	129 681	120 445	134 289	133 700	141 360	143 911

Šajā iedaļā ir aprakstītas svarīgākās ES izdevumu kategorijas, kas sadalītas pa 2007.–2013. gada finanšu shēmas izdevumu kategorijām. 2012. finanšu gads bija sestais gads 2007.–2013. gada finanšu shēmā. Kopējā maksimālā robeža saistību apropriācijām 2012. gadā ir EUR 148 049 miljoni, kas ir līdzvērtīgi 1,13 % no NKI. Attiecīgi maksimālā robeža maksājumu apropriācijām ir EUR 141 360 miljoni, t. i., 1,08 % no NKI. Tabulā iepriekš ir parādīta finanšu shēma faktiskajās cenās.

1. izdevumu kategorija. Ilgtspējīga izaugsme

Šī izdevumu kategorija ir sadalīta divās atsevišķās, bet savstarpēji saistītās daļās:

- 1a. Konkurētspēja izaugsmei un nodarbinātībai, tostarp izdevumi pētniecībai un inovācijām, izglītībai un apmācībai, Eiropas tīkliem, sociālajai politikai, iekšējam tirgum un saistītām politikas jomām.
- 1b. Kohēzija izaugsmei un nodarbinātībai, kas paredzēta, lai sekmētu vismazāk attīstīto dalībvalstu un reģionu konverģenci, papildinātu ES ilgtspējīgas attīstības stratēģiju ārpus mazāk turīgajiem reģioniem un atbalstītu reģionu sadarbību.

2. izdevumu kategorija. Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība

Izdevumu 2. kategorija ietver kopējo lauksaimniecības un zivsaimniecības politiku, lauku attīstību un vides aizsardzības pasākumus, jo īpaši *Natura 2000*. Kopējai lauksaimniecības politikai rezervētā summa atspoguļo vienošanos, kas tika panākta Eiropadomes sanāksmē Briselē 2002. gada oktobrī.

3. izdevumu kategorija. Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums

Jaunā izdevumu 3. kategorija (Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums) atspoguļo to konkrēto jomu augošo nozīmi, kurās ES ir noteikti jauni uzdevumi — tieslietas un iekšlietas, robežu aizsardzība, imigrācijas un patvēruma politika, sabiedrības veselība un patērētāju aizsardzība, kultūra, jaunatne, informācija un dialogs ar pilsoņiem. Tā ir sadalīta divās daļās:

- 3a. Brīvība, drošība un tiesiskums
- 3b. Pilsoniskums

4. izdevumu kategorija. ES — globālo procesu dalībniece

Izdevumu 4. kategorija attiecas uz visām ārējām darbībām, tostarp pirmspievienotās instrumentiem. Lai gan Komisija bija piedāvājusi finanšu shēmā integrēt Eiropas Attīstības fondu (EAF), Eiropadome un Eiropas Parlaments vienojās to nepievienot.

5. izdevumu kategorija. Administrācija

Šī izdevumu kategorija attiecas uz visu iestāžu administratīvajiem izdevumiem, pensijām un Eiropas skolām. Iestādēs, izņemot Komisiju, šīs izmaksas veido visus izdevumus, bet aģentūrām un citām struktūrām ir gan administratīvi, gan darbības izdevumi.

6. izdevumu kategorija. Kompensācijas

Saskaņā ar politisku vienošanos par to, ka jaunās dalībvalstis neklūst par budžeta neto maksātājam savas līdzdalības sākumposmā, šajā izdevumu kategorijā bija paredzēta kompensācija. Šī summa tām bija pieejama pārvietojumu veidā, lai līdzsvarotu to budžeta ieņēmumus un iemaksas.

3.2. Politikas jomas

Atbilstīgi uz darbību vērstai vadībai (*ABM*) Komisija savā plānošanas un vadības procesā īsteno budžeta līdzekļu sadali pa darbības jomām (*ABB*). Budžeta līdzekļu sadale pa darbības jomām ietver budžeta struktūru, kurā budžeta sadaļas atbilst politikas jomām un budžeta nodaļas — darbībām. *ABB* mērķis ir nodrošināt skaidru pamatu Komisijas politikas mērķu pārvēršanai rīcībā, izmantojot likumdošanas, finanšu vai citus publiskas politikas līdzekļus. Strukturējot Komisijas darbu pēc tās darbībām, ir skaidri redzami Komisijas pasākumi, un vienlaikus tiek izveidots kopējs prioritāšu noteikšanas mehānisms. Budžeta procedūras laikā prioritātēm tiek piešķirti resursi, izmantojot darbības kā pamatelementus budžeta plānošanas nolūkā. Izveidojot šādu saikni starp darbībām un tām piešķirtajiem resursiem, *ABB* mērķis ir paaugstināt Komisijā resursu izlietošanas efektivitāti un lietderīgumu.

Politikas jomu var definēt kā to darbību homogēnu grupēšanu, kas veido Komisijas darba daļas, kuras atbilst lēmumu pieņemšanas procesam. Katra politikas joma parasti atbilst ģenerāldirektorātam un ietver vidēji sešas vai septiņas atsevišķas darbības. Politikas jomas pārsvarā ir vērstas uz darbību, jo to pamatdarbību mērķi ir priekšrocības trešo personu saņēmējiem to attiecīgajās darbības jomās. Darbības budžets ir sagatavots ar vajadzīgajiem administratīviem izdevumiem katrai politikas jomai.

4. IESTĀDES UN AĢENTŪRAS

Budžeta izpildes pārskati sniegti pēc šiem paskaidrojumiem.

Konsolidētie pārskati par ES vispārējā budžeta izpildi tāpat kā iepriekšējos gados ietver visu iestāžu budžeta izpildi, jo ES budžetā ir paredzēts atsevišķs budžets katrai iestādei. Aģentūrām nav paredzēti atsevišķi budžeti ES budžetā, un tās daļēji finansē no Komisijas budžeta subsīdijām.

Saistībā ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) jāņem vērā, ka papildus savam budžetam tas saņem iemaksas no Komisijas EUR 212 miljonu apmērā (EUR 202 miljonus 2011. gadā) un Eiropas Attīstības fonda (EAF) EUR 53 miljonu apmērā (EUR 50 miljonus 2011. gadā). Šīs budžeta iemaksas tiek nodotas EĀDD rīcībā (kā piešķirtie ieņēmumi), lai galvenokārt segtu izmaksas par Komisijas darbiniekiem, kuri strādā ES delegācijās, jo šīs delegācijas administratīvi pārvalda EĀDD.

Lai nodrošinātu visus attiecīgos budžeta datus par aģentūrām, konsolidēto gada pārskatu budžeta daļā ir ietverti atsevišķi ziņojumi par konsolidēto tradicionālo aģentūru individuālo budžetu izpildi.

KOPSAVILKUMA PĀRSKATI PAR BUDŽETA IZPILDI *

* Tā kā skaitļi noapaļoti līdz miljoniem euro, daži finanšu dati šajās budžeta tabulās var nesakrist.

2. KOPSAVILKUMS PAR BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDI

miljonos EUR

Pozīcija	Ienākumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi				Ieņēmumi		Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	Sākotnējās	Galīgās	Kārtējā gadā	Pārnestie	Kopā	Par kārtējā gada prasījumiem	Par pārnestajiem prasījumiem	Kopā		
1. Pašu resursi	127 512	128 655	128 902	29	128 931	128 883	2	128 886	100,18 %	45
3. Pārpalikumi, atlikumi un korekcijas	0	1994	1939	102	2041	1939	102	2041	102,34 %	0
4. Uzkrātie ieņēmumi no personām, kas strādā iestādēs un citās Kopienas struktūrās	1312	1312	1235	6	1241	1230	6	1236	94,15 %	5
5. Uzkrātie ieņēmumi no iestāžu administratīvās darbības	60	68	619	22	641	594	18	612	896,16 %	29
6. Iemaksas un kompensācijas saistībā ar Kopienas līgumiem un programmām	50	50	3163	291	3453	2776	152	2928	5856,15 %	525
7. Procenti par kavētiem maksājumiem un soda naudas	123	3648	1821	12 761	14 582	13	3795	3807	104,37 %	10 775
8. Aizņēmumu un aizdevumu operācijas	0	0	63	159	222	0	0	0		222
9. Dažādi ieņēmumi	30	30	29	10	39	26	5	31	101,61 %	9
Kopā	129 088	135 758	137 771	13 379	151 150	135 460	4080	139 541	102,79 %	11 610

Sīkāka informācija par izdevumu 1. kategoriju: pašu resursi

Nodaļa	Ienākumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi				Ieņēmumi		Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	Sākotnējās	Galīgās	Kārtējā gadā	Pārnestie	Kopā	Par kārtējā gada prasījumiem	Par pārnestajiem prasījumiem	Kopā		
11. Cukura nodevas	123	123	193	0	193	193	0	193	156,04 %	0
12. Muitas nodokļi	19 171	16 701	16 277	29	16 306	16 258	2	16 261	97,37 %	45
13. PVN	14 499	14 546	14 648	0	14 648	14 648	0	14 648	100,70 %	0
14. NKI	93 719	97 284	97 856	0	97 856	97 856	0	97 856	100,59 %	0
15. Budžeta nelīdzsvarotību labojumi	0	0	(74)	0	(74)	(74)	0	(74)		0
16. Uz NKI bāzēto iemaksu samazinājums NL, S	0	0	2	0	2	2	0	2		0
Kopā	127 512	128 655	128 902	29	128 931	128 883	2	128 886	100,18 %	45

Sīkāka informācija par izdevumu 3. kategoriju: pārpalikumi, atlikumi un korekcijas

Nodaļa	Ienākumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi				Ieņēmumi		Ieņēmumi % no budžeta	Nenokārtots
	Sākotnējās	Galīgās	Kārtējā gadā	Pārnestie	Kopā	Par kārtējā gada prasījumiem	Par pārnestajiem prasījumiem	Kopā		
30. Iepriekšējo gadu pārpalikums	0	1497	1497	0	1497	1497	0	1497	100,00 %	0
31. PVN atlikumi	0	218	223	23	246	223	23	246	112,94 %	0
32. NKI atlikumi	0	280	204	80	284	204	80	284	101,42 %	0
34. Korekcija par nelīdzdalību JHAP	0	0	(3)	107	(3)	(3)	0	(3)		0
35. AK labojums — korekcija	0	0	3	0	3	3	0	3		0
36. AK labojums — starppaprēķins	0	0	15	0	15	15	0	15		0
Kopā	0	1994	1939	102	2041	1939	102	2041	102,34 %	0

3.1. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

miljonus EUR

Finanšu shēmas izdevumu kategorija	Saistību aropriācijas						Maksājumu aropriācijas					
	Pieņemtās aropriācijas	Pārmaiņas (pārvedumi un AB)	Pārnestas	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā papildus	Kopā atļautās	Pieņemtās aropriācijas	Pārmaiņas (pārvedumi un AB)	Pārnestas	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā papildus	Kopā atļautās
1 Ilgtspējīga izaugsme	67 506	636	36	2664	2700	70 842	55 337	5137	187	3092	3279	63 753
2 Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	59 976	(126)	23	2325	2348	62 198	57 034	982	78	2315	2393	60 409
3 Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	2065	688	41	199	240	2994	1484	729	47	216	263	2477
4 ES – globālo procesu dalībniece	9406	(2)	178	349	527	9931	6955	(178)	52	354	405	7182
5 Administrācija	8280	0	22	811	833	9113	8278	0	711	835	1546	9824
6 Kompensācijas												
Kopā	147 232	1196	300	6348	6649	155 077	129 088	6670	1074	6812	7886	143 644

3.2. SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

miljonus EUR

Finanšu shēmas izdevumu kategorija	Atļautās saistību aropriācijas	Uzņemtās saistības					Pārnestās aropriācijas				Likvidējamās aropriācijas				
		No gada aropriācijām	No pārnestām aropriācijām	No piešķirtiem ieņēmumiem	Kopā	%	Piešķirtie ieņēmumi	Pārnesumi ar lēmumu	Kopā	%	No gada aropriācijām	No pārnestām aropriācijām	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%
1 Ilgtspējīga izaugsme	70 842	67 653	36	1311	69 000	97,40 %	1354	28	1381	1,95 %	461	0	0	461	0,65 %
2 Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	62 198	59 825	23	969	60 817	97,78 %	1356	2	1357	2,18 %	24	0	0	24	0,04 %
3 Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	2994	2741	41	110	2892	96,62 %	89	0	89	2,96 %	13	0	0	13	0,42 %
4 ES – globālo procesu dalībniece	9931	9364	178	211	9753	98,21 %	138	2	140	1,41 %	38	0	0	38	0,38 %
5 Administrācija	9113	8184	22	617	8822	96,81 %	195	0	195	2,14 %	96	0	0	96	1,05 %
6 Kompensācijas															
Kopā	155 077	147 766	300	3218	151 284	97,55 %	3131	31	3162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

3.3. MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

miljonos EUR

Finanšu shēmas izdevumu kategorija	Atļautās maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi					Pārnestās apropriācijas					Likvidējamās apropriācijas				
		No gada apropriācijām	No pārnesumiem	No piešķirtiem ieņēmumiem	Kopā	%	Automātiskie pārnesumi	Pārnesumi ar lēmumu	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%	No gada apropriācijām	No pārnesumiem	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
1 Ilgtspējīga izaugsme	63 753	60 288	168	1129	61 585	96,60 %	128	26	1963	2117	3,32 %	32	19	0	51	0,08 %
2 Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	60 409	57 960	72	1064	59 096	97,83 %	32	4	1251	1287	2,13 %	20	5	0	26	0,04 %
3 Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	2477	2192	46	136	2375	95,86 %	8	1	80	88	3,57 %	13	1	0	14	0,57 %
4 ES – globālo procesu dalībniece	7182	6741	31	291	7064	98,35 %	26	4	63	92	1,28 %	6	20	0	26	0,37 %
5 Administrācija 6 Kompensācijas	9824	7475	628	461	8564	87,18 %	706	1	373	1081	11,01 %	95	83	0	178	1,81 %
Kopā	143 644	134 656	946	3081	138 683	96,55 %	900	36	3730	4666	3,25 %	166	128	0	295	0,21 %

3.4. NENOKĀRTOTO SAISTĪBU PĀRMAIŅAS PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

miljonos EUR

Finanšu shēmas izdevumu kategorija	Iepriekšējā gada beigās nenokārtotās saistības				Saistības gada laikā				Gada beigās nenokārtoto saistību kopsumma
	No iepriekšējā gada pārnestās saistības	Saistību atcelšana /pārvērtēšana/ anulēšana	Maksājumi	Gada beigās nenokārtotās saistības	Gada laikā izveidotās saistības	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās nenokārtotās saistības	
1 Ilgtspējīga izaugsme	159 707	(850)	(54 901)	103 957	69 000	(6684)	(1)	62 314	166 271
2 Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	25 302	(137)	(12 983)	12 182	60 817	(46 113)	0	14 703	26 886
3 Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	2130	(332)	(547)	1251	2 892	(1827)	0	1065	2316
4 ES – globālo procesu dalībniece	19 567	(827)	(4870)	13 870	9753	(2193)	(1)	7558	21 429
5 Administrācija	737	(90)	(628)	19	8822	(7936)	4	890	909
6 Kompensācijas									
Kopā	207 443	(2234)	(73 930)	131 279	151 284	(64 754)	1	86 531	217 810

3.5. NENOKĀRTOTO SAISTĪBU SADALĪJUMS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS, PA FINANŠU SHĒMAS IZDEVUMU KATEGORIJĀM

Miljonos EUR

Finanšu shēmas izdevumu kategorija	<2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Kopā
1 Ilgtspējīga izaugsme	1222	6765	499	2978	11 444	30 896	50 154	62 314	166 271
2 Dabas resursu saglabāšana un pārvaldība	66	739	66	144	286	1893	8987	14 703	26 886
3 Pilsoniskums, brīvība, drošība un tiesiskums	14	5	28	86	241	314	562	1065	2316
4 ES – globālo procesu dalībniece	672	650	710	1291	2199	3464	4884	7558	21 429
5 Administrācija	0	0	0	0	0	0	19	890	909
Kopā	1975	8159	1304	4498	14 171	36 568	64 606	86 531	217 810

3.6. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU SADALĪJUMS UN PĀRMAIŅAS PA POLITIKAS JOMĀM

miljonos EUR

Politikas joma	Saistību aproprācijas						Maksājumu aproprācijas					
	Pieņem tās aprapr. 1	Grozījumi (Pārnesumi / AB) 2	Pārnesumi 3	Piešķirtie ieņēmumi 4	Kopā papildus 5=3+4	Kopā atļautās 6=1+2+5	Pieņemtās aprapr. 7	Grozījumi (Pārnesumi / AB) 8	Pārnesu m 9	Piešķirtie ieņēmumi 10	Kopā papildus 11=9+10	Kopā atļautās 12=7+8+11
01 Ekonomika un finanses	611	(94)	0	19	19	536	511	(42)	7	17	24	493
02 Uzņēmējdarbība	1148	(4)	0	132	132	1276	1079	121	21	174	195	1395
03 Konkurence	92	(1)	0	5	5	96	92	(1)	7	5	12	103
04 Nodarbinātība un sociālās lietas	11 581	191	34	12	46	11 818	9075	2601	66	12	78	11 755
05 Lauksaimniecība un lauku attīstība	58 587	(22)	0	2311	2311	60 877	55 880	989	70	2303	2373	59 242
06 Mobilitāte un transports	1664	(1)	0	91	91	1754	1079	(40)	6	110	116	1156
07 Vide un klimata pasākumi	493	(1)	0	17	17	508	393	(20)	18	17	35	409
08 Pētniecība	5930	643	0	1045	1045	7618	4218	632	30	1366	1396	6245
09 Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1678	(2)	0	309	309	1985	1357	33	13	373	387	1776
10 Tiešā pētniecība	411	0	0	521	521	932	404	1	44	444	488	893
11 Jūrlietas un zivsaimniecība	1033	(48)	23	3	26	1011	806	(56)	4	3	7	757
12 Iekšējais tirgus	101	(2)	0	7	7	107	98	1	7	7	13	112
13 Reģionālā politika	42 045	569	40	8	48	42 662	35 538	2686	49	8	57	38 282
14 Nodokļu politika un muitas savienība	143	(1)	0	5	5	147	110	18	7	5	12	140
15 Izglītība un kultūra	2697	(8)	0	602	603	3292	2112	280	16	651	667	3059
16 Komunikācija	262	1	0	8	8	271	253	3	14	8	22	278
17 Veselība un patērētāju aizsardzība	687	(68)	0	34	34	653	592	16	12	33	45	652
18 Iekšlietas	1264	(1)	3	56	59	1322	756	29	7	68	75	860
19 Ārējās attiecības	4817	(51)	44	158	202	4969	3276	(188)	17	166	183	3271
20 Tirdzniecība	104	(1)	0	3	3	106	102	0	6	3	9	111
21 Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	1498	(2)	127	110	237	1733	1310	21	33	111	144	1475
22 Paplašināšanās	1088	3	8	68	75	1166	921	(1)	4	51	55	976
23 Humānā palīdzība	900	378	0	21	21	1299	842	259	7	34	40	1141
24 Krāpšanas apkarošana	79	0	0	0	0	79	74	2	7	0	7	83
25 Kom. pol. koordinācija un juridiskās konsultācijas	194	(1)	0	11	11	204	193	(1)	16	11	27	219
26 Komisijas administrācija	1017	62	0	120	120	1200	1001	74	146	122	268	1343
27 Budžets	69	(12)	0	7	7	63	69	(12)	9	7	16	73
28 Revīzija	12	0	0	1	1	12	12	0	1	1	1	13
29 Statistika	134	(6)	0	16	16	144	122	(1)	6	22	27	148
30 Pensijas un saistītie izdevumi	1335	(14)	0	0	0	1321	1335	(14)	0	0	0	1321
31 Valodu dienesti	399	(9)	0	87	87	477	399	(9)	24	87	111	501
32 Enerģētika	718	(1)	0	47	47	764	1339	(622)	6	60	66	782
33 Tieslietas	218	0	0	15	15	233	187	2	3	14	17	206
40 Rezerves	759	(298)	0	0	0	461	90	(90)	0	0	0	0
90 Citas iestādes	3464	0	22	498	511	3983	3464	0	393	519	912	4376
Kopā	147 232	1196	300	6348	6649	155 077	129 088	6670	1074	6812	7886	143 644

3.7. SAISTĪBU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA POLITIKAS JOMĀM

miljonos EUR

Politikas joma	Atļautās saistību apropriācijas	Veiktās saistības					Pārnestās apropriācijas				Likvidējamās apropriācijas				
		No gada aprapr.	No pārnesumiem	Piešķirti e ieņēmumi	Kopā	%	Piešķirti e ieņēmumi	Pārnesumi: lēmums	Kopā	%	No gada budžeta aprapr.	No pārnesumiem	Piešķirti e ieņēmumi	Kopā	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
01 Ekonomika un finanses	536	517	0	18	535	99,66 %	2	0	2	0,33 %	0	0	0	0	0,01 %
02 Uzņēmējdarbība	1276	1144	0	92	1236	96,84 %	40	0	40	3,13 %	0	0	0	0	0,03 %
03 Konkurence	96	91	0	3	94	97,42 %	2	0	2	2,43 %	0	0	0	0	0,15 %
04 Nodarbinātība un sociālās lietas	11 818	11 742	34	7	11 782	99,70 %	6	24	30	0,25 %	6	0	0	6	0,05 %
05 Lauksaimniecība un lauku attīstība	60 877	58 550	0	964	59 514	97,76 %	1347	2	1349	2,22 %	13	0	0	13	0,02 %
06 Mobilitāte un transports	1754	1651	0	61	1713	97,65 %	29	0	29	1,67 %	12	0	0	12	0,68 %
07 Vide un klimata pasākumi	508	486	0	10	496	97,58 %	7	0	7	1,47 %	5	0	0	5	0,95 %
08 Pētniecība	7618	6573	0	486	7059	92,66 %	559	0	559	7,34 %	0	0	0	0	0,00 %
09 Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1985	1675	0	203	1878	94,60 %	106	0	107	5,37 %	1	0	0	1	0,03 %
10 Tiešā pētniecība	932	411	0	83	494	53,04 %	438	0	438	46,95 %	0	0	0	0	0,01 %
11 Jūrlietas un zivsaimniecība	1011	982	23	1	1007	99,60 %	1	0	1	0,12 %	3	0	0	3	0,28 %
12 Iekšējais tirgus	107	99	0	2	101	94,46 %	5	0	5	4,72 %	1	0	0	1	0,82 %
13 Reģionālā politika	42 662	42 601	40	6	42 647	99,96 %	2	3	5	0,01 %	10	0	0	10	0,02 %
14 Nodokļu politika un muitas savienība	147	142	0	2	144	97,76 %	3	0	3	2,20 %	0	0	0	0	0,04 %
15 Izglītība un kultūra	3292	2689	0	399	3088	93,79 %	204	0	204	6,19 %	1	0	0	1	0,02 %
16 Komunikācija	271	262	0	4	265	97,92 %	4	0	4	1,60 %	1	0	0	1	0,48 %
17 Veselība un patērētāju aizsardzība	653	616	0	24	639	97,96 %	10	0	10	1,53 %	3	0	0	3	0,51 %
18 Iekšlietas	1322	1253	3	35	1290	97,57 %	21	0	21	1,62 %	11	0	0	11	0,80 %
19 Ārējās attiecības	4969	4765	44	63	4872	98,06 %	95	0	95	1,91 %	1	0	0	1	0,02 %
20 Tirdzniecība	106	103	0	2	104	98,26 %	1	0	2	1,58 %	0	0	0	0	0,16 %
21 Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	1733	1494	127	99	1719	99,19 %	12	2	14	0,78 %	0	0	0	0	0,03 %
22 Paplašināšanās	1166	1090	8	37	1135	97,38 %	30	0	30	2,61 %	0	0	0	0	0,01 %
23 Humānā palīdzība	1299	1277	0	17	1294	99,61 %	4	0	4	0,34 %	1	0	0	1	0,05 %
24 Krāpšanas apkarošana	79	79	0	0	79	99,81 %	0	0	0	0,03 %	0	0	0	0	0,16 %
25 Politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	204	191	0	5	196	96,51 %	5	0	5	2,51 %	2	0	0	2	0,98 %
26 Komisijas administrācija	1200	1078	0	71	1149	95,78 %	50	0	50	4,15 %	1	0	0	1	0,08 %
27 Budžets	63	56	0	4	61	95,47 %	3	0	3	4,42 %	0	0	0	0	0,11 %
28 Revīzija	12	11	0	0	12	96,23 %	0	0	0	3,04 %	0	0	0	0	0,73 %
29 Statistika	144	124	0	11	135	93,94 %	5	0	5	3,38 %	4	0	0	4	2,68 %
30 Pensijas un saistītie izdevumi	1321	1318	0	0	1318	99,79 %	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,21 %
31 Valodu dienesti	477	390	0	45	435	91,20 %	42	0	42	8,78 %	0	0	0	0	0,03 %
32 Enerģētika	764	716	0	16	731	95,67 %	32	0	32	4,15 %	1	0	0	1	0,17 %
33 Tieslietas	233	216	0	6	222	95,30 %	10	0	10	4,12 %	1	0	0	1	0,58 %
40 Rezerves	461	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0,00 %	461	0	0	461	100,00 %
90 Citas iestādes	3983	3376	22	444	3841	96,43 %	54	0	54	1,36 %	88	0	0	88	2,21 %
Kopā	155 077	147 766	300	3218	151 284	97,55 %	3131	31	3162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

3.8. MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA POLITIKAS JOMĀM

miljonus EUR

Politikas joma	Atļautās maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi					Pārnests apropriācijas					Likvidējamās apropriācijas				
		No gada aprapr.	No pārnesumiem	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%	Automāti skie pārnesumi	Pārnesumi ar lēmumu	Piešķirti ieņēmumi	Kopā	%	No gada aprapr.	No pārnesumiem	Piešķirtie ieņēmumi	Kopā	%
		2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
01 Ekonomika un finanses	493	463	6	15	484	98,13 %	6	0	2	8	1,64 %	0	1	0	1	0,23 %
02 Uzņēmējdarbība	1395	1180	19	72	1271	91,12 %	19	0	103	121	8,70 %	1	2	0	3	0,18 %
03 Konkurence	103	83	6	2	92	89,72 %	7	0	3	10	9,78 %	0	0	0	1	0,50 %
04 Nodarbinātība un sociālās lietas	11 755	11 629	63	7	11 699	99,53 %	13	24	5	43	0,36 %	9	4	0	13	0,11 %
05 Lauksaimniecība un lauku attīstība	59 242	56 829	66	1053	57 948	97,82 %	23	4	1250	1276	2,15 %	13	4	0	18	0,03 %
06 Mobilitāte un transports	1156	1031	5	69	1105	95,57 %	6	0	41	47	4,03 %	3	1	0	5	0,40 %
07 Vide un klimata pasākumi	409	355	17	10	382	93,39 %	17	1	6	24	5,89 %	1	2	0	3	0,72 %
08 Pētniecība	6245	4827	25	455	5307	84,97 %	23	0	911	934	14,95 %	0	5	0	5	0,08 %
09 Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	1776	1375	12	114	1501	84,54 %	14	0	259	273	15,36 %	1	1	0	2	0,10 %
10 Tiešā pētniecība	893	357	40	69	466	52,13 %	48	0	375	423	47,35 %	0	5	0	5	0,52 %
11 Jūrlietas un zivsaimniecība	757	742	2	1	745	98,45 %	3	0	1	5	0,64 %	5	2	0	7	0,91 %
12 Iekšējais tirgus	112	92	6	2	99	88,71 %	5	0	5	11	9,47 %	1	1	0	2	1,82 %
13 Reģionālā politika	38 282	38 200	48	6	38 254	99,93 %	12	0	2	14	0,04 %	12	1	0	14	0,04 %
14 Nodokļu politika un muitas savienība	140	121	7	2	130	92,66 %	7	0	3	10	7,04 %	0	0	0	0	0,30 %
15 Izglītība un kultūra	3059	2379	14	368	2761	90,23 %	13	0	284	296	9,69 %	1	2	0	2	0,08 %
16 Komunikācija	278	240	13	3	256	92,16 %	14	0	5	19	6,84 %	1	1	0	3	1,00 %
17 Veselība un patērētāju aizsardzība	652	596	11	28	635	97,34 %	11	0	5	16	2,48 %	0	1	0	1	0,18 %
18 Iekšlietas	860	769	6	61	835	97,15 %	4	1	7	12	1,44 %	11	2	0	12	1,41 %
19 Ārējās attiecības	3271	3073	10	150	3233	98,83 %	13	0	16	30	0,90 %	2	7	0	9	0,27 %
20 Tirdzniecība	111	98	6	1	105	94,79 %	4	0	2	5	4,86 %	0	0	0	0	0,34 %
21 Attīstība un attiecības ar ĀKK	1475	1319	19	90	1429	96,87 %	10	0	21	31	2,11 %	1	14	0	15	1,03 %
22 Paplašināšanās	976	914	3	27	943	96,68 %	3	3	25	31	3,21 %	0	1	0	1	0,12 %
23 Humānā palīdzība	1141	1093	6	29	1128	98,84 %	7	0	5	12	1,01 %	1	0	0	2	0,15 %
24 Krāpšanas apkarošana	83	66	5	0	71	85,23 %	8	2	0	10	11,95 %	0	2	0	2	2,82 %
25 Kom. pol. koord. un juridiskās konsultācijas	219	176	14	5	195	88,73 %	15	1	6	21	9,62 %	1	2	0	4	1,64 %
26 Komisijas administrācija	1343	963	136	51	1149	85,59 %	111	0	72	183	13,60 %	1	10	0	11	0,81 %
27 Budžets	73	49	9	3	61	83,74 %	7	0	4	11	15,45 %	0	1	0	1	0,80 %
28 Revīzija	13	11	1	0	12	91,60 %	0	0	0	1	7,06 %	0	0	0	0	1,34 %
29 Statistika	148	115	5	8	128	86,27 %	5	0	13	19	12,64 %	1	1	0	2	1,08 %
30 Pensijas un saistītie izdevumi	1321	1318	0	0	1318	99,79 %	0	0	0	0	0,00 %	3	0	0	3	0,21 %
31 Valodu dienesti	501	370	22	41	433	86,56 %	20	0	46	66	13,17 %	0	1	0	1	0,27 %
32 Enerģētika	782	706	5	12	723	92,51 %	6	0	48	53	6,82 %	4	1	0	5	0,66 %
33 Tieslietas	206	183	1	6	190	92,16 %	4	1	8	13	6,13 %	2	2	0	4	1,71 %
40 Rezerves	0	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %
90 Citas iestādes	4376	2934	340	322	3596	82,19 %	442	0	197	638	14,59 %	88	53	0	141	3,22 %

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Kopā	143 644	134 656	946	3081	138 683	96,55 %	900	36	3730	4666	3,25 %	166	128	0	295	0,21 %
-------------	----------------	----------------	------------	-------------	----------------	----------------	------------	-----------	-------------	-------------	---------------	------------	------------	----------	------------	---------------

3.9. NENOKĀRTOTO SAISTĪBU PĀRMAIŅAS PA POLITIKAS JOMĀM

miljonus EUR

Politikas joma	Iepriekšējā gada beigās nenokārtotās saistības				Saistības gada laikā				Gada beigās nenokārtoto saistību kopsumma
	No iepriekšējā gada pārnestās saistības	Saistību atcelšana /pārvērtēšana/ anulēšana	Maksājumi	Gada beigās nenokārtotās saistības	Gada laikā izveidotās saistības	Maksājumi	Tādu saistību anulēšana, kuras nevar pārnest	Gada beigās nenokārtotās saistības	
01 Ekonomika un finanses	582	(9)	(143)	429	535	(341)	0	194	623
02 Uzņēmējdarbība	2155	(31)	(850)	1274	1236	(421)	0	814	2088
03 Konkurence	7	0	(6)	0	94	(86)	0	8	8
04 Nodarbinātība un sociālās lietas	29625	(40)	(11 226)	18 359	11 782	(473)	0	11 309	29 668
05 Lauksaimniecība un lauku attīstība	22 357	(76)	(11 972)	10 308	59 514	(45 975)	0	13 539	23 847
06 Mobilitāte un transports	2809	(100)	(879)	1830	1713	(226)	0	1487	3317
07 Vide un klimata pasākumi	898	(11)	(243)	645	496	(138)	0	358	1003
08 Pētniecība	9200	(170)	(2983)	6047	7059	(2324)	0	4734	10 781
09 Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	2269	(51)	(782)	1436	1878	(720)	0	1158	2594
10 Tiešā pētniecība	184	(13)	(114)	57	494	(352)	0	142	199
11 Zivsaimniecība un jūrlietas	2062	(33)	(538)	1490	1007	(207)	0	800	2290
12 Iekšējais tirgus	22	(2)	(16)	4	101	(83)	0	18	21
13 Reģionālā politika	108 413	(498)	(36 781)	71 133	42 647	(1473)	(1)	41 174	112 307
14 Nodokļu politika un muitas savienība	92	(13)	(55)	24	144	(75)	0	69	93
15 Izglītība un kultūra	1921	(53)	(839)	1028	3088	(1921)	0	1167	2195
16 Komunikācija	122	(13)	(86)	24	265	(170)	0	95	119
17 Veselība un patērētāju aizsardzība	719	(81)	(317)	321	639	(318)	0	321	642
18 Iekšlietas	1458	(235)	(268)	954	1290	(567)	0	723	1677
19 Ārējās attiecības	10 232	(528)	(2379)	7324	4872	(854)	0	4 018	11 343
20 Tirdzniecība	20	(1)	(13)	6	104	(93)	0	12	18
21 Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	3281	(119)	(970)	2192	1719	(459)	0	1260	3453
22 Paplašināšanās	2864	(16)	(769)	2079	1135	(175)	(1)	960	3039
23 Humānā palīdzība	670	(4)	(417)	248	1294	(711)	0	583	831
24 Krāpšanas apkarošana	34	(7)	(15)	12	79	(56)	0	23	35
25 Politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	19	(3)	(15)	0	196	(179)	0	17	17
26 Komisijas administrācija	184	(12)	(161)	11	1149	(988)	0	160	171
27 Budžets	9	(1)	(9)	0	61	(52)	0	8	8
28 Revīzija	1	0	(1)	0	12	(11)	0	1	1
29 Statistika	115	(9)	(45)	61	135	(82)	0	53	114
30 Pensijas un saistītie izdevumi	0	0	0	0	1318	(1318)	0	0	0
				116					

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

31 Valodu dienesti	24	(1)	(22)	0	435	(411)	0	24	24
32 Enerģētika	4522	(12)	(622)	3888	731	(102)	0	629	4518
33 Tieslietas	181	(34)	(67)	80	222	(122)	0	99	179
90 Citas iestādes	397	(57)	(325)	15	3841	(3272)	4	573	588
Kopā	207 443	(2234)	(73 930)	131 279	151 284	(64 754)	1	86 531	217 810

3.10. NENOKĀRTOTO SAISTĪBU SADALĪJUMS PA GADIEM, KAD TĀS RADUŠĀS, PA POLITIKAS JOMĀM

miljonus EUR

Politikas joma	<2006	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Kopā
01 Ekonomika un finanses	11	35	10	0	20	167	185	194	623
02 Uzņēmējdarbība	10	5	17	97	101	546	498	814	2088
03 Konkurence	0	0	0	0	0	0	0	8	8
04 Nodarbinātība un sociālās lietas	384	1507	57	267	1241	5457	9446	11 309	29 668
05 Lauksaimniecība un lauku attīstība	7	456	0	2	152	1437	8254	13 539	23 847
06 Mobilitāte un transports	15	27	124	103	271	494	797	1 487	3317
07 Vide un klimata pasākumi	9	12	57	88	138	151	189	358	1003
08 Pētniecība	114	73	177	381	814	1728	2760	4734	10 781
09 Informācijas sabiedrība un plašsaziņas līdzekļi	12	8	31	83	207	372	724	1158	2594
10 Tiešā pētniecība	0	3	1	10	10	11	21	142	199
11 Zivsaimniecība un jūrlietas	51	271	5	18	71	411	663	800	2290
12 Iekšējais tirgus	0	0	0	0	0	1	3	18	21
13 Reģionālā politika	836	5328	21	1875	7437	20 613	35 024	41 174	112 307
14 Nodokļu politika un muitas savienība	0	0	0	0	0	4	20	69	93
15 Izglītība un kultūra	2	0	47	77	150	255	497	1167	2195
16 Komunikācija	0	0	0	0	1	6	17	95	119
17 Veselība un patērētāju aizsardzība	9	3	7	43	42	83	133	321	642
18 Iekšlietas	4	0	17	64	208	249	412	723	1677
19 Ārējās attiecības	266	235	498	846	1236	1725	2518	4018	11 343
20 Tirdzniecība	0	0	0	0	0	2	4	12	18
21 Attīstība un attiecības ar ĀKK valstīm	113	63	71	193	365	578	810	1260	3453
22 Paplašināšanās	69	86	129	236	310	513	735	960	3039
23 Humānā palīdzība	0	1	1	9	16	58	163	583	831
24 Krāpšanas apkarošana	0	0	1	1	2	2	6	23	35
25 Komisijas politikas koordinācija un juridiskās konsultācijas	0	0	0	0	0	0	0	17	17
26 Komisijas administrācija	0	0	0	0	0	0	11	160	171
27 Budžets	0	0	0	0	0	0	0	8	8
28 Revīzija	0	0	0	0	0	0	0	1	1
29 Statistika	2	2	1	1	3	17	36	53	114
30 Pensijas un saistītie izdevumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31 Valodu dienesti	0	0	0	0	0	0	0	24	24
32 Enerģētika	60	43	28	101	1365	1671	621	629	4518
33 Tieslietas	0	0	1	4	12	18	45	99	179
90 Citas iestādes	0	0	0	0	0	0	15	573	588
Kopā	1975	8159	1304	4498	14 171	36 568	64 606	86 531	217 810

4.1. KOPSAVILKUMS PAR BUDŽETA IEŅĒMUMU IZPILDI PA IESTĀDĒM

miljonos EUR

Iestāde	Ienākumu apropriācijas		Konstatētie prasījumi			Ieņēmumi			Ieņēmumi Nenokārtots	
	Sākotnējās	Galīgās	Kārtējā gadā	Pārnestie	Kopā	No kārtējā gada prasījumiem	No pārnestiem prasījumiem	Kopā	% no budžeta	
Eiropas Parlaments	147	147	174	26	200	172	4	176	119,41 %	25
Eiropadome un Padome	58	58	99	11	109	88	10	98	168,80 %	11
Komisija	128 761	135 431	137 081	13 342	150 423	134 783	4066	138 849	102,52 %	11 573
Tiesa	44	44	51	0	51	51	0	51	115,64 %	0
Revīzijas palāta	21	21	19	0	19	19	0	19	90,58 %	0
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	12	12	16	0	16	16	0	16	133,47 %	0
Reģionu komiteja	8	8	20	0	20	20	0	20	250,50 %	0
Ombuds	1	1	1	0	1	1	0	1	97,10 %	0
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	1	1	1	0	1	1	0	1	77,36 %	0
Eiropas Ārējās darbības dienests	35	35	309	0	310	309	0	309	889,83 %	0
Kopā	129 088	135 758	137 771	13 379	151 150	135 460	4080	139 541	102,79 %	11 610

4.2. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJU IZPILDE PA IESTĀDĒM

Saistību apropriācijas

miljonos EUR

Iestāde	Atļautās saistību apropriācijas	Veiktās saistības					Pārnestās apropriācijas				Likvidējamās apropriācijas				
		No gada aprapr.	No pārnese miem	No piešķirtie m ieņēmumi em	Kopā	%	No piešķirtie m ieņēmumi em	Pārnesu ms ar lēmumu	Kopā	%	No gada budžeta aprapr.	No pārnese miem	Piešķirti e ieņēmumi	Kopā	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
Eiropas Parlaments	1862	1693	22	116	1831	98,32 %	6	0	6	0,34 %	25	0	0	25	1,33 %
Eiropadome un Padome	612	490	0	42	532	86,89 %	36	0	36	5,92 %	44	0	0	44	7,19 %
Komisija	151 094	144 390	279	2774	147 443	97,58 %	3077	31	3 108	2,06 %	543	0	0	543	0,36 %
Tiesa	351	344	0	1	345	98,36 %	1	0	1	0,28 %	5	0	0	5	1,36 %
Revīzijas palāta	143	137	0	0	138	96,12 %	0	0	0	0,30 %	5	0	0	5	3,59 %
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	133	125	0	4	128	96,62 %	0	0	0	0,25 %	4	0	0	4	3,13 %
Reģionu komiteja	99	85	0	12	97	98,43 %	0	0	0	0,03 %	2	0	0	2	1,54 %
Ombuds	10	9	0	0	9	95,86 %	0	0	0	0,02 %	0	0	0	0	4,12 %
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	8	7	0	0	7	95,21 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	4,79 %
Eiropas Ārējās darbības dienests	767	486	0	268	754	98,37 %	10	0	10	1,26 %	3	0	0	3	0,37 %
Kopā	155 077	147 766	300	3218	151 284	97,55 %	3 131	31	3 162	2,04 %	631	0	0	631	0,41 %

Maksājumu apropriācijas

miljonos EUR

Iestāde	Atļautās maksājumu apropriācijas	Veiktie maksājumi					Pārnestās apropriācijas				Likvidējamās apropriācijas					
		No gada aprapr.	No pārnese miem	No piešķirtie m ieņēmumi em	Kopā	%	Automātisk ie pārnese mi	Pārnesu ms ar lēmumu	No piešķirtie m ieņēmumi em	Kopā	%	No gada aprapr.	No pārnese miem	Piešķirti e ieņēmumi	Kopā	%
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1
Eiropas Parlaments	2092	1388	214	22	1623	77,58 %	305	0	108	413	19,76 %	25	31	0	56	2,67 %
Eiropadome un Padome	661	444	36	44	524	79,31 %	46	0	41	87	13,13 %	44	6	0	50	7,56 %
Komisija	139 268	131 722	605	2759	135 087	97,00 %	458	36	3533	4028	2,89 %	78	76	0	154	0,11 %
Tiesa	369	326	16	1	343	92,92 %	18	0	1	19	5,15 %	5	2	0	7	1,93 %
Revīzijas palāta	156	125	11	0	136	87,11 %	13	0	0	13	8,41 %	5	2	0	7	4,48 %
Ekonomikas un sociālo lietu komiteja	141	117	7	4	127	90,15 %	8	0	1	9	6,19 %	4	1	0	5	3,66 %
Reģionu komiteja	108	77	7	12	96	89,53 %	8	0	0	8	7,37 %	2	2	0	3	3,10 %
Ombuds	10	8	1	0	9	89,11 %	1	0	0	1	6,74 %	0	0	0	0	4,15 %
Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs	9	6	1	0	7	81,28 %	1	0	0	1	10,68 %	0	0	0	1	8,05 %
Eiropas Ārējās darbības dienests	831	444	49	238	731	88,06 %	42	0	46	88	10,58 %	3	8	0	11	1,36 %
Kopā	143 644	134 656	946	3081	138 683	96,55%	900	36	3730	4666	3,25 %	166	128	0	295	0,21 %

4.3. AĢENTŪRU IENĀKUMI: BUDŽETA PROGOZES, PRASĪJUMI UN SAŅEMTĀS SUMMAS

miljonus EUR

Aģentūra	Prognozētie ienākumi budžetā	Konstatētie pieprasījumi	Saņemtās summas	Nenokārtots	Finansējums komisijas politikas jomai
Eiropas Energoregulatoru sadarbības aģentūra	7	7	7	0	06
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs	7	2	2	0	18
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra	150	116	115	1	06
<i>Frontex</i>	90	76	76	0	18
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	19	20	20	1	15
Eiropas Policijas akadēmija	8	9	9	0	18
Eiropas Ķimikāliju aģentūra	33	35	35	0	02
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	58	58	58	0	17
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	16	16	16	0	18
Eiropas Banku iestāde	21	19	19	0	12
Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestāde	16	14	14	0	12
Eiropas Vides aģentūra	42	52	51	1	07
Eiropas Policijas birojs	84	83	83	0	18
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde	20	19	19	0	12
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	10	10	10	0	11
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	77	77	77	0	17
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	8	8	8	0	04
Eiropas GNSS uzraudzības iestāde	13	21	21	0	06
Kodolsintēze enerģētikas vajadzībām	344	379	379	0	08
<i>Eurojust</i>	33	33	33	0	18
Eiropas Jūras drošības aģentūra	59	54	53	0	06
Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs	175	176	176	0	12
Eiropas Zāļu aģentūra	222	254	224	31	02
Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra	8	8	8	0	09
Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru organizācijas birojs	3	3	3	0	09
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	21	21	21	0	18
Eiropas Dzelzceļa aģentūra	26	26	26	0	06
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	15	15	15	0	04
Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts	78	77	77	0	15
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs	48	49	45	4	15
Eiropas Izglītības fonds	21	20	20	0	15
Kopienas Augu šķirņu birojs	13	13	13	0	17
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	21	21	21	0	04
Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra	50	50	50	0	15
Konkurētspējas un jauninājumu izpildaģentūra	16	17	17	0	06
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra	39	39	39	0	08
Pētniecības izpildaģentūra	46	47	47	0	08
Veselības un patērētāju izpildaģentūra	7	7	7	0	17
Eiropas Transporta tīkla izpildaģentūra	10	10	10	0	06
Kopā	1936	1963	1925	38	

miljonus EUR

Ieņēmumu veids	Prognozētie ienākumi budžetā	Konstatētie pieprasījumi	Saņemtās summas	Nenokārtots
Komisijas subsīdijas	1304	1276	1272	5
Ienākumi no komisijas naudas	465	490	460	30
Citi ienākumi	168	197	193	4
Kopā	1936	1963	1925	38

4.4. SAISTĪBU UN MAKSĀJUMU APROPRIĀCIJAS PA AĢENTŪRĀM

miljonus EUR

Aģentūra	Saistību apropriācijas			Maksājumu apropriācijas		
	Apropriācijas	Veiktās saistības	Pārnēstās	Apropriācijas	Veiktie maksājumi	Pārnēstie
Eiropas Energoregulatoru sadarbības aģentūra	7	7	0	8	5	2
Eiropas Patvēruma atbalsta birojs	7	5	0	6	2	2
Eiropas Aviācijas drošības aģentūra <i>Frontex</i>	164	132	27	176	117	53
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	90	89	1	128	99	22
Eiropas Profesionālās izglītības attīstības centrs	22	21	1	22	19	3
Eiropas Policijas akadēmija	9	8	0	11	8	2
Eiropas Ķīmikāliju aģentūra	99	96	0	113	94	15
Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs	58	55	0	69	55	10
Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centrs	17	16	0	17	16	0
Eiropas Banku iestāde	21	18	0	22	13	7
Eiropas Apdrošināšanas un fondēto pensiju iestāde	16	14	0	16	11	4
Eiropas Vides aģentūra	69	52	16	73	45	27
Eiropas Policijas birojs	85	84	1	100	79	17
Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestāde	20	17	0	22	15	4
Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūra	9	9	0	11	10	1
Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde	79	78	0	90	80	9
Eiropas Dzimumu līdztiesības institūts	8	7	0	11	8	2
Eiropas GNSS uzraudzības iestāde	106	58	47	55	33	22
Kodolsintēze enerģētikas vajadzībām	1 482	1 482	0	384	362	7
<i>Eurojust</i>	35	34	1	41	35	5
Eiropas Jūras drošības aģentūra	57	53	1	61	53	2
Iekšējā tirgus saskaņošanas birojs	429	189	0	461	180	37
Eiropas Zāļu aģentūra	226	222	0	262	215	41
Eiropas Tīklu un informācijas drošības aģentūra	8	8	0	9	9	1
Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru organizācijas birojs	3	3	0	3	2	1
Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūra	21	21	0	28	23	5
Eiropas Dzelzceļa aģentūra	26	25	0	30	26	2
Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūra	17	15	1	20	15	5
Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts	97	95	0	83	71	7
Eiropas Savienības iestāžu Tulkošanas centrs	48	42	0	52	41	4
Eiropas Izglītības fonds	20	20	0	21	20	1
Kopienas Augu šķirņu birojs	14	13	0	14	12	0
Eiropas Dzīves un darba apstākļu uzlabošanas fonds	22	21	0	26	20	5
Izglītības, audiovizuālās jomas un kultūras izpildaģentūra	50	49	0	55	48	6
Konkurētspējas un jauninājumu izpildaģentūra	17	16	0	18	16	1
Eiropas Pētniecības padomes izpildaģentūra	39	38	0	41	38	2
Pētniecības izpildaģentūra	46	44	0	50	43	4
Veselības un patērētāju izpildaģentūra	7	7	0	8	7	1
Eiropas Transporta tīkla izpildaģentūra	10	10	0	11	9	1
Kopā	3559	3175	97	2627	1952	338

Izdevumu veids	Saistību apropriācijas			Maksājumu apropriācijas		
	Apropriācijas	Veiktās saistības	Pārnēstās	Apropriācijas	Veiktie maksājumi	Pārnēstās
Darbinieki	813	781	2	829	777	18
Administratīvie izdevumi	305	292	1	377	277	79

Eiropas Savienības 2012. gada konsolidētie finanšu pārskati

Pamatdarbības izdevumi	2442	2102	95	1421	899	242
Kopā	3559	3175	97	2627	1952	338

4.5. BUDŽETA IZPILDES REZULTĀTI, IESKAITOT AĢENTŪRAS

miljonos EUR

	EIROPA SAVIENĪBA	AĢENTŪRAS	Subsīdiu aģentūrām izslēgšana	KOPĀ
Finanšu gada ieņēmumi	139 541	1925	(1272)	140 194
Maksājumi par kārtējā gada apropriācijām	(137 738)	(1739)	1272	(138 205)
Maksājumu apropriācijas, kas pārnestas uz N+1 gadu	(936)	(338)	0	(1274)
To neizmanto to apropriāciju anulēšana, kas pārnestas no N-1 gada	92	171	0	263
Valūtas maiņas starpība	60	(8)	0	52
Budžeta izpildes rezultāti	1019	12	0	1031